

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ RESMİ YAYIN ORGANIDIR.

YIL:13 SAYI:64 HAZİRAN 2005

Geleceğe bir temel daha...

En Muhterem Enver Necdet Egeran Kardeşi Ebedi Maşrika uğurladık

FİNANSBANK'IN SİZE ÖZEL BİR BANKACILIK PAKETİ HAZIRLAMASINI İSTEMEZ MİSİNİZ?

*Eğer derseniz Finansbank size özel bir bankacılık paketi
hazırlayacak. Bu özel paket sayesinde hem finansal ihtiyaçlarınız
için kaliteli hizmet alacak, hem de hiçbir ek ücret ödemeden ve
gelirleriniz kesintiye uğramadan derneğinize katkıda
bulunacaksınız. Çünkü Finansbank, özel bankacılık paketinden
elde edeceği gelirin bir bölümünü derneğinize bağışlayacak.*

Finansbank'ın özel bankacılık paketinden yararlandığınız takdirde herhangi bir ek ödeme yapmadan, elde ettiğiniz avantajlarınız ve gelirleriniz hiçbir kesintiye uğramadan derneğimize katkıda bulunabileceksiniz. Sadece kredi kartı harcamalarınız değil, Finansbank'ın mevduat ve yatırım ürünleri de derneğimize bağış kazandıracak.

OH, yani Otomatik Hesap

OH, düzenli ödemelerinizi otomatik olarak yapar. Otomatik ödeme talimatı size ayrıca ParaPuan kazandırır. Hiçbir işlem yapmanıza gerek kalmadan, hesabınızdaki parayla, otomatik olarak B Tipi Likit Fon alır. Paranız sürekli para kazandırır. Türkiye'de " puan getirisi" en yüksek hesap OH'tur. Dilediğiniz an kullanabilmeniz için kredi tanır.

Size özel ayrıcalıklar sunacak ve derneğimize bağış kazandıracak bankacılık paketinde neler olacak?

- Yatırımlarınızı ve ödemelerinizi sizin için yöneten OH, yani Otomatik Hesap
- TL ve dövize yüksek faiz getirisi sunan Vadeli Mevduat Hesabı
- Farklı ihtiyaçlarınız için düşük faizli Bireysel Krediler
- Çok Avantajlı Kredi Kartı CardFinans
- ParaPuan kazandıran Otomatik Fatura Ödemeleri
- Kredili Mevduat Hesabı
- Yatırım Ürünleri
- Para Transferleri
- Yurtdışına çok hızlı para transferi Western Union
- Sigortalar (Konut, Kasko, Ferdi Kaza ve Site Sigortası)
- CardFinans24 ATM ve banka kartı
- Finans24 ATM - Otomatik Vezneleri
- İnternet ve Telefon Bankacılığı

Otomobil, Konut ve Tüketici Kredileri

Otomobil ve Konut Kredinizi, TL ya da dövize endeksli olarak kullanır, çok uygun faiz oranlarından yararlanırsınız. 2. el araç alırken bile, 0 km. için uygulanan tüm avantajları kullanabilirsiniz. TL'de 48 aya, dövize endekslide 60 aya varan vadelerle sunulan Konut Kredisi geri ödemelerinizi, kendinize göre düzenleyebilirsiniz. Tüketici Kredisi'ni ise, ihtiyacınız olduğu anda, çok uygun faiz oranlarıyla kullanır, 24 aya varan vade seçeneklerinden yararlanabilirsiniz.

Yatırım Fonları

Repo, Hazine Bonosu, Devlet Tahvili ve hisse senedinin bir araya getirilmesiyle oluşmuş, profesyonelce yönetilen yatırım araçlarıdır. Finansbank'ta gelir beklentinize ve risk tercihlerinize göre, A ve B tipi yatırım fonları bulunmaktadır.

Vadesiz TL/Döviz Hesabı

Bankacılık işlemlerinizi için gerekli olan bir hesaptır. Bu hesapta, paranız her an kullanıma hazırdır.

Vadeli TL/Döviz Hesabı

TL ya da döviz cinsinden paranıza, önceden belirlenmiş faiz oranları üzerinden para kazandıran bir hesaptır. Bu hesaptaki paranız sizin belirleyeceğiniz bir vadede, para kazanır. Paranız, piyasadaki faiz düşüşlerinden etkilenmez. Sabit bir getiri sağlarsınız.

CardFinans

Çok avantajlı kredi kartıdır. Türkiye'de ve yurtdışında, tüm harcamalarınızı CardFinans'la yapar; CardFinans'ın " avantaj işareti" ni gördüğünüz her yerde, size özel taksitlerden ve indirimlerden yararlanırsınız. CardFinans'nızı kullandıkça ParaPuan kazanırsınız. ParaPuan'larınızı, CardFinans'ın " avantaj işareti" ni gördüğünüz her yerde para yerine kullanabilir; dilerseniz bedava uçak bileti ya da Varan'dan bedava otobüs bileti olarak değerlendirebilirsiniz.

FINANSBANK

**SUISSEDEUTSCHLAND
HOLLANDTURKEY**

Değerli Kardeşlerim,

Önceki Büyük Üstat Enver Necdet Egeran Kardeşimizi 10 Mayıs 2005 tarihinde kaybettik. Evrenin Ulu Mimarı'ndan tüm Kardeşlerimize başsağlığı dileriz. Türkiye Büyük Locasının dünya Masonluğu nezdinde intizamını kazanmasında tartışılmaz rolü olan En Muhterem Necdet Egeran'ın özgeçmişini Önceki Büyük Üstat Tunç Timurkan dergimizin 6. sayfasında ele aldı.

Türk Masonluğunun 95. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 85. yıldönümlerini birlikte Brüksel'de kutladık. S.8. Avrupa Birliği yolunda hızlı adımlar atan Büyük Locamız Orta ve Doğu Avrupa Büyük Localarına önderlik yapıyor. Yakın tarihlerde, Eğitim Locamız Romanya, Bulgaristan ve Macaristan'daki Kardeşlerimize, bu büyük locaların talebi üzerine, masonik eğitim vermeye hazırlanıyor. Türkay Locasının Üstadı Muhteremi

Hakan Uysal Kardeşimiz de Almanya'daki Amerika/Kanada Büyük Locasının Bölge Büyük Üstat Yardımcılığına getirildi.

Eski otel binamızın yerine inşa edilecek ve poliklinik, mabet ve restoranlar içerecek yeni binanın temel atma töreni 9 Nisan günü gerçekleştirildi. Plan ve fotoğraflar s. 22'de. Sheffield Üniversitesi Hürmansonluk Kürsüsü Başkanı Prof. Andrew Prescott İngiltere Büyük Locası Kon-

vanına misafir konuşmacı olarak davet edildi. Orada yapmış olduğu fevkalade ilginç konuşmasının tam metnini s.24'de sunuyoruz.

Bursiyerlerimizle her ayın ilk Pazar günü toplanıyoruz. Nisan toplantısında Zeki Alasya Kardeş İstanbul'u ilginç üslubu ile anlattı. Mevsimin sonuncusu olan Mayıs toplantısında da Serdar Oğuzoğlu rehber Kardeşimizin takdimiyle İstanbul denizden gezildi. S. 27

Güney Amerika'nın bugünkü siyasi haritasını çizen "Kurtancı" Simon Bolivar Kardeşi S. 34.'de ele aldık. Mason Kardeşlerimizden ünlü ressam Hoca Ali Rıza ve Tefekkür Hücresi tablosunu da s. 40'da bulacaksınız.

Koleksiyoncu Cem Mahruki Kardeş ile olan söyleşimiz s. 44'de. Koleksiyonundan Şeyhülislamın da hazır bulunduğu Kardeş Sofrası fotoğrafı ilginizi çekecektir.

Yabancı okurlarımız için Milko Özbahar Kardeşin hazırladığı genişletilmiş sinopsis dergiyi geciktirdiğinden, eski şeklimize döndük. Genişletilmiş sinopsis Cevad Gürer Kardeşimizin de katkısıyla "insert" olarak yayınlanmaya devam edecektir.

Kardeşçe sevgi ve saygılarımla,

Celil Layiktez

celil.layiktez@superonline.com

Büyük Üstat Enver Necdet Egeran'ı kaybettik... Türk Masonları'nın her zaman saygıyla hatırlayacakları Egeran Üstat'la ilgili olarak Önceki Büyük Üstat Tunç Timurkan yazdı.

Türk Masonluğu'nun 95. Yılı Kutlamaları çerçevesinde, Türkiye ve Belçika Düzenli Büyük Locaları'nın birlikte düzenledikleri Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışının 85. ve Türkiye'de Masonluğun kuruluşunun 95. yılı etkinliği Brüksel'de görkemli bir şekilde gerçekleştirildi.

9 Nisan 2005 Cumartesi günü, Nur-u Ziya Sokak'ta 29 Numaralı binada bir Masonik Temel Atma Töreni gerçekleştirildi.

İÇİMİZDEN BİRİ: "KURTARICI BOLİVAR"

Simon Bolivar Kardeş, Venezuela, Kolombiya, Panama, Ekvator, Peru ve Bolivya Halkları tarafından "Kurtarıcı" olarak tanınıyor. Bolivar'ın yaşam öyküsünü Celil Layiktez kaleme aldı.

İÇİMİZDEN BİRİ: KARDEŞİMİZ HOCA ALI RIZA

Türk Masonları, Türk Resim Tarihi'nin önemli ismi Hoca Ali Rıza'nın bir Mason olduğunu söylüyorlardı. Yeni ortaya çıkan tablosu "Tefekkür Hücresi"yle birlikte Hoca Ali Rıza'nın Mason olduğu kanıtlandı.

SÖYLEŞİ: TARİHİMİZ O'NDA SAKLI

Cem Mahruki Kardeşin koleksiyonculuğu bilinir. Medyada kendisiyle ilgili bu güne kadar pek çok röportaj yayınlandı. Mahruki Kardeş, inanılmaz zenginlikte bir masonik koleksiyona da sahip. Osman Balcıgil, Cem Mahruki'yle konuştu.

HABERLER

Almanya, Bulgaristan, Macaristan, Avusturya, Belçika ve Estonya'da yapılan çeşitli etkinliklerde, HKMBL temsil edildi. Bu etkinliklerle ilgili detayları Haberler bölümümüzde okuyabilirsiniz.

DÜNYA'DAN: MASONLUĞA AKADEMİK BAKIŞ

Sheffield Üniversitesi'nde Hürmasonluk tarihini araştırma kürsüsünü kuran Profesör Andrew Prescott'un, merkezin çalışmalarını anlatan dört yıllık faaliyet raporu pek çok açıdan dikkatle okunması gereken bir çalışma.

BURSIYERLER: İSTANBUL'DAN SÖZ EDECEĞİM

Bursiyerlerimize verilen konferanslar serisinde konuşan Alasya Kardeşimiz, bursiyerler tarafından ilgiyle dinlenen konferansında, İstanbul'dan söz etti. Özetleyerek sunduk.

İÇİMİZDEN BİRİ: EL EMEĞİ, GÖZ NURU...

Aydın Üçok Kardeşin el emeği göz nuru yapıtlarıyla ilgili Röportajı ilgiyle okuyacaksınız. Röportajı İzmir Vadisi'nden Bülent Şenocak Kardeşimiz gerçekleştirdi.

İÇİMİZDEN BİRİ: ERDEN BİLGEN...

Erden Bilgen Kardeşimizle gerçekleştirdiğimiz röportaj, "Masonların toplumsal hizmetleri yerine getirirken nasıl hareket ettiklerine ve etmeleri gerektiğine" dair iyi bir örnek.

TARİHİ KÖKENLER: GÜL VE HAÇ KARDEŞLİĞİ...

Tarihi Kökenlerimiz bölümünde bu kez Rose-Croix ve İllüminati Tarihini ele aldık.

SORULAR VE CEVAPLAR:

Sorular ve Cevaplar bölümünde Celil Layiktez, sıkça sorulan sorulara cevaplar vermeye devam ediyor.

SEMBOLLER: ALEV SAÇAN YILDIZ...

Turhan Şenocak Kardeşimiz Alev Saçan Yıldız'ı ele aldı.

FİLATELİ

Sedat Uygur Kardeşimiz "Sinemaya emek veren Kardeşler" konusunu işledi.

En Muhterem Enver Necdet Egeran Kardeş'i 10 Mayıs 2005 tarihinde Ebedi Maşrıka uğurladık. Egeran Kardeş 17 Ocak 1907'de Kıbrıs'ta doğdu. Lise tahsilini orada yaptıktan sonra Türkiye'ye yerleşti ve Maden Yüksek Mühendisliği okudu. Maden ve Petrol Jeolojisi Yüksek Mühendisliği ihtisasını ve doktora-sını ise Fransa'da Naney'de tamamladı. 25 yıl devlet memuru olarak üst kademelerde görev yaptı. Emekli olduktan sonra 12 yıl Mobil Exploration Mediterranean INC. firmasında genel müdür olarak, bilahare kendi şirketinde 23 yıl daha çalıştı. Gayet güzel Fransızca ve İngilizce konuşurdu.

Egeran Kardeşimiz 1933 senesinde Sabriye Hemşiremiz ile evlenmiş ve bu evlilikten iki erkek çocuğu olmuş-

Kardeşimizi...

tur. Egeran ailesi, büyük oğullarını maalesef bir trafik kazasında kaybetmişlerdir. Küçük oğulları Erol Egeran ise Kardeş'imiz olup, Hürriyet Muhterem Loca'sı üyesidir.

Egeran Kardeşimiz 24 Ekim 1949 tarihinde Ankara'da Doğu Muhterem Locası'nda tekris edilmiş, Mayıs 1950 de kalfa, Ekim 1950 de ise üstat derecelerine ulaşmıştır. Kardeşimiz Büyük Loca'da da görev almış ve Büyük Sekreterlik ve Büyük Üstat Kaymakamlığı görevlerinde bulunmuştur.

Türkiye Büyük Locası'nın Düzenli Mason Dünyasına kabulü için en fazla hizmeti geçen Kardeşlerin başında Egeran Kardeşimiz gelmektedir. Bilindiği üzere 1909'daki kuruluşunda ve 1948'deki uyanışında yapılan hatalar yüzünden Düzenli Mason Dünyası'na kabulü neredeyse imkansız hale gelen Türk Masonluğu bir avuç Kardeşimizin gayretleri sayesinde 1965 de İskoçya Büyük Locası tarafından yapılan Konsekrasyon töreni ile Dünya Masonluğundaki hak ettiği yere kavuşmuştur. İşte Egeran Kardeşimiz, dış obediyanlardaki ilişkileri ve eşsiz ikna kabiliyeti ile bu çabalarda büyük bir rol oynamıştır.

2 Mayıs 1965 Konvanti'nda da Enver Necdet Egeran Kardeşimiz Büyük Üstatlığa seçilmiştir. Ancak Türk Masonluğunun bu çalkantılı dönemlerinde vuku bulan tatsız olaylar neticesinde Egeran Kardeşimiz Büyük Üstatlıktan ve Masonluktan 14 Kasım 1965'de istifa etmiştir. Masonluktan istifası kabul olmamışsa da bu hadiselerin neticesinde, Kardeşimiz 1982'ye kadar Masonluktan uzak kalmıştır. 1989 tarihinde Güzel İstanbul Muhterem Locası'na tebenni eden Egeran Kardeşimiz bundan sonraki masonik hayatında pek çok masonik çalışma ve muhtelif konuşmalar yapmış ve "Gerçek yüzü ile Masonluk" ve "Eski Büyük Üstat Dr. Enver Necdet Egeran'ın Bazı Konuşmaları" adı altında iki kitap yayınlamıştır.

Egeran Kardeşimiz yaptığımız özel bir konuşmada kendisinin de yöneticileri arasında bulunduğu Konsekrasyonda, törenin birinci kısmı olan "Dua" bölümündeki duayı kendisinin bizzat hazırladığını büyük bir iftihar ile anlatmıştır.

Enver Necdet Egeran Kardeşimize, Türk Masonluğu'na yaptığı bütün hizmetler için, bütün Kardeşlerim adına teşekkür eder, adının Türk Masonluğu tarihinde hep altın harfler ile yazılı kalacağını ifade etmek ister ve Evrenin Ulu Mimarı'ndan bütün Kardeşlerim'e başsağlığı dilerim.

Tunç Timurkan

Önceki Büyük Üstat 16.05.2005

Ebedi Maşrıkta uğurladık...

Büyük Üstat Kaya Paşakay ve İstanbul Vadi Başkanı Harun Kuzgun Kardeşlerimiz vefatından kısa bir süre önce Egeran Üstadımızı evinde ziyaret etmiş, Türk Masonluğunun 95. yıl münasebetiyle, yaptığı hizmetler için kendilerine Kardeşlerimiz adına şükranlarını sunmuşlardı.

Masonlar Avrupa Birliği yolunda...

Türkiye ve Belçika Düzenli Büyük Locaları'nın birlikte düzenledikleri çeşitli etkinliklerden biri de ortak bir Loca çalışmasıydı (en üstte). 22 Nisan'da Mercure Hotel'de gerçekleştirilen Basın Toplantısı'nda, Brüksel'deki gazetecilerin soruları yanıtlandı (üstte ve yanda). Ertesi gün gazeteeler konuyu sayfalarına taşıdılar.

Türk Masonluğu'nun 95. Yılı Kutlamaları çerçevesinde, Türkiye ve Belçika Düzenli Büyük Locaları'nın birlikte düzenledikleri "Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışının 85. ve Türkiye Büyük Locasının kuruluşunun 95. yılı" etkinliği Brüksel'de görkemli bir şekilde gerçekleştirildi.

Türk Masonları'nın AB çıkartması

Organizasyon hazırlıklarını tamamlamak için 21 Nisan'da Brüksel'e giden Büyük Üstat Kaya Paşakay, Büyük Sekreter Koray Darga, Bernard Moreau ve Nezih Onat Kardeşlere bu kentte 36 yıldır yaşayan Emekli Başkonsolos Birsen Demiriz de katıldı.

Kardeşlerimiz ve Sayın Demiriz kusursuz bir organizasyon gerçekleştirmek üzere, tüm detayları düşünerek, uygun ortamları yaratmak için gerekli tüm çalışmaları yaptılar.

22 Nisan'da, Türkiye'den Kardeşlerimiz ve Hemşirelerimiz de Brüksel'e ulaştı.

Aynı gün, Mercure Hotel'de bir Basın Toplantısı gerçekleştirildi. Basın Toplantısı'nda soruları Büyük Üstat Kaya Paşakay ve kendisinin söz verdiği Kardeşlerimiz yanıtladılar. Toplantıya Türk Basını'ndan Doğan Haber Ajansı, NTV, Sabah, Yeni Şafak, Zaman ve CNN Türk temsilcileri katıldılar.

Gazetecilerin "Türk Masonlarının diğer ülke masonları ile ilişkileri" üzerine sordukları soruları cevaplayan Kardeşlerimiz, özellikle "Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne katılması konusunda, gösterdikleri çaba"ya vurguda bulundular.

Basın Toplantısı'nın ertesi günü, Büyük Locamızın gerçekleştirdiği faaliyet iç ve dış basında olumlu yankı buldu. Türk Kimliği olgusu, imajı ve kültürü mükemmel bir şekilde ve en üst düzeyde tanıtıldı ve temsil edildi. Türk basını, Türk Masonluğu'nun 95. Yıl Kutlamaları çerçevesinde, Türkiye ve Belçika Düzenli Büyük Localarının birlikte düzenledikleri "Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışının 85. ve Türkiye'de Masonluğun kuruluşunun 95. yılı" etkinliğini "Türk Masonları'nın Brüksel Çıkartması" olarak nitelendirdi.

23 Nisan günü Belçika Düzenli Büyük Locası ile birlikte yapılan çalışma: Büyük Üstatlar Kaya Paşakay ve Alexander Cleven.

Türk Masonları'nın AB çıkarması

Ayakta alkışlanan konser

İki çocuğumuz konuştu...

22 Nisan günü saat 19.00'da, Le Cercle Royal Gaulois'da Büyük Locamız tarafından düzenlenen bir konser gerçekleştirildi. Konser öncesi takdim konuşmasını Büyük Sekreter Koray Darga yaptı. Ardından Büyük Üstat Kaya Paşakay

açılış konuşmasını gerçekleştirdi. Bu konuşmalardan sonra, İstanbul'dan Brüksel'e giden iki çocuğumuz Alev Mesutoğlu ve Ali İhsan Yarsuvat "23 Nisan'ın anlam ve önemi" hakkında Türkçe ve Fransızca izleyicilere hitap ettiler.

İki çocuğumuzun yaptığı konuşmalar ve sanatçıların verdikleri konserler izleyicilerden büyük alkış aldı.

... ve konsere geçildi

Konuşmaların ardından konsere geçildi. Steve Heimanu Mai, Nadine Delsaux eşliğinde verdiği şan konserinde, Schubert, Ravel ve İbert'in eserlerini seslendirdi. Şan konserini, Hüseyin Sermet'in piyano resitali takip etti. Dünyaca ünlü piyanistimiz, Schumann, Mendelssohn, Ulvi Cemal Erkin ve Adnan Saygun'un eserlerini icra etti.

Konseri, Belçika Büyük Üstadı Alexander Cleven, Belçikalı Kardeş ve Hemşireler ile Türkiye'den giden Kardeş ve Hemşirelerimiz ile, Avrupa Birliği'nin ileri gelen yetkilileri ve diplomatlardan oluşan 200 kişilik seçkin bir topluluk izledi.

Sanatçılar, dinleyicilerden büyük alkış aldılar.

Sanatçılar ve Brüksel'de gerçekleşen organizasyon için unutulmaz katkılarda bulunan Birsan Demiriz Hanımefendi ve Belçika Düzenli Büyük Locası Büyük Üstadı Alexander Cleven'a plaketter ve buketler verildi.

Bu arada, Bernard Moreau ve Murat Eti Kardeşlerimiz üzerlerine görev olarak aldıkları Türkçe-Fransızca tercümeleri üstün bir başarıyla gerçekleştirdiler.

Resepsiyon ve gala yemeği

Konserin gerçekleştirildiği Le Cercle Royal Gaulois'da konser sonrasında bir Resepsiyon verildi.

Gece geç saatlere kadar süren Resepsiyonda, Belçikalı ve Türk Kardeşler ile resmi davetli yetkililer ana teması "Türkiye'nin Avrupa Birliği Üyeliği" olmak üzere, bilgi ve görüş alış verişinde bulundular.

23 Nisan günü, Belçika Düzenli Büyük Locası, Belçikalı ve Türk Kardeşlerin katıldıkları bir çalışma düzenledi. Çalışmanın açılış konuşmasını Belçika Büyük Locası Büyük Üstadı Alexander Cleven yaptı. Ardından, Bernard Moreau Kardeşimiz 95 yıllık Türk Mason tarihini Fransız Kardeşlerimize anlattı. Bu konuşmadan sonra Belçikalı Kardeşler ile Türk Kardeşlerimiz yer değiştirdiler ve Locanın kapanışı Büyük Üstat Kaya Paşakay tarafından Türkçe olarak gerçekleştirildi. Bu esnada, Belçika Büyük Üstadı, Cleven Kardeş Büyük Üstadımıza Büyük Locasının bir beratını ve çalışmaya katılan tüm Kardeşlerimize de Büyük Localarının bijusunu armağan etti.

Belçikalı Kardeşlerle yaptıkları çalışmadan sonra Kardeşlerimiz, Hemşirelerimiz ile Hotel Mercure'de buluştular. Burada verilen Kokteyl ve Gala Yemeğinde Türk ve Belçikalı Kardeşler bir araya gelmek fırsatını bulmuş oldular.

Etkinliğin noktalanması esnasında kesilen Türk ve Belçika bayrakları ile donatılmış pasta görülmeye değerdi.

Türk Masonluğu'nun 95. yıl kutlamaları esnasında verilen kokteyl ve gala yemeğinden enstantaneler. Kokteylde kesilen Türk ve Belçika bayrakları ile donatılmış pasta görülmeye değerdi.

Türkay Locası'nın büyük başarısı

Amerika/Kanada
Büyük Locası
Konvanı'nda,
Üstad-ı
Muhterem Hakan
Uysal ACGL'nin
Bölge Büyük
Üstat
Kaymakamlığı
görevine atandı
(üstte solda).
Kardeşimiz
Büyük Üstat
Kaya Paşakay'a
biju takarken
(yanda).
Paşakay
Kardeş'e verilen
onur üyeliği
beratı (altta).

Amerika/Kanada Büyük Locası Konvanı'ı Frankfurt Bad Kissen'de 15/16 Nisan 2005 tarihleri arasında toplandı.

Konvanda Büyük Üstat Donald Martin üçüncü kez Büyük Üstat'lığa seçildi.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da, Amerika, Kanada, Almanya ve Türkiye'nin ulusal marşlarının seslendirilmesiyle açılan Konvana, Büyük Üstadımız Kaya Paşakay da katıldı.

Konvanda, ACGL'ye bağlı olarak çalışan Türkay Locası'nın Üstad-ı Muhterem'i Hakan Uysal Türkçe kısa bir konuşma yaptı. Uysal Kardeşimiz, konuşmasının ardından Büyük Üstat Kaya Paşakay'a "Onur Üyeliği" beratını takdim etti ve biju taktı.

Üstad-ı Muhterem Hakan Uysal, ACGL'nin Bölge Büyük Üstat Kaymakamlığı görevine atandığından ACGL Konvanı Türkay Kardeşlerimiz ve bizim için gurur günü oldu.

Bulgaristan

Bulgaristan Birleşmiş Büyük Locası Konvansı

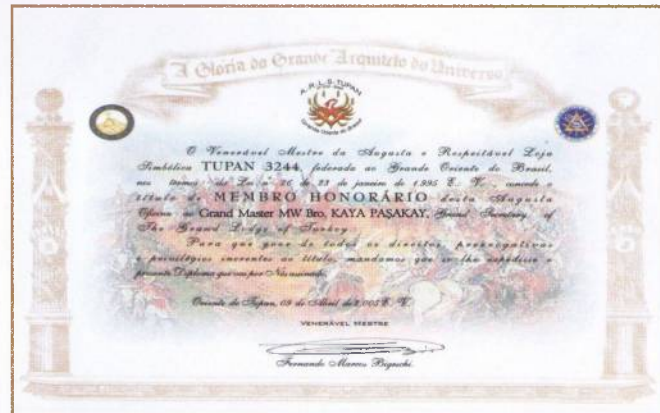
Bulgaristan Birleşmiş Büyük Locası'nın yeni Büyük Üstad'ı belli oldu. Petyo Penkov Kardeş, geçen iki dönem boyunca Büyük Üstat olan Borislav Sarandev Kardeşten görevi devraldı.

Bulgaristan medyasının büyük ilgi gösterdiği Konvansa, 65 ayrı ülkeden Kardeşler katıldı. 950 üyesi bulunan Bulgaristan Eski, Hür ve Kabul edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın yeni adı konvanda "Bulgaristan Birleşmiş Büyük Locası" olarak değiştirildi.

Türkiye

Tupan-Antalya İkizleşti

21 Nisan 2005 Perşembe günü, Büyük Locamıza bağlı 103 numaralı Antalya Locasının Üstadı Muhteremi Haluk Sayman ile Brezilya (Grand Orient) Büyük Locasına bağlı 3244 numaralı Tupan Locası Bir Önceki Üstadı Muhteremi Roberto Rasi ikizleşme beratını imzaladılar. Bu arada, Tupan Locası Kardeşleri, Türkiye Büyük Locası Büyük Üstat ve Büyük Kurul üyelerine, Şeref üyeliği sertifika ve bijuları verdiler.

TESVİYE

HABERLER

TESVİYE
13
2005-HAZİRAN

Macaristan Büyük Locası'nın 15. yılı

Macaristan Büyük Locası'nın 15. Yıl Konvanı 2 Nisan 2005'de Budapeşte'de gerçekleşti. Konvana Büyük Üstat Kaya Paşakay ve Büyük Sekreter Koray Darga katıldılar.

Macaristan Konvanına Türkiye Büyük Locasını temsilen Büyük Sekreter Koray Darga ve Büyük Üstat Kaya Paşakay katıldı. Kardeşlerimiz, Macaristan Büyük Locası Büyük Üstadı Janos Ort (ortada), Estonya Büyük Locası Büyük Üstadı Arne Kaasik ve Estonya Büyük Sekreteri Jaale Rotessepp ile birlikte (üstte). Konvan yemeğine katılan Rabia Paşakay Hemşiremiz ve Kardeşlerimiz Büyük Üstat Janos Ort ile birlikte (altta).

Konvan'da, Türkiye'nin yanı sıra Estonia Büyük Locası Büyük Üstadı Arne Kaasik ile Avusturya, Finlandiya, Sırbistan-Montenegro Büyük Localarının temsilcileri hazır bulundu.

Macaristan Büyük Locası Büyük Üstadı Janos Ort, tüm konvan boyunca Türk delegasyonuna büyük ilgi gösterdi. Gerek konvanda, gerekse Gala Yemeği'nde Türk Delegasyonu ilk sırada yer aldı. Büyük Üstat Kaya Paşakay'ın törende Macarca yaptığı konuşma üzerine Macar Kardeşlerimiz, "Sizler özel konuklarımızınız, 15 yıldır ilk kez bu kadar etkilendik" dediler.

Büyük Üstat, Macarca yaptığı konuşmada Macar Kardeşlerimize şöyle seslendi:

"Büyük Üstat ve Sevgili Kardeşlerim, Macaristan Büyük Locasının 15. yılını sizlerle birlikte kutlamaktan dolayı büyük mutluluk duyuyorum.

Macar Kardeşlerim ile Türk kardeşlerimi birbirlerine bağlayan birçok köklü ortak unsur vardır: Ural-Altay kökenli bir ulus olmamız, tarihimiz, lisanımız ve içindeki yüzlerce aynı kelimeler.

Türkiye Büyük Locası bu yıl 95. yılını kutlamaktadır. 95 yıllık bilgi birikimini ve tecrübeyi Macar Kardeşlerimle paylaşmaktan da ayrıca mutlu olacağım.

Başta Büyük Üstat En Muhterem Janos Ort olmak üzere bütün Macar Kardeşlerimi şahsen ve 13.500 Türk Masonu adına sevgiyle selamlarım.

Size bir anı olarak el yapımı bir ayna veriyorum."

Büyük Üstadımız ve Büyük Sekreterimizi Budapeşte'de hiç yalnız bırakmayan Macaristan Büyük Locası Büyük Sekreteri James Bötke ve Büyük Üstat Yardımcısı Geza Szephalmi ve Zoltan Fuzeci Kardeşlerimiz, kendilerine şehrin tarihi ve kültürel yerlerini gezdirdiler.

Paşakay Hemşire, Büyük Üstat Kaya Paşakay ve Büyük Sekreter Koray Darga, Gül Baba anıtını ziyaret ettiler.

Macar Kardeşlerimiz Türkiye ve Estonya'dan gelen Kardeşlerini Budapeşte'de hiç yalnız bırakmadı.

Masonlar toplumu nasıl etkileyebilir?

SPIC Semineri, Avusturya Büyük Locası'nın organizasyonuyla, Zwettl-Avusturya'daki Rosenau Şatosu'nda 11-13 Mart 2005 tarihleri arasında gerçekleşti. Seminere, Büyük Üstat Kaya Paşakay'ın yanı sıra Hüseyin D. Akarlı ve Aykut Uğurlu Kardeşler de katıldılar.

Paşakay ve Uğurlu Kardeşler Rosenau Şatosu'nda (üstte). SPIC Semineri'nde Büyük Locamız'ı Büyük Üstat Kaya Paşakay temsil etti (altta).

Seminerin açılış konuşmasında, Avusturya Büyük Locası Büyük Üstadı Dr. Michael Kraus şunları söyledi:

"Bir müessese olarak Hürmasonlar değil, birçok münferit Mason bu Konvanda yer aldı. Masonların ancak belirli bir bilgi seviyesine ulaştıkları zaman harici alemde hür bireyler olarak hareket edebileceklerine inanıyorum."

SPIC Semineri'nde, Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına yapılan konuşma ise özetle şöyleydi:

"Masonluğun toplumu etkilemesi için ille de bir şeyler yapmaya çalışması gerekmez. Biz ocaklardan ham taşları iyi seçip onları iyi yetiştirerek toplumu ileriye götürecek masonik erdemlerle donatılmış liderler ye-

tiştirmeliyiz. Bu liderler önderliğinde masonik değerleri topluma tanıtıp benimseterek toplumun seviye ve kalitesini bireysel bazda yükseltebiliriz."

Bu arada, Büyük Üstadımız seminer süresince yaptığı ikili görüşmelerinde Polonya, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Slovenya, Slovakya, Macaristan, Litvanya gibi yeni kurulan Büyük Localara Eğitim Locamızı gönderebileceklerini ve "bu yeni localara tıpkı Romanya ve Bulgaristan'a yardım ettiğimiz gibi yapılanmalarında yardımcı olabileceğimizi" söyledi.

Uğurlu, Akarlı, Paşakay ve Kunze-Concewitz Kardeşler.

Delegasyonumuzdan Uğurlu, Paşakay ve Akarlı Kardeşler.

Büyük Üstat Kaya Paşakay ve Avusturya Büyük Locası Büyük Üstadı Michael Kraus

Belçika

Belçika Düzenli Büyük Locası Konvansı'nı yaptı

Belçika Düzenli Büyük Locasının Konvansı, 25-26 Mart 2005 tarihinde, Brüksel'de gerçekleştirildi.

Konvana Türkiye'yi temsilen Büyük Üstat Kaya Paşakay katıldı.

Konvanda, Belçika'da yaşayan Türk Kardeşler de bulundular.

*Büyük Üstat Kaya Paşakay, Belçika'da yaşayan Türk Kardeşlerle birlikte.
En solda, Belçika Dostluk Kefili Nadir Sanlı Kardeş.*

Estonya

Estonyalı Kardeşlerimizle...

Estonya Büyük Locasının Konvanı 7 Mayıs 2005'de Tallinn'de gerçekleşti. Konvana Büyük Locamızı temsilen Büyük Üstat Kaya Paşakay ve Büyük Sekreter Koray Darga katıldılar.

Konvanda Türkiye'nin yanı sıra İtalya Düzenli Büyük Locası ve Finlandiya Büyük Locası Büyük Üstatları; İsviçre Önceki Büyük Üstadı; Avusturya ve Danimarka Büyük Localarının Büyük Loca Görevlileri hazır bulundular.

Konvan öncesinde, 6 Mayıs'ta Opera Binası'nın bir salonunda verilen resepsiyonda, Finli ve Ukrayna'lı devlet sanatçılarının verdikleri konser katılımcılar ve konuklar tarafından ilgiyle izlendi.

Konvan sabahı, bir şehir turu düzenleyen ev sahibi Masonlar, Kardeşlerimizin Tallin'i tanımalarına yardımcı oldular.

Konvanda, Büyük Üstat Kaya Paşakay'a bir şeref maddiyası sunuldu. Konvan sonrasında, yine Opera Binası'nda bir yemek verildi. Yemekte Paşakay Kardeş, İtalya ve Belçika Büyük Üstatları ile birlikte oturdu. Yemek esnasında Mozart'ın operaları seslendirildi. Bu yemekte, misafir tüm Büyük Üstatlar kendi dillerinde, Paşakay Kardeş Türkçe ve Fransızca konuştu. Paşakay konuşmasında "Evrensel Kardeşlik Sevgisi"ni konu edindi.

Estonya Konvanından sonra, Paşakay ve Darga Kardeşlerimiz davetli oldukları Finlandiya Büyük Locasını ziyaret etmek için yola çıktılar. Ancak, Büyük Üstat Egeran'ın ölüm haberi üzerine geri döndüler.

Büyük Üstat Kaya Paşakay, Estonya Büyük Üstadı Arne Kaasik'e hediyesini verirken.

Paşakay, Kaasik, Darga.

Gala Yemeği konuşması.

Belçika Büyük Locası Büyük Üstadı Alexander Clevén, Büyük Üstat Kaya Paşakay, İtalya Büyük Üstadı Fasio Venti, Estonya Büyük Locası Büyük Üstadı Arne Kaasik.

TESAVİYE

HABERLER

*9 Nisan 2005 Cumartesi günü,
Nur-u Ziya Sokak'ta, 29 numaralı binada
bir Masonik Temel Atma Töreni gerçekleştirildi.*

Nur saçacak yeni bir Ülkü Mabedi yolunda... **Masonik Temel atıldı...**

Söz konusu tören için, Kardeşlerimizce "eski otel binası" olarak da bilinen alanda, açılan temel çukuru etrafında, bir Kardeşlik Zinciri oluşturuldu.

Temel çukuruna yontulmuş taş yerleştirildi, üzerine zeytinyağı, buğday ve tuz konuldu. Tüm dünyadaki Kardeşlerimize dostluk mesajları veren bir metin okundu. Bu metin bir zeytinyağı şişesinin içine yerleştirilip, ağzı mum ile mühürlendikten sonra, temele indirildi. Temele tüm Kardeşler tarafından harç döküldü.

Böylece, Türk Masonları ve çevrede yaşayanlar için ışık saçacak bir ülkü mabedi çalışmalarını fiilen başlatmış oldu.

İki mabet bulunacak

Mimarisi 1800'lü yılları andıracak ve sokağa uyum sağlayacak şekilde düşünülen binada, uzun zamandır hepimizin hayal ettiği bir sağlık birimi de bulunacak. Çevrede yaşayanlara da hizmet verecek olan bu poliklinik için binada iki kat ayrıldı. Poliklinik, bodrum katta bir röntgen odası ve giriş katında muayene odalarından oluşacak.

Binanın birinci ve ikinci katlarında 82'şer Kardeşin çalışabileceği iki Mabet bulunacak. Üçüncü ve dördüncü katlar ise, yine Kardeşlerimizin kullanacağı lokantalar olarak hizmet verecek. En üst katta bir çatı restoran bulunacak. Binanın arka tarafında bir de küçük bahçe olacak.

Konuyla ilgili olarak İnşaat ve Emlak Komitesi Başkanı Mehmet İzli şunları söyledi:

9 Nisan 2005 Cumartesi günü Nur-u Ziya Sokak'ta masonik bir temel atma töreni yapıldı. Bu törenle, 29 Numaralı binanın yapımına başlanmış oldu (üstte). Kardeşlerimiz "eski otel binası" olarak bilinen alanda, Kardeşlik Zinciri oluşturdular (altta).

"Otel olarak bildiğimiz Nur-u Ziya Sokak 29 numaralı binamızın, 1 nolu Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'ndan yapım müsaadesi alınarak inşaatına başlandı. Binamızın

bitiş tarihini 30 Ağustos 2005 olarak planladık."

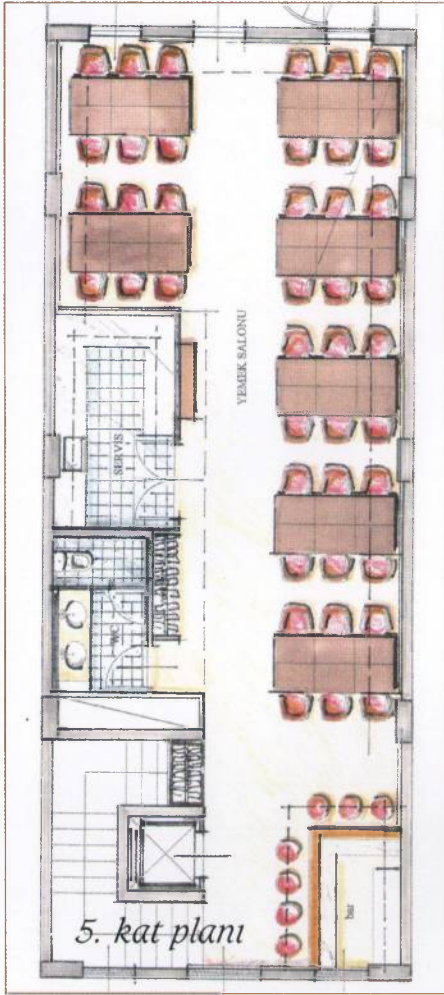
İzli Kardeş, Eski Çiçekçi Sokakta bulunan üç adet binamızın durumuyla ilgili sorumuzu da şöyle yanıtladı:

"Bu üç binayı yıktıktan sonra, binaların arka kısmından da görüldüğü gibi 350 metre karelik inşaat alanı kazanıldı. Çevre duvarları ve emniyet demirleri tamamlanarak ciddi bir görünüm verildi. Binalarımızın önündeki yol kenarları düzeltilerek bizlere yakışır bir görüntüye kavuşturuldu.

Arazinin tevhidî yapıldıktan sonra, Kardeşlerimiz arasında bir proje yarışması açılacak. Büyük Görevliler Kurulu bu sezon idari işleri tamamladıktan sonra önümüzdeki 2006 yılı sonuna kadar bu binayı bitirmeye karar verdi."

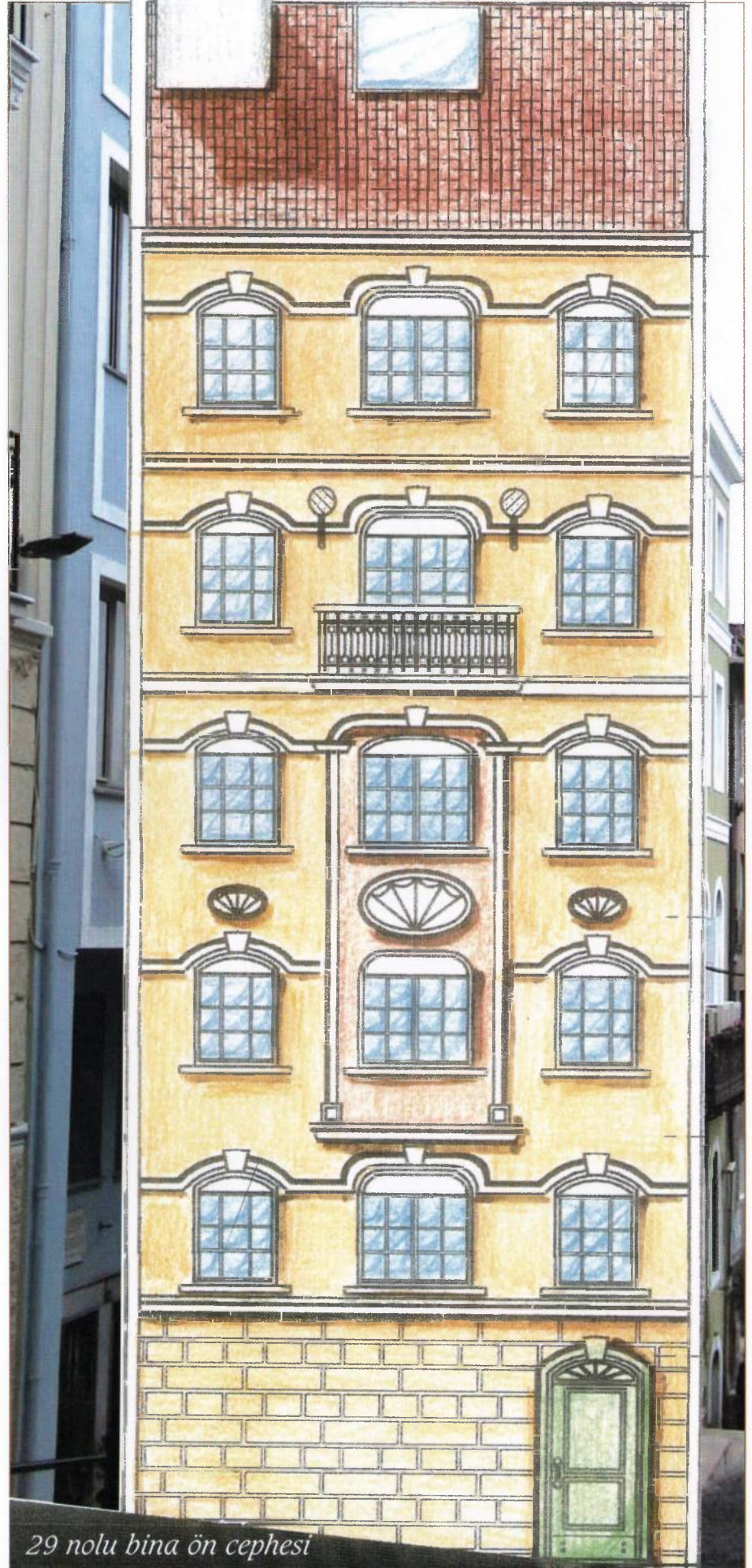
İzli Kardeş, yapımı planlanan binanın ne amaçla kullanılacağına ilişkin sorumuzu ise şöyle yanıtladı:

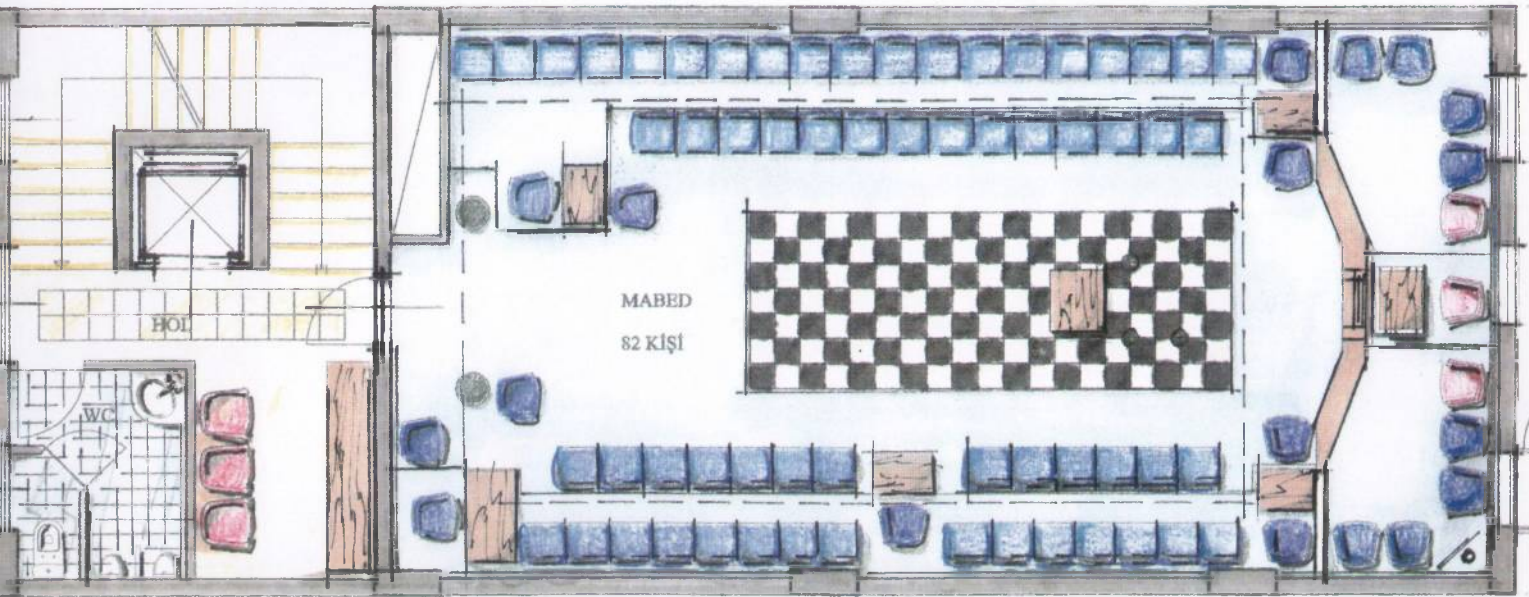

"Kardeşlerimizin hayal ettiği, Dünya Masonluğundaki mevcut standartlara uygun olarak yapılacak bu binada, konvan salonu, çok amaçlı balo salonu, bir prestij mabedi, bir sergi salonu, oda orkestralarının konser verebilecekleri büyüklükte bir oda tiyatrosu salonu, bar, restoran ve kafeler bulunacak. ayrıca idari bölümler ve iki katlı bir oto park da yer alacak."

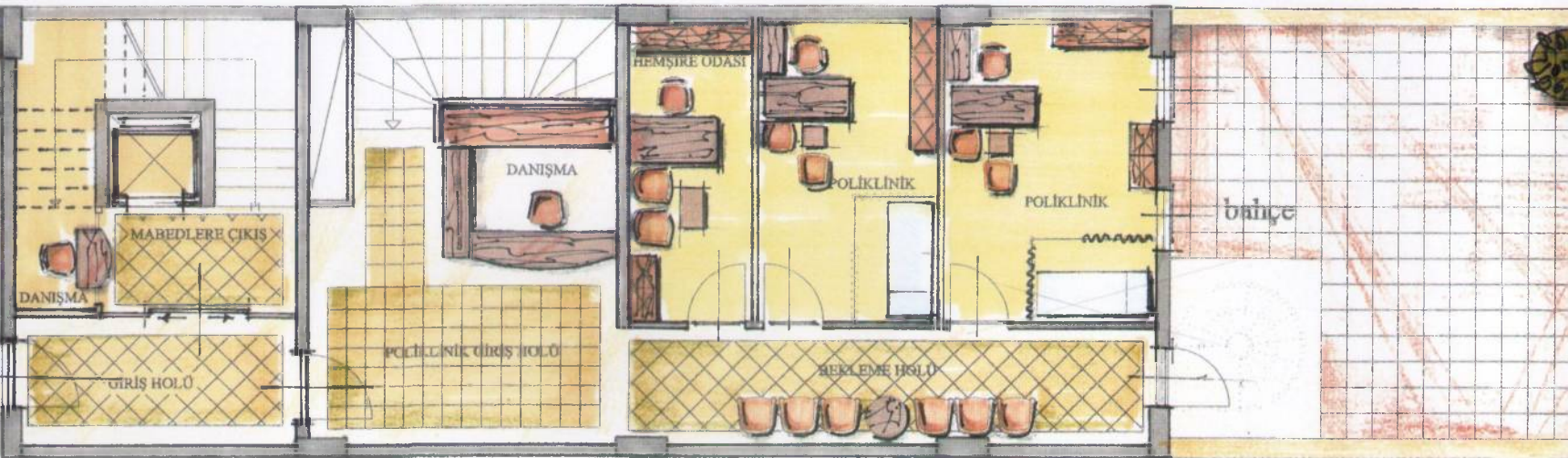
İzli Kardeşi bu inşaatın tamamlanmasındaki bazı zorluklara da şöyle dikkat çekti: "Binalarımızın büyük bir kısmı SİT alanı içinde. Her işimizi yasal olarak yaptığımızdan, projelerin çizilebilmesi, binaların arasındaki uyumun sağlanabilmesi, gerekli kurumlardan tasdiklerin alınabilmesi ve bu kurullardan karar çıkartılabilmesi zaman alıyor. Büyük Üstat Kaya Paşakay'ın talimatı doğrultusunda, büyük bir gayret ve Kardeş sevgisiyle yapılan bu çalışmaların sonucunda güzellikler bizim olacak."

29 nolu bina ön cephesi

1. ve 2. Kat Planı: Mabetler.

Giriş Katı: Danışma, Mabetlere çıkış, Giriş Holü, Poliklinik, Bekleme Holü ve Bahçe.

Temel atma töreninde Mimar Faruk Okur Kardeşimiz'in yaptığı konuşma:

Bugün buraya Türk Masonluğu'nun yüklenmiş bulunduğu misyonun gereği, vizyonumuz; yalnız bizim için değil aynı zamanda, bütün insanlara faydalı olacağına inandığımız yeni bir adımla genişletme çalışmalarımızın bir ilki ni başlatmak üzere toplanmış bulunuyoruz.

Ülke çapındaki ye-

nileme, tadilat ve inşaat çalışmalarına bir ilave olarak, bünyesinde civar vatandaşlarımızın da yararlanabileceği bir Sağlık Ocağı açma fikrini uzun zamandır bize telkin eden ve bu konudaki çalışmalarımızın hızlandırılması talimatını veren Büyük Üstadımızın direktifleri üzerine, her

türlü yasal prosedür en hızlı bir şekilde sağlandı ve şu anda etrafında bulunduğumuz bu alan, temel atmaya hazır hale getirildi.

Binamızın bizden önceki sahibinin bize miras bıraktığı Anıtlar Kurulu Kararları'na ters durum da düzeltilmiş olup, yapacağımız yeni cephe ile bugüne kadar bu sokakta kültür mirasımıza yaptığımız katkılara bir yenisini daha ilave etmiş olacağız.

Sheffield Üniversitesi Masonik Tarihi Araştırma
Kürsüsü'nün dört yıllık faaliyet raporu:

Masonluğa akademik bakış

*8 Eylül 2004 tarihinde İngiltere Birleşik Büyük Locasının Genel Kuruluna Büyük Üstat Kaya Paşakay ile birlikte, Büyük Temsilci sıfatıyla katılmıştım. Gündemde, Sheffield Üniversitesi'nde Hürmasonluk tarihini araştırma kürsüsünü kuran **Profesör Andrew Prescott**'un faaliyetlerini açıklayan konuşması vardı. Çok önemli bulduğum bu konuşmanın metnini kendisinden rica ettim. İzniyle, tercümesini aşağıda sizlere sunuyorum.*

Çeviren: Celil Layiktez

Sayın Baylar,

Sheffield Üniversitesi Hürmasonluk Araştırma Merkezi'nin çalışmaları hakkında sizlere görüşlerimi bildirme fırsatını verdiğiniz için mutluyum.

Hürmasonluk Kütüphanesi ve Müzesi'nde, ünlü 18. yüzyıl hakkâkı (oymacısı) John Pine'in eserleri ile ilgili hazırladığım sergiyi ziyaret edeceğinizi ümit ediyorum. Bu sergi, Sheffield Merkezi'nin ele aldığı araştırmaların önemini görsel olarak ifade etmektedir.

Araştırmacıların ihmali

John Pine 18. yüzyıl en ünlü imajlarını yaratmıştır. Robinson Crusoe'nin ilk baskısının kapağını, "Horace" 'ın baskı düzenini, Rocque'un ünlü "A'dan Z'ye Londra haritasını" hâk etmiştir. Sheffield'de çalışmaya başlamadan bu eserleri tanıyordum.

Ancak, günümüzde Pine'in yaşamı hakkında standart referans kitabı olarak kabul edilen hiç bir biyografisinde bahsi geçmeyen çalışmalarının

Profesör Andrew Prescott, Sheffield Üniversitesi'nde Hürmasonluk tarihini araştıran bir kürsü kurdu. Prescott bu konuda yaptığı çalışmalarla tanınıyor.

bir başka vechesi daha vardır. Pine Masondu, Anderson'un ilk anayasa kitabının kapak resmini ve 1725 ile 1741 arasında var olan tüm Locaların listesini hâk etmişti. Pine'in masonik eserleri, çalışmalarının önemli bir kısmını teşkil eder ve yaşam tarzının anlaşılmasına imkân verir. Ancak yaşamının bu vechesi araştırmacılar tarafından tümüyle ihmal edilmektedir.

Sheffield'deki çalışmalarında tarihçilerin, kişileri masonik faaliyetleri hiç olmamış gibi ele aldıklarını tekrar tekrar gördüm. Belki de bunların arasında en önemlilerinden biri Connaught Dük'ünün Büyük Üstatlığından (ve Londra'da inşa ettirdiği günümüzün Masonik Merkez binasından) hiç bahsetmeyen biyografisidir. Bu durum profesyonel bilim adamlarının Hürmasonluğu tetkik edilecek bir sahaya olarak görmemelerinin şaşırtıcı sonucudur. 1969 kadar eski bir tarihte, Oxford bilim adamı John Roberts, çok etkin bir tarih dergisinde, "her ne kadar Hürmasonluk Avrupa'da tarihsel araştırmalarda önemli bir yer tutmuşsa da, İngiliz profesyonel tarihçileri konuya el atamamışlardır" demişti. Oysa, Hürmasonluk bir çok tarihsel olayın gelişmesinde önemli rol oynarken, Britanya İmparatorluğu'nun millî şuurunu kazanmasından kültürel gelişmesine kadar etken olmuştur. Aradan geçen zamana rağmen, tarihçilerin konumuza eğilmele-

ri çok yavaş olmuş ve Profesör Roberts'in eleştirisi aradan geçen otuz yıla rağmen, günceliğini korumuştur.

Sheffield bir ilk

Sheffield Hürmasonluk Araştırma Merkezi bir İngiliz üniversitesinde çalışmalarının tümünü Hürmasonluk konusuna adayan ilk fakülte olmuştur. Merkezin misyonu İngiliz akademisyenlerinin Hürmasonluğun potansiyelini fark etmelerine zemin hazırlamak ve böylece Hürmasonluğun İngiliz akademik hayatının haritasında yerini almasını sağlamaktır.

Merkezin gelişmesine çok kişinin doğrudan yardımı olmuştur. İlk üç yılın finansman masrafı Büyük Loca, Yorkshire West Riding Bölge Büyük Locası ve Pro Büyük Üstadın kendisi tarafından karşılanmıştır. Geçen yıldan bu yana Royal Arch Yüksek Şapıtr'i de Büyük Loca'nın fon sağlama gayretine katılmıştır. İlk önce, Merkez'in çalışmalarına bu çok önemli katkılarınız için, siz centilmenlere teşekkür ediyorum. Yorkshire West Riding'deki dostlarım Merkez'in başarısı için inanılmaz gayret sarf ettiler, bu nedenle de Bölge Büyük Üstadı Trevor Broadley'e özel teşekkürlerimi sunuyorum.

Merkez 2001 yılında resmen açıldıktan bu yana, aktif bir program uygulanmıştır. Sheffield'de, Hürmasonlukla bağlantılı değişik konu ve disiplinlerde muntazaman seminerler tertip ediyoruz. Örneğin, geçtiğimiz yıl "James Joyce", "Ünitaryanizm", "Ortaçağ Gildleri" gibi çok değişik konuları tetkik ettik. Katılanlar Masonlar, akademisyenler ve öğrencilerdi; seminerlerin ilginç yanı Masonlar'la akademisyenler arasında geçen diyaloglar olmuştur. Sheffield'e yakın oturanlarınızı bu seminerlere katılmaya davet ediyorum. Sheffield'e ulaşamayacaklar için iyi bir haberim var: önümüzdeki aylarda bazı seminerlerin bant kayıtlarını web sitemizde yayımlamaya başlayacağız.

Merkez ayrıca Sheffield'de senede iki konferans düzenlemektedir. İlk konferansımız 2002 yılında, üniversitemizin "Avrupa'da Kadın - Erkek İlişkileri Araştırma Merkezi" ile birlik-

Sheffield Hürmasonluk Araştırma Merkezi bir İngiliz üniversitesinde çalışmalarının tümünü Hürmasonluk konusuna adayan ilk fakülte oldu.

te organize edildi. Konferansın ana konusu toplumda kadın ve erkeklerin karşılıklı rollerinin şekil almasında kardeşlik teşkilatlarının oynadığı rol olmuştur. Sunulan değişik tebliğler, araştırmacılara heyecan verici yeni araştırma ufukları açmıştır. Önümüzdeki yıl bu tebliğler yayımlanacaktır. Bu yılın 18 - 20 Kasım tarihlerinde "İşçi Münasebetleri Tarihini Tetkik Cemiyeti" ile birlikte organize edeceğimiz, ana konu Radikal ve Sosyal Hareketlerde Hürmasonluğun Rolü olacaktır. Programa İngiltere'nin en ünlü sosyal tarihçileri katılacaktır, sizler de davetlisiniz.

Masonluğu Araştırma Lisans Üstü Bursları

Eğitim henüz, Merkezimizin odak noktası değildir. Gene de, Felsefe Master programında lisans üstü çalışmalarını yapan üç öğrencim var (peşinden aynı konuda doktora çalışmalarını da -Ph.D.- yürütmek istiyorlar), başka öğrencilerin de yakın zamanda programa katılmaları bekleniyor. Öğrencilerin arasında birini gayet iyi tanıyoruz: Önceki Büyük Sekreter James Daniel. Yeni, heyecan verici gelişme de, İtalya Muntazam Büyük Lo-

casının Freemasonry Today dergisi ile birlikte finanse ettiği iki lisans üstü bursunun temin edilmesidir. Bu iki teşekküle aldıkları bu inisiyatif için özellikle teşekkür ediyorum. Lisans üstü öğrencilerle çalışmayı olağan üstü teşvik edici buluyor, arada bir, lisans öğrencileriyle de çalışmanın memnuniyet verici olduğunu belirtmek istiyorum. Ele aldığımız ilginç projeler arasında, Mimarlık Fakültesi'nden öğrencilerin başlattıkları Masonluğun tarih içindeki buluşma yerleri ve mabetleri (masonic hall) ile ilgili çalışmaları ile Salford ve Newcastle Üniversiteleri'nden medya öğrencilerinin Hürmasonluk'la ilgili yaptıkları öğrenci filmlerini sayabilirim.

Kendi zamanımın çoğunu aktif araştırma ile geçiriyorum. Özellikle Büyük Loca'nın kütüphane ve müzesindeki inanılmaz koleksiyonları tetkik ediyorum. Son dört yıl boyunca birlikte çalışma ayrıcalığını yaşadığım Müze ve Kütüphane Müdürü Diane Clements ile bilinçli ekibine de teşekkür ediyorum. Araştırmalarımın odak noktası matrikül kayıtları ile bunların ifade ettiği sosyal yapılanma olmuştur. Bu çalışmalar bir çok ilginç bilgiyi aydınlatmıştır. Merkezin bu konudaki çalışmalarına üç örnek göstermek istiyorum.

- İngilizce Hürmason tabirinin ilk kullanılışının 1376 yılında olduğuna inanılırdı; oysa, 1325 yılı kayıtlarında, bir hapisane firarında "Hürmason Nicholas"nın oynamış olduğu rol üzerine kayıt buldum.

- Mason Localarının belediyelerde kayıtlarını isteyen 1799 yasasının kabul edilmesinde parlamentodaki tartışma kayıtlarını kimse tetkik etmemişti. Tartışmalar dramatik bir hava içinde geçmiş ve ancak Athol Dükü'nün müdahalesiyle Masonluğun kanun dışı ilân edilmesi önlenebilmişti.

- Araştırmalarımı 20. yüzyıla da taşıdım. Bu arada, 1920 ve 1930'larda masonik temel atma merasimlerine ait çok enteresan haber filmleri buldum. Merkez'in son senelik faaliyet raporunda bu araştırmaların tadını alabilirsiniz.

Geçmiş dört yıl zarfında altmış dört konuşma yaptım ve tanıtımlar organi-

ze ettim. Dinleyicilerim geniş çaplı enternasyonal akademisyenlerden Localara kadar bir yelpazeyi kapsamıştır. İlk tanıtım konuşmam British Library'de bir konferansın kapsamında oldu ve buna dünyanın her yanından 300 akademisyen katıldı. Hürmasonluğun araştırılma potansiyeline bu akademisyenlerin derin ilgisini ve kendilerine gösterdiğim objeler tarafından adeta büyülenmiş olduklarını tespit ettim. Bu deneyi defalarca tekrarladım. Konuyla ilk defa tanışan akademisyenler, ileri sürülen tezlerin ilginçliği karşısında hep şaşırdılar. Bu değişik konuşma ve tebliğler, Ars Quatuor Coronatorum gibi masonik dergilerde olduğu gibi özel akademik yayınlarda da yayımlanmaya başlandı. Bu konuşma ve tebliğleri adı "Tales from Great Queen Street" olacak bir kitapta toplamaya başladım.

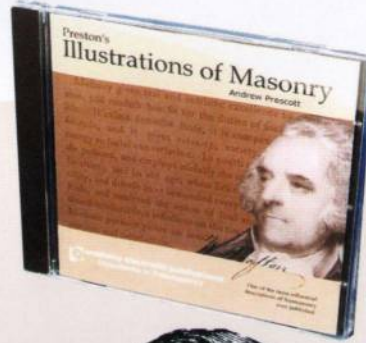
İnternet ortamı

Merkez, çalışmalarının yayınlanması için İnternet ortamını da kullanmaya başladı. Şimdiden Hürmasonluk üzerine araştırma yapanlar web sitemizde geniş çapta malzeme bulabilirler. Tarafımdan yapılan sunumların kopyaları download edilebilir. Hürmasonluk tarihinin özet anlatımı da sitede yer aldı. Özellikle gurur duyduğum bir çalışma, Hürmasonluk Kütüphanesi ve Müzesi ile birlikte database şeklinde John Lane'in ünlü 1717 ile 1894 arasında beratlarını alan tüm İngiliz Localarına ait tarihsel bilgilerin araştırmacılara sunulabilmiş olmasıdır. Merkezin başlıca amaçlarından biri Lane'in çalışmasını güncelleştirmektir. Merkez, William Preston'un "Illustrations of Masonry" başlığı altındaki tüm çalışmalarını CD-ROM şeklinde yayımlamıştır, böylece bu ünlü çalışmanın değişik versiyonları kolaylıkla kıyaslanabilecektir.

Tarihsel Araştırmada MA Programı

Son dört yılda birçok şeyi başardığımızı kabul edeceğinizi sanıyorum. Oysa, 2009'a doğru planlarımız daha da heyecan verici. Amacımız, Tarih Bölümü'ndeki meslektaşlarımızla birlikte, Hürmasonluk tarihi ile ilgili özel

modülleri olan Tarihsel Araştırmada bir MA programı geliştirmektir. Tarih Bölümü'ndeki MA öğrencileri bir çok modülü izleyerek Hürmasonluk tarihine odaklanabilecekler. Bu tüm dünyada, bu türden ilk ders olacaktır. Her şey düzgün giderse, bu programa gelecek yılın Ekim ayında başlayabileceğiz. Program ilk önce yalnızca Sheffield öğrencilerine uygulanacak, ileride, İnternet ve diğer enstrümanları kullanarak programı diğer üniversitelere de yayacağız. Diploma ile sonuçlanacak kısa kurslar da düşünüyoruz, bunların arasında "Bir Locanın

*Sheffield Hürmasonluk
Araştırma Merkezi,
çalışmalarının yayınlanması
için internet ortamını da kul-
lanıyor. Merkez, William
Preston'un "Illustrations of
Masonry" başlığı altındaki
tüm çalışmalarını bir CD ROM
şeklinde yayınladı.*

Tarihi Nasıl Yazılmalıdır" kursu da dahil olacak Bu kursları geliştirirken, Hürmasonluk Kütüphanesi ve Müzesi, Quatuor Coronati Araştırma Locası ve Canonbury Masonic Araştırma Mer-

kezi'ndeki dostlarımızla yakın işbirliğinde bulunacağız.

Yeni Mekân

2005 yılının sonunda, Merkezimin içinde yer aldığı "Humanities Research Institute" Üniversitemizin genişletilen kampüsünün merkezindeki yeni mekânına taşınacak. Bu yeni durum Merkezimizin, Sheffield'de Hürmasonluk araştırmalarının hümanite bölümünün önemli bir eksen oluşturduğunun somut göstergisi olacaktır. Bu kapsamda Merkezimize olağan üstü yeni bir ivme kazandırmak için yakında yeni bir sponsor bulacağımızı ve kendimize özel bir bina inşa edebileceğimizi kuvvetle ümit ediyorum. Yeni mekânlarımızda bir geniş amfi, seminer odası, kütüphane ve ziyaretçi masonik akademisyenler için çalışma odaları bulunacaktır. Bu binaya, Üniversitemizin eski Ekonomi Profesörlerinden, 1940'lı yıllarda Hürmasonluk hakkında fevkalade etken araştırmalarını yayımlayan ve Quatuor Coronati Locası'nın Önceki Üstad-ı Muhteremi olan Douglas Knoop'un anısına, "Knoop Merkezi" adını vermeyi tasarlıyoruz. Knoop Merkezi halkımız ve öğretim programlarımız için yeni imkânlar yaratacaktır.

Sizlerle bir rüyamı paylaşarak konuşmamı sonuçlandırmak istiyorum. Tarihçi Asa Briggs, otuz yıl önce İngiltere'de radyo yayıncılığının beş ciltlik dev bir tarihini yazmıştı. Bu tarih aslında BBC'nin tarihidir.

İngiltere tarihinde yeni yetme bir BBC'nin tarihi dahi beş cildi kapsayabiliyorsa, özellikle 300. yıldönümü yaklaşan Büyük Loca'nın tarihini ele almak daha büyük bir ihtiyaçtır. 2017 yılına yalnızca on üç yıl kalmıştır ve Asa Briggs'in çalışmaları örnek alınarak bu yıldönümünü gereğince kutlamak isteniyorsa, şimdiden kolları sıvalamalıyız. İngiltere Büyük Locası'nın üç yüz yıllık tarihini düşünmek Profesör Roberts'in yıllar önce önemini belirttiği İngiliz Hürmasonluğunun sosyal antropolojisini araştırmaya önemli bir adım olacaktır. Rüyam, böyle bir tarih yapının gerçekleşmesinde Sheffield Üniversitesi'nin öncü rol oynamasıdır. Bu rüyanın gerçekleşmesi de sizlerin yardımıyla olabilecektir.

Kardeşimiz Zeki Alasqa İTO'da bursiyerlerimize yaptığı konuşmanın özetı:

“İstanbul'dan söz edeceğim...”

*Hani řu içinde yaşadığımız,
gazetelerin 2030 yılında
Dünya'nın 20. Avrupa'nın birinci
büyük kenti olacağını yazdıkları
bu muhteşem, bu güzel,
bu talihsiz, bu zavallı
kentten sözedeceęim.*

Mesleğim gereği yıllar yılı insanları güldürdüm durdum. Ola ki bu şartlanmadan, ne zaman ve nerede insanlarla konuşsam gülerler. Anlattıklarım gülünç olmasa da gülerler... Sanırım bu gece sizler

de “şimdi Zeki Alasqa komik bir şeyler anlatacak, bizler de güleceğiz”, diye düşünüyor olabilirsiniz. Ne yazık ki düş kırıklığına uğratacağım hepinizi. Söyleyeceklerim güldürmeyecek sizi. Hatta belki de biraz üzecek.

İstanbul, bana göre hep güzeldi... Bin yıl önce de güzeldi, 500 yıl önce de güzeldi... Aynen bugün de güzel olduğu gibi... Havası güzeldi, suyu güzeldi, coğrafyası güzeldi... Ama hep talihsizdi... Bizans döneminde de talihsizdi, Osmanlı döneminde de, bugün de...

1943'te İstanbul'da doğdum ben. Altmışiki yıldır bu şehirde yaşıyorum. Dört bir yanını gezdim Dünya'nın, en iyi bu şehri biliyorum. Birbirinden güzel onlarca büyük kent gördüm, en çok bu şehri seviyorum... Bu yüzden dertliyim, üzüntülüymüm ve bu olağanüstü kentin, yeni bir yüzyılın başındaki, 2005 yılındaüki halini içime sindiremiyorum.

Şair yüzyıllar önce,

*"Bu şehir-i İstanbul ki bir misl-ü bahadır,
Bir sengine yekpare Acem mülkü fedadır,
Bir gevheri yekpare iki bahr arasında.
Hurşidi cihantab ile tartılsa sezadır...
Altında mı, üstünde midir cennet-i ala,
Elhak, bu ne su, bu ne hoş ab-ı havadır..."*
 demiş...

Peki, acaba ne olmuş ta, bir tek taşına, bir bütün Acemistan'ı feda edebildikleri bu sihirli belde bu hale düşmüş... Suçlu kim, ya da kimler?.. Kimlerin zamanında yitmiş, gitmiş bu kent böyle? Kim verecek bu cinayetin hesabını... Bu tip soruların cevabını vermek öyle pek kolay değil... Bir dönemi, ya da birlerini suçlayarak çıkamayız işin içinden... Yüzyıllar süren hataların, yanlışlıkların, nemelazımcılığın sonucu bu...

Oldum olası, "geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer", sözünü sevmedim... Yaşadığımız anı ve geleceği anlamamanın zavallılığı yatar bu sözde... Geçmişe öykünmek yerine geleceğe umutlu olmayı yeğledim hep.

İstanbul, hep birilerinin kışkandığı, elde etmek istediği şehir oldu... Sayısız kere kuşatıldı, işgal edildi. Yıkıldı, yıkıldı. Sahipleri İstanbul'u imar etmek yerine savunmayı ön planda tuttular. Dört bir yanını surlarla çevirdiler işe yaramadı... Fatih, 1453'te fethettiği zaman, Konstantiniyye, Bizans'ın perişan ekonomisinin nüfus kağıdı gibiydi... Yıllardır tamir görmemiş, çoğu yıkılmaya yüz tutmuş muhteşem eserler ve bu eserleri çevreleyen karmaşık, tozlu daracık yollar ve plansız, düzensiz binlerce ev; eğer ev denilebilirse!..

Şimdi, "İyi de o zaman Dünya'da hangi kent doğru dürüst, planlı, programlı idi?", diye sorabilirsiniz. Üstelik böyle sormakta haklı da olabilirsiniz... Ancak amacımız 1453'teki durumu tespit yalnızca.. Kaldı ki kişisel merakım nedeniyle birkaç batı kentinin 500 yıl kadar önceki durumunu anlatan kitaplar karıştırdım. Sayıca

*Evler yapıyoruz tahtadan... Tahta yeterli bir malzeme sayılıyor... "Ben oturayım, benden sonraki kuşaklar da otursun", gibi bir düşüncemiz yok çünkü... Tahta yetiyor da artıyor bile.. Zamanın tahribatı da önemli değil..
Yıkılır, gene yaparız diye düşünüyoruz...*

az da olsa; planlı, düzenli kentlere rastladım. Roma, İstanbul kadar eski bir kent olmasına rağmen, bu konuda ilginç bir örnek... Londra'da, Paris'te...

Neyse kardeşlerim, biz dönelim 1453'e... O dönemde Osmanlı İmparatorluğu güçlü ve zengin... Padişah, kentin Türk nüfusunu artırmak için İmparatorluğun çeşitli yörelerinden on binleri getirip, İstanbul'a yerleştiriyor.

Evler yapıyoruz tahtadan... Tahta yeterli bir malzeme sayılıyor... "Ben oturayım, benden sonraki kuşaklar da otursun", gibi bir düşüncemiz yok çünkü... Tahta yetiyor da artıyor bile.. Zamanın tahribatı da önemli değil.. Yıkılır, gene yaparız diye düşünüyoruz... Tahta kolay alev alan bir malzama. Yangınlar çıkıyor, binlerce ev yanıyor her defasında; "Yansın, gene yaparız", diyoruz... İstanbul yana yıkıla geçiyor yıllar...

Bu arada Rönesans'ın sanatta, kültürde olduğu gibi şehircilikte de yenilikçi etkileri görülüyor. Avrupa kentlerinde... Uygarlık yolunda dev adımlar atan Avrupalı'nın yaşama standardı her geçen gün yükseliyor.

Büyük merkezler adeta yeniden şekilleniyor, pislikler yıkılıp temizleniyor... Yeni ve geniş caddeler açılıyor... Parklar için geniş alanlar ayrılıyor. Batılılar, alt yapı denen olayın farkına bu dönemde varıyorlar. Uzun vadeli planlar uygulamaya konuluyor... Londra, Paris, Roma, Madrid, Moskova, Berlin... Saymaya gerek yok, hemen hepsi yeniden doğuyor sanki...

Biz bu arada durmadan savaşıyoruz. Ha, tabi bu arada ahşap ev yapımına devam ediyoruz... Yanıyor yapıyoruz, yıkılıyor yapıyoruz.. Ve dostlar, şaşıyorum, biri de kalkıp, "Bu ahşap ev olayı pek akılcı değil, taş evler yapalım da, yanmasın, yıkılmasın," demiyor...

Bu konuda bazıların, "İstanbul deprem kuşağında, tarihi boyunca birkaç kez fena sallanmış, taş taş üstünde kalmamış, bu yüzden tahta evler yapmışlar, çünkü tahta evler depreme dayanıklı", iddiaları da pek inandırıcı, ya da akılcı gelmiyor bana.. Esas neden tahtanın ucuz bir malzeme olması ve kenti çevreleyen

*Özene bezene stad yapıyoruz,
nereye... Dolmabahçe sarayı,
Dolmabahçe Camii, Taşkılla
üçgenine... Sıradan bir şehircilik
uzmanı saçını başını yolabilir bu
becerimizi duysa. Ayrıca bir
gazhane var orada ve stadımızın
üç yanı tribün, bir yanı
gazhanenin duvarı...*

ormanlarda bol ve kolay bulunması. Yüzlerinizde bir şaşkınlık görür gibiyim... "Şehir çevreleyen hangi ormanlar?" dediğinizi duyar gibiyim.

Sonra birinci Dünya savaşı... Ve... İstanbul'um bir kez daha işgal edilme talihsizliği yaşıyor... Bereket bu kez yakıp yıkmıyorlar... Yıkmıyorlar da, yıkmaktan beter ediyorlar...

1919'dan 1923'e kadar, sokaklarını fütursuzca çiğneyen işgal kuvvetlerine, diş bileyerek katlanıp, sabırla bekledi koca kent. Sabırla bekledi kurtulacağı günü.

Sonunda geldi zafer... Mustafa Kemal, binlerce yıllık kentin, belki de tarihindeki tek şanslıydı. Yeni modern Türk Devleti, laik, çağdaş bir Cumhuriyet'le taçlandı 29 Ekim 1923'te.

İstanbul, 29 Ekim 1923'te. 1900'den pek farklı değil... Pardon, biraz farklı... 1908'de bir büyük yangın daha çıkmış, binlerce ev yanmış... Yani şehir, 1900'deki halinden daha kötü... Bir de artık başkent değil, belki bu yüzden biraz boynu bükük, kırılgan... Gene de buruk bir sevinçle alkışlıyor Cumhuriyeti. Hiç değilse özgür bir kent artık. Başkent olmasa da, genç Cumhuriyet'in en büyük şehri. Kültür merkezi...

1923 yılı önemli bir dönüm noktası İstanbul'un tarihinde... 82 yıl geçmiş o günden bu güne dek... Ben inanıyorum ki; İstanbul'un son 82 yılında doğru şeyler yapılsaydı bu güzel kent için, kuruluşundan 1923'e kadar yapılan bütün

yanlışlara rağmen, İstanbul'umuz çok farklı bir durumda olurdu bugün... Ama ne yazık ki doğru şeyler yapılamıyor... Anadolu harap, yapmak zorundayız... Bu karmaşada İstanbul'u düşünen kim?

Cumhuriyet'in ilk kuşağı, -En azından çoğu- ülke çıkarlarını kişisel çıkarlarından önde sayan insanlar. On yıl içinde bir yandan 600 yıllık bir İmparatorluğun ve savaşın faturasını ödüyoruz, bir yandan da peşpeşe mucizeler yaratıyoruz...

*"Çıktık açık alında on yılda on savaş-
tan, / On yılda onbeş milyon genç ya-
ratık her yaştan, / Başta bütün dün-*

*Paha biçilmez
eserler yıkıldı.*

*ya'nın saydığı Başkumandan / Demir
ağlarla ördük anayurdu dört baştan",
diye haykırıyoruz 1933'te coşkuyla...*

Bu arada -belki inanması zor- İstanbul'da da birşeyler yapılıyor... Parklar, meydanlar düzenleniyor, yeni yeni yollar açılıyor... Ne yazık ki iyi niyetlilerin çoğu bilgisiz, bilgililerin bir kısmı ise kötü niyetli... Acımasızca yıkıyorlar onca yangını kazasız belasız atlatabilmiş, güzelim ahşap evleri, konakları. Yerine şekilsiz beton kibrit kutuları diyorlar... Üstelik, giderek artan nüfusa yetmesi için üst üste yapıyorlar bu sözüm ona evleri... Hiç kimse de, "Yahu, bütün halkı buraya yerleştirmek şart mı", diye sormuyor...

Batılıların, "Old city" ya da "Alt stadt" dedikleri ve gözleri gibi baktıkları yerler vardır büyük kentlerinde. Şehri ziyarete gelen turistler öncelikle bu bölgeleri gezer ve kentin tarihi ve kültürü hakkında en inanılır bilgilere bu yörelerde ulaşırlar. Turizmde kazanılan milyar dolarların kumbarasıdır o yerler. İşte biz, dünyada belki de sadece Roma'da ve İstanbul'da bulunan genişlikteki o olağanüstü bölgeyi inanılmaz bir vahşet ve bilgisizlikle mahvettik. Paha biçilmez eserler yıkıldı, yağmalandı.

Benzeri bir yağma da Beyoğlu tarafında yaşandı... Orada da yıkabildiklerini büyük bir acımasızlıkla yıkip, yerine çirkin binaları oturtular... İstanbul'da ilk stadın açılış tarihi 1948... Cumhuriyet'in kuruluşundan 25 yıl sonra... İlk açık hava tiyatrosu ve ilk kapalı spor salonu da o tarihte yapılıyor... Söz bunlardan açılmışken aklıma geldi, söylemeden edemeyeceğim... Olmayacak şeyleri, olmayacak yerlere yapmakta ustayız, biliyor musunuz?... Özene bezene stad yapıyoruz, nereye... Dolmabahçe sarayı, Dolmabahçe Camii, Taşkılla üçgenine... Sıradan bir şehircilik uzmanı saçını başını yolabilir bu becerimizi duysa. Ayrıca bir gazhane var orada ve stadımızın üç yanı tribün, bir yanı gazhanenin duvarı... Gazhane çalıştığına, ki çok zaman çalıştırdı, rüzgar ters eserse macların yarıda kaldığını hatırlarım... Göz gözü görmeyizdi dumandan...

Ah keşke tek örnek bu olsa... Süleymaniye Camii'nin hemen önüne Botanik Enstitüsü yapıldı... Haliçten görülmez oldu güzelim başyapıtı Sinan'ın... Kuruçeşme'deki kömür de-

polarını kaldırmak kaç yılımızı aldı, bir düşünün... Bahçesine stad yaptığımız güzelim Çırağan Sarayını, hem de Boğaz kıyısında, bir harabe olarak bıraktık yüz yıla yakın bir zaman... Tepebaşı'nın, Haliç'e bakan en güzel yerinde iki tiyatro binamız vardı. Dram ve Komedi Tiyatroları. Ben arkadaşınız kaç kez oyun seyretmişim o iki güzel binada. Yandı, yıkıldı... Yeniden inşa etmek yerine, günümüzde, TRT'nin kullandığı rezilce çirkin bir kümbet diktiler oraya...

Neyse, bırakalım bu rezaletleri de İstanbul'umuzun özet yakın tarihine devam edelim... Otuzlu yılların sonların ülke zor ve karanlık günler yaşıyor.. 1938 de büyük Kurtarıcıyı kaybediyoruz... 1939 da İkinci Dünya savaşı başlıyor... Çilekeş kent bir savaş daha yaşıyor... Gene savunma ön planda tabii... Savaş yeni zenginler, yeni rant hesapları ve yeni dengeler yaratıyor ve saydıklarının hemen hepsi, İstanbul'un aleyhine oluyor... Şehir olması gereken yönde değil, arazi sahiplerinin çıkarları yönünde genişliyor... Bu arada Cumhuriyet'in idealist ilk kuşaklarının yerini kişisel çıkarları ön planda yeni bir kuşak alınca, yağma yayılarak büyüyor... Gene o dönemde bilgisizliğimize, vurdum duymazlığımıza, çıkarıcılığımıza yeni bir olumsuzluğumuz ekleniyor... Oy kaygısı... Tek partili düzenden çok partili düzene geçme hazırlığı yapıyoruz çünkü... Politikacılarımızın ve yöneticilerimizin bu oy kaygısı sanırım İstanbul'un sonunu hazırlayan en can alıcı etken oluyor...

1950'de tek parti dönemi bitiyor ve Demokrat Parti'nin 10 yıllık dönemine giriyor İstanbul...

Kitaplar yazılabilir bu konuda, yazılmıştır da... Artıları, eksileriyle önemli bir dönemdir bu on yıl İstanbul'un tarihinde.. Artıları mı fazladır, eksileri mi tartışılabilir... Politika yapmıyoruz burada... Ancak bir gerçek var ki, iyi niyetle bilgisizliğin, çalışkanlıkla plansızlığın at başı gittiği bir dönemdir bu dönem... Yollar, bulvarlar açıldı 50'li yıllarda...

Gerekliydi, ellerine sağlık... Ama gene 50'li yıllarda başlayan İstanbul'un son ve büyük işgaline dur diyemedik... Bu defa işgalciler toplarıyla, tüfekleriyle değil, çantaları, denklemleri ve sepetleriyle geldiler... Korkunç

bir arazi savaşı başladı... Ne merkezi yönetim, ne yerel yönetim dur dedi bu işgale... Gecekondu kabusu çöktü güzel şehrimin üs tüne... Oy uğruna kentin en güzel yerleri adeta peşkeş çekildi, yeşil alanlar acımasızca talan edildi... "Yakında seçim var, sesimizi çıkarmayalım", diye her şeye göz yumuldu... Bu talan, bu haksız bölüşüm, bu çılgın kapkaç 1960'dan sonra da sürdü ve ne yazık ki hala sürüyor...

Bir ülkede % 2 civarında nüfus artışı varsa, insanlar inanılmaz bir yoğunlukta büyük kentlere göçüyorsa, bir ülkede enflasyon 20 yılı aşkın bir süre % 100'lere yakın sürmüş ve gelir dağılımı bu denli bozulmuşsa ve bir ülkede politikacılar ve yöneticiler kişisel çıkarlarını, ülke çıkarlarından önde tutuyorsa ve de o ülkede İstanbul gibi güzel ama sorunlu, muhteşem ama talihsiz bir koca kent varsa, vay o kentin haline... Vay İstanbul'unun haline...

*Kimse'nin aklına
yol, cadde,
bulvar,
park yapmak
gelmedi...*

İşte böyle sevgili kardeşlerim,

kiminin Dersaadet, kiminin, "bin kocadan artakalan" dediği... Kimisinin, "İstanbul'u sevmek ibadettir", diye övdüğü ama bir başkasının, "Artık bu şehirde yaşanmaz", diye kaçmaya hazırlandığı sihirli kentin ibret verici hikayesi... Başınızı ağrıttımsa, ya da üzdümse sizi, kusurumu bağışlayın... İstemez dim bu denli umutsuz bir tablo çizmek ama ne yazık ki gerçek bu!.. İstanbul'un hali bu... Dedik ya talihsiz, kadersiz ve tarifsiz güzel.. Ne demiş şair...

*İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı,
Önce hafiften bir rüzgar esiyor,
Yavaş yavaş sallanıyor
Yapraklar, ağaçlarda,
Uzaklarda, çok uzaklarda,
Sucuların hiç durmayan çingirakları
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı,
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı,
Kuşlar geçiyor, derken
Yükseklerden, sürü sürü, çığlık çığlık
Ağlar çekiliyor dalyanlarda,
Bir kadının suya değiyor ayakları,
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı,*

*İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı,
Serin serin Kapalıçarşı
Cıvı cıvı Mahmutpaşa,
Güvercin dolu avlular,
Çekiş sesleri geliyor doklardan,
Güzelim bahar rüzgarında, ter kokuları
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı,*

*İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı,
Başımda eski alemlerin sarhoşluğu,
Loş kayıkhaneleriyle bir yalı,
Dinmiş lodoların uğultusu içinde
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı,*

*İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı,
Bir yosma geçiyor kaldırımdan,
Küfürler, şarkılar, türküler, laf atmalar,
Birşey düşünüyor elinden yere,
Bir gül olmalı,
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı,*

*İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı,
Bir kuş çırpınıyor eteklerinde,
Alın sıcak mı, değil mi biliyorum
Dudakların ıslak mı, değil mi biliyorum,
Beyaz bir ay doğuyor, fistikların arasından
Kalbinin vuruşundan anlıyorum,
İstanbul'u dinliyorum...*

Bursiyerler'le Boğaz'da...

Büyük Locamız'ın burs verdiği öğrencilerden 180'i 1 Mayıs'ta Boğaziçi'ndeydi...

Bursiyerlerimizle yapılan olağan toplantıların sonuncusu 1 Mayıs tarihinde gerçekleşti.

Kiralanan bir tekneyle Boğaziçi'nde gerçekleştirilen gezi "tarihi ve kültürel" bir tur olarak planlandı. Profesyonel tur rehberi Serdar Oğuzoğlu Kardeşimizin Boğaziçi'nde bulunan saraylar ve yalıları anlattığı gezi, bursiyerleri alabildiğine mutlu etti. Bir o kadar da bilgilendirdi...

Geziye Büyük Locamız'ın 25 çalışanının yanı sıra Beyaz Eldiven Hemşireleri'miz de katıldılar.

Boğaz gezisiyle sona eren 2005 yılının "bursiyerlerle yapılan çalışmalar"ı Ekim ayından itibaren yeniden başlayacak.

**Üstün Hizmet
Madalyalı Mason**

Aydın Üçok

1933 Bursa doğumlu. İlk, orta ve lise tahsilini Bursa'da tamamladı. 1956 yılında Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Elektrik Bölümü'nden mezun oldu. Eskişehir'de kısa bir süre öğretmenlik yaptı. Askerlik hizmetini tamamladıktan sonra 1958 yılında PTT Genel Müdürlüğü'nde görev ve başladı. 1964 yılında İzmir Telefon Başmüdürlüğü Teknik İşler Müdürlüğü'nde çalıştı. Daha sonra da emekli olduğu 1981 yılına kadar PTT Genel Müdürlüğü NATO tesislerinde enerji grupları amiri olarak görev yaptı. 1975 yılında İrfan Locasında tekris olan Üçok Kardeşimiz 1986 yılında İrfan Locasının Üstadı Muhteremi oldu. 1990 yılında Büyük Gözcü ve 1992 yılında Büyük Kutsal Kitap Emni görevlerine seçildi.

"Ahşap üzerine bakır levha sıvama" sanatıyla 1989 yılında ilgilenmeye başladı. Gerek masonik semboller ve dernek amblemlerini kullanarak, gerekse Atatürk portresinden istifade ederek yaptığı büyük boy şiltler büyük beğeni kazandı. Genellikle yaptığı eserleri ilgili kurumlara armağan etti. TRT 1'deki "Gün Başlıyor" programında, evinde yapılan, bakır işleme gösterili röportaj Ekim 1991 ile Ağustos 1992'de yayınlandı.

El emeği, Göznuru...

Bülent Şenocak:
Aydın Üçok Kardeşim, ahşap üzerine bakır levha sıvama sanatına ne zaman ve nasıl başladınız?

Aydın Üçok : 1989 yılında İzmir şubesinin idare müdürlüğü görevini sürdürdüğüm sırada başladım. 1986 yılına kadar iki katlı olan binamızın üzerine iki kat daha çıkılmıştı. Benim göreve başladığımda halen ufak tefek eksiklikler vardı. Örneğin, gerek tekris merasimi sırasında yeni tekris olan Kardeşin vasiyeti ve gerekse senelik kelime verildikten sonra yazılı olduğu kağıt yakıldıktan sonra basit bir tasın içinde söndürülürdü. Bu plastik kutuların yerine, o zaman ilk olarak, bugün kullanmakta olduğumuz ahşap üzerine bakır levha kaplı kutulardan yapmaya başladım. Başlayış o başlayış.

Bülent Şenocak: *Daha sonraki gelişmelerden de söz eder misiniz?*

Aydın Üçok : 80. Kuruluş Yıldönümü nedeniyle Büyük Locanın amblemini yaptım ve Büyük Locaya armağan ettim. İzmir ve Ankara şubesinin amblemlerini de yaptım. Ankara Vadisi Büyük Üstat Temsilcisi benden ilk 3 derecenin çalışma tablosunu ahşap üzerine bakır levha sıvama olarak yapmamı rica etti. Üç derecenin çalışma tablolarını Ankara Vadisi'ne gönderdim. Bir süre sonra bir takım daha istediler. Akabinde İstanbul ve İzmir Vadileri için de üç derecenin çalışma tablolarını yaptım. Ayrıca, 33 cm yarıçapında bakır dövmeye bir çift başlı kartal yapmıştım. E.K.S.R Türkiye Yüksek Şurası Ha-

kim Büyük Amiri Sahir Erman Kardeşimizin İzmir'i ziyareti sırasında kendisine bu amblem takdim edildi. İlk kez yapılan böyle bir çalışma çok beğenildi ve daha sonra bana bir "Üstün Hizmet Madalyası" verildi. Yine Yüksek Şura'nın yeni binası için 70 x 90 cm ebadında bir Çift Başlı Kartal yaptım. Bunların hiç biri için bir bedel almadım. Şimdi, zaman zaman kardeşlerin siparişi üzerine bazı plaket işleri yapıyorum.

Bülent Şenocak: *Sanırım, bazı eserleriniz de yurt dışına gitti.*

Aydın Üçok : Evet doğru. Can Arpaç ve Tunç Timurkan Kardeşlerin Büyük Üstat oldukları dönemlerde, Büyük Locamızı temsilen diğer Büyük Locaları ziyaretleri sırasında takdim etmek üzere benden bazı masonik şiltler yapmamı istediler. Nitekim, Tesviye dergisinin Nisan 1996'da yayınlanan 21. sayısında Büyük Üstat Can Arpaç Güney Juridiksiyonu Hakim Büyük Amiri C. Fred Kleinknecht'a yaptığı ziyaret sırasında takdim etmiş olduğu şiltin fotoğrafı yayınlandı. Ayrıca, Teoman Gürkan Kardeş Almanya'daki bir Locayı ziyaret sırasında yine benim hazırladığım bir şilt sundu.

Bülent Şenocak: İzmir Şubemizin duvarlarında da sizin yaptığınız Loca amblemleri var. İzmir Vadi-si'ndeki tüm locaların amblemlerini yapma fikri nereden ve nasıl çıktı?

Aydın Üçok: Önce İrfan Locası için ahşap üzerine bakır levha sıvama bir amblem yaptım. Bunu gören o dönemin Büyük Üstat Yardımcısı Ömer Harmancıoğlu diğer Locaların da amblemlerini yapıp yapamayacağını sordu. Ben de olur dedim. Ve çalışmaya başladım. Şu anda İzmir Şubemizin salonunda vadimizde mevcut 34 locanın ambleminin bulunduğu bir köşe oluştu.

Bülent Şenocak: Şu ana kadar ki konuşmamızda, Mason camiası için yaptığınız çalışmalardan bahsettiniz. Harici alem için yaptığınız çalışmalarınız var mı?

Aydın Üçok: Masonik figürler dışında, genellikle geometrik desenler, çiçek figürleri ve optik görünümlü bezemelerden oluşan yapıtlarım var. "Eldeki kuş" adını verdiğim eser ilginç örnekler biridir.

Aydın Üçok Kardeş yaptığı çalışmalarla "Üstün Hizmet Madalyası" aldı (üstte). Kardeşimiz'in yaptığı çalışmalardan bazı örnekler (en üstte ve ortada).

Bülent Şenocak: Eserlerinizi sergilemeyi düşünüyor musunuz?

Aydın Üçok: Eserlerim İzmir Vadisinde 2 kez sergilendi. Birincisi, 1991 yılında benim tek başıma açtığım sergidir. İkincisi ise, Üçsütun Locası tarafından düzenlenen, Cahit Aykol, Cengiz Kabaklı, Güven Zeyrek Kardeşler'in eserlerinin de yer aldığı karma sergidir. Ayrıca, 1992 yılında Ankara Lokalizmizdeki karma sergiye de iştirak ettim. Harici alemde ise, her hangi bir sergi açmadım. Ancak açmayı düşünüyorum.

Bülent Şenocak: Bu sanata ilgi duyan Kardeşlerimize veya haricilere sanatınızı öğretmeyi düşünüyor musunuz?

Aydın Üçok: Elbette düşünüyorum. Hatta, gelecek talepler beni çok memnun eder. Nitekim bazı kardeşlerimizden bu tür talepler geldi. Ancak şu ana kadar başlama fırsatı bulamadık.

Venezuela, Kolombiya, Panama, Ekvator, Peru ve Bolivya Halkları ve Mason Kardeşler'i onu şöyle anıyor:

“Kurtarıcı” Bolivar

5 Temmuz 1948 günü, özgürlük sevdalısı Güney ve Kuzey Amerikalılar, Missouri Eyaleti'nin Bolivar kentinden bir araya gelmişlerdi. O gün ABD Başkanı ve Büyük Üstat Harry S. Truman, Venezuela Başkanı Romulo Gallegos ve Missouri Valisi Philip M. Donnelly'in konuşmalarından sonra, 3.70 m yüksekliğinde mermer kaide üzerinde 2.5 m.lik Simon Bolivar Kardeşin bronz heykeli merasimle açıldı. Konuşmalarda “Kurtarıcı” olarak anılan Bolivar'ın şerefli galibiyet ve yenilgilerinin bulunduğu macera ve trajedi dolu hayatı anlatıldı.

● Celil Layikteş

Ekvator güneşi altında veya And Dağları'nın karlı tepelerinde, henüz haritası çizilmemiş bölgelerde, 200'den fazla savaş vererek İspanyol boyunduruğundan bir çok milleti kurtardı. Venezuela, Colombia, Panama, Ekvador, Peru ve Bolivya devletlerini kurdu, Pan Amerikan ilişkilerini ve Güney Amerika kıtasının Batı dünyası ile entegrasyonunu gerçekleştirdi. Hayatı, vizyonu, askeri dehâsı, yazıları, felsefesi, özgürlük aşkı, devlet anlayışı tetkik edildiğinde Masonluk'tan ne denli etkilendiği anlaşılır.

Bir aristokrat

Simon Bolivar, soylu ve zengin bir ailenin çocuğu olarak 24 Temmuz 1783'de Caracas'da doğdu. Ömrü boyunca lüksü, materyal zenginliği ve soyluların sosyal yaşamını reddederek, dü-

şüncenin soylu olmasını istedi, yoksulluk içinde öldü.

Kurtarıcının babası Juan Vincente Bolivar y Ponte ve annesi Maria de la Concepcion Palacios y Blanco soylu ailelerden geliyordu; İkisi de Simon Bolivar 15 yaşına gelmeden öldüler. Memleketinde liberal bir tahsil gördükten sonra, 17 yaşında velisi, radikal düşünür Simon Rodriguez'in yönetiminde Avrupa'ya tahsilini tamamlamaya gitti. Simon Rodriguez 18. yüzyıl Fransız aydınlanmacı, özgürlükçü filozoflarının etkisindeydi, oysa memleketinde sömürücü egemen sınıf bu filozoflardan nefret ediyordu.

Genç yaşta evlenen Bolivar, o tarihlerde bir servet olan yıllık 20.000 \$ geliri ve 16 yaşındaki, kendisi gibi zengin olan karısı nedeniyle, Avrupa saraylarında ilgi odağı olmuştu. Ancak o, kendisi ne iltifat eden bu soyluların yaşam tarzını sorguluyordu.

Kendini bulmaya doğru

Evliliklerinin daha ilk yılı bitmeden, karısı sarı hummadan ölünce kendisini halkının özgürlüğüne adanmış Bolivar, bir müddet

sonra, Fransız Devrimi'nin yarattığı politik havayı teneffüs etmek üzere Avrupa'ya döndü. Madrid'de Kral ve Kraliçe'ye takdim edildi. Takdim esnasında uygulanan etiket, müstemlekelerinden gelen, zengin genç bir soyluya uygulanan boş bir merasimden ibaretti ve Bolivar'ı hüsrana uğrattı. İspanya'nın Vatikan Büyük Elçisi onu Papa'nın huzuruna çıkarttığı anda, Papa'ya sadakat gösterisi olarak ayak öpme ritüelini yerine getirmeyi reddetti.

Avrupa'yı gezen ABD başkanlarından Thomas Jefferson gibi, Bolivar Roma, Fransa ve İspanya'nın büyük şehirlerinde, Güney Amerika'da da olduğu şekilde, halk kitlelerinin pislik ve yoksulluk içinde yaşadıklarını gördü ve bunun sebebini de, Roma Kilisesi'nin etkisinde olan hükümet yapılarında teşhis etti.

Paris'te Bolivar York Riti'nde tekris edildi ve İskoç Riti'nin 30. derecesine kadar yükseldi.

Yeni Dünya'nın kurtuluşu için

1809 yılında, 26 yaşında, ABD yoluyla Caracas'a döndü ve ülkesinin kurtuluşu için aktif olarak çalışmaya başladı. 19 Nisan

1810 tarihinde, İspanya Kralı, Napoleon Bonaparte'ın kardeşi Joseph Bonaparte'a karşı isyan başladı, Kral Naibi istifa ettirildi ve 5 Temmuz 1811'de İspanyol müstemlekeleri içinde istiklâlini ilk kazanan ülke Venezuela oldu.

George Washington'un yanında çarpışan Mason General Miranda, Venezuela cuntasının kahramanıydı. Miranda İngiltere'de sürgün hayatı yaşıyordu. Cunta Bolivar'ı, Miranda'yı ikna etmek üzere İngiltere'ye göndererek General'in Güney Amerika'da ihtilalci güçlerin başına

Genç yaşta evlenen Bolivar, o tarihlerde bir servet olan yıllık 20.000 \$ geliri ve 16 yaşındaki, kendisi gibi zengin olan karısı nedeniyle, Avrupa saraylarında ilgi odağı olmuştu.

geçmesini sağladı. Miranda'nın kumandasında, Bolivar generalliğe terfi ettirildi.

İspanyol yenilgisi

1812'de İspanyol ordusu tarafından yenilgiye uğratılan Bolivar, Curacao adasına sığındı. Ancak, Eylül 1812'de Cartagena'ya

geçerek Yeni Granada'da (şimdiki Colombia) İspanyollar'a karşı önemli bir zafer kazandı. Daha sonra, 500 adamıyla And Dağları'nın üzerinden Venezuela'ya yürüdü, yolda vatansever köylüler ordusuna katıldı. Bolivar, İspanyollar'ı tekrar yenerek 4 Ağustos 1813'de Caracas'a muzaffer döndü. Ancak, bir yıl sonra, İspanyollar'a tekrar yenildi.

Yeni Granada'ya dönerek, Bogota'da zafer kazandı, fakat Santa Marta savaşında yenik düştü, ordu kumandanlığından istifa etti ve önce Jamaika'ya, sonra da Haiti'ye gitti. Orada teşkil ettiği küçük bir ordu ile Mart 1816'da tekrar Venezuela'ya sefere çıktı, 3 yıl boyunca durmadan çarpıştı, ordusu bazen yenildi, çoğunlukla galip geldi.

Orduyu yeniden teşkilâtlandırdıktan sonra, Bolivar üçüncü kez And Dağları'nı aşarak Yeni Granada'ya tekrar vardı. Orada güçlerini Cumhuriyetçi, Mason, General Santander'in güçleriyle birleştirerek, Ağustos ayında kilit Boyaca zaferini kazandı.

Dört ay sonra, Venezuela Yeni Granada ile birleşerek Colombia Cumhuriyeti adını aldı. Bambona zaferinden sonra da Ekuador yeni cumhuriyete katıldı. 25 Haziran 1821 Carabobo zaferiyle İspanya bölge üzerindeki egemenliğini kaybetti.

Arjantin'den Ekuador'a kadar Üst Peru ve Alt Peru (şimdiki Peru ve Bolivya) uzanan bölgede İspanyol egemenliği hala sürüyordu. İkisi de Mason olan General Jose de San Martin ve General Bernardo O'Higgins Arjantin ve Şili müstemlekelerine özgürlüklerini kazandırmışlardı. General Jose de San Martin Guayaquil'e 26 Temmuz 1822'de gelerek Bolivar ile görüştü. Peru'nun geleceği hakkında baş başa görüşen bu iki Mason generalin konuşmaları gizli kalmıştır. San Martin Peru üzerindeki iddialarından vazgeçti, 1 Eylül 1823'de Callao'ya gelen Bolivar da Peru'nun "Kurtarıcısı" ilân edildi.

Eğitimden geçirilen 4000 Peru'lu asker Bolivar'ın 5000 kişilik ordusunun saflarına katıldı. Junin bölgesinde bu 9000 askerli ordu, eşit sayıda

İspanyol ordusunu bir süvari hücumunda bozguna uğrattı. 9 Aralık 1824'te, Bolivar'ın yönetiminde, Mason General Antonio Jose de Sucre komutasındaki kuvvetler Ayacucho'da İspanyolları yenince de, Yeni Dünya'da İspanyol müstemleke devri kapandı.

Serveti reddetti

Bolivar Lima'ya giderek bir sivil hükümetin kurulmasına ve anayasayı hazırlamakla görevli bir kurucu meclisi organize

etti. 8 Şubat 1825'de yeni hükümet kurulunca, Bolivar Kolombiya ve Peru'daki devlet başkanlığı görevlerinden istifa etti; Peru'nun kendisine bağışlamak istediği 1.000.000 Peso'yu (yaklaşık 200.000 \$) reddederek yetkileri General Sucre'e verdi ve Bogota'ya giderek eski silah arkadaşları arasında başlayan anlaşmazlığı sona erdirdi.

1826'da Bolivar Venezuela'ya giderek, Anayasayı yapmakla görevli kurucu meclisi 15 Ocak 1827'de toplantıya çağırdı. Bolivar Caracas'a sevgi gösterileri arasında girdi. Ancak İspanyollar'la savaş bittikten sonra, ülkede iktidar mücadelesi ve yoğun entrikalar başlamıştı. Bu durumdan sıkılan Bolivar, 15 yıl süreyle sürdürdüğü başkumandanlık görevinden istifa etti.

1828 Eylül ayında Bogota'ya dönen Bolivar orada da bir kongre tertip etmek istedi, ancak eski arkadaşları kendilerini geri çektiler ve çoğunluk sağlanamadı. Aynı ayda, Bogota'da bir suikasttan kurtuldu.

1829'da Peru'da karışıklıklar başladı, General Sucre olaylara hakim oldu. Bu defa Venezuela ve Kolombiya'da karışıklıklar baş gösterdi, rahatsızlığına rağmen Bolivar Bogota'ya döndü. Kongreyi toplayamamıştı, sağlığı bozuktu, verem olmuştu, siyaset dünyasından çekilme kararını aldı ve Cartagena'ya doğru yola çıktı. Her geçtiği yerde sevgi gösterileriyle karşılandı.

Simon Bolivar, Latin Amerika'nın en önemli siyasal lideridir. Bolivar ayrıca 15 yıl süreyle başkumutanlık da yaptı.

Masonik bir deklarasyon

Cartagena'ya vardığında, 4 Haziran tarihinde en güvendiği generallerinden Sucre'ün bir suikaste kurban gittiğini öğrendi. Hastalığı ilerlemişti, bu son acıya dayanamadı ve 17 Aralık 1837'de, 47 yaşında, Kolombiya'nın Santa Marta kentinde hayata veda etti.

Ölüm anının yaklaştığının farkında olarak, Santa Marta'da yayınladığı son deklarasyonunda Masonik prensiplerle dolu düşüncelerini şöyle ifade etti:

"Hepiniz birlik için çalışmalısınız; anarşiyi önlemek üzere halk hükümete itaat etmeli, vekiller doğru yolu görmek için Tanrı'ya dua etmeli, askerler de kılıçlarıyla sosyal garantileri savunmalı... Eğer ölümüm partizan kavgaların bitmesine ve Birlik'in konsolidasyonuna yardımcı olabilecekse, mezarımda huzur içinde yatacağım."

Not: İtalya birliğini kuran Garibaldi, Bolivar'ın ordusunda çarpışarak gerilla savaşının eğitimini aldı ve ülkesine döndükten sonra aynen uyguladı.

*Fransa Milli Büyük Locası (GLNF) Büyük Üstadı,
"Royal Arch'ın Fransa'daki ve muntazam büyük localardaki yeri"
üzerine sorulan bir soruyu şöyle cevapladı:*

Hürmasonluk üç dereceden oluşur, fazlası yoktur...

(Brèves, Mart 2005)

Sorunuzun şekli Royal Arch'ı ayrı bir masonik jüridiksiyon veya bir yüksek dereceler sistemi olarak algıladığınızı gösteriyor.

Kesin konuşalım: hiç de öyle değil ve hiç bir zaman öyle olmadı.

GLNF'in kuruluşundan yüz yıl önce, İngiltere Birleşik Büyük Locası Anayasa ve Tüzükler manzumesinin başında şöyle bir deklarasyon yer alıyordu: "Kadim Hürmasonluk üç dereceden oluşur, fazlası yoktur; bunlar, Kabul Edilen Çıkarak, Meslek Kalfası ve Kutsal Royal Arch Nizamının dahil olduğu Üstat Mason derecelerinden ibarettir".

Fransa'da, Royal Arch GLNF'in kendisidir. Yasal entegrasyonu öyledir ki, yıllık bilançoları Bölge Büyük Locaları ve Locaların bilançoları ile birlikte ibra edilir.

Ayrı bir yapı veya cemiyyet değildir; Royal Arch de facto GLNF'in parçasıdır, zira masonluğun doğal ruhudur ve Üstat Mason'un yükselişinin tamamlayıcı ögesidir.

Bu konuda, yüksek dereceli atölyelere geçiş için Royal Arch'ın mecburi bir basamak olduğuna dair rivayetler tümüyle mantık dışıdır. Daha az sayıda üretilen, bunun tersine dair rivayetler ise tümünden komiktir.

Bazı Kardeşler köprüler "icat" etmekte, başkaları ise yakın sembolik veya spiritüel içeriklere dayanan zorlama benzerlikler üretmektedir; oysa, her yol değişiktir.

Sanki Masonluk bir yanışmadır, sanki bir yol değildir üstündür.

Tüm Ritlerde Tesviye'nin müşterek bir sembol olduğunu hatırlatarak Yüksek Masonluk olmadığını vurgulayalım.

"Üst Dereceler" kişisel arzu ve yaşam ritimlerine göre Kardeşlerimize değişik inisiyasyon yolları sağlar.

Royal Arch, Kardeşlerin tekriste girdikleri ritin veya kalben sevdikleri ritin dışında masonik gelişmelerinin tamamlanması için, üçüncü dereceyi ruhen aşar, gerekli ek öğeler temin eder. Dolayısıyla masonluğun olmazsa olmaz mantığında yer alır.

Dost jüridiksiyonlarla, her Mason GLNF'in sayesinde, kendi öz spiritüel arayışını gerçekleştirebilir; bu da, yeni ufuklar açarak moral gelişmelerini sağlar... Ancak tüm Kardeşler Royal Arch'ı tanımış olmalı veya bir gün tanımayı hedef edinmelidir. Yalnızca Rit anlayışından kaynaklanan "mavi önlüklü" Kardeşler değil, Üstatlıktan sonrası değerler hakkında bilgilerine başvurdukları Üstad-ı Muhteremler de Royal Arch'a katılmalıdır.

Üç yıl önce Royal Arch Bölgeleri'nin kurulması, Royal Arch Emülasyon Rit'i'nin devamıdır" türünden yaklaşımları da yok ettiği gibi, ülke çapında tüm Kardeşlerimize, hangi ritte çalışırsa çalışsınlar, tamamlayıcı bir yol çizmiştir.

Günümüzde Royal Arch kesin olarak Hürmasonluğun içindedir, çevresinde veya üstünde değildir. Tüm olgunlaşma sistemleri içinde Royal Arch yerini korumalıdır.

Ünlü ressam John Harris tarafından yapılan tablo. 1843.

Dünya'nın alkışladığı müzisyen kardeşimiz Erden Bilgen:

“Toplum için daha fazla çalışmalıyız”

Tesviye Dergisi okurları Erden Bilgen Kardeşimiz'i daha önceki sayılarımızdan hatırlayacaklardır. Bilgen Kardeşimiz'le, Ankara'da 1/8 Temmuz tarihleri arasında gerçekleştirilecek 1. Uluslararası Trompet Festivali üzerine konuştuk:

Tesviye- Sizi Tesviye okurları tanıyorlar, ama yine de biraz başa, sizi böyle bir projeye ön ayak olmaya iten uluslararası çalışmalarınıza dönmek istiyoruz.

Bilgen- Almanya Büyük Locası'nın organize ettiği, Onuncu “Sanatçılara Destek” Konseri, Berlin'de 01 Nisan 2002 tarihinde Fransız Katedrali'nde verildi. Ben de bu konserde “Diyalog” isimli bestemi

çaldım; diğer eserleri de Kardeşlerim ile birlikte ve solist olarak çalarak katkıda bulundum. Berlin Radyo Senfoni Orkestrası üyeleri de solistlere eşlik etti.

Büyük Locamız bu çalışmaya uçak biletimi vererek destek olmuştu. Bizler de hiçbir ücret talep etmeden tüm çalışmalarını ve konseri gerçekleştirmiştik.

Konser afişleri, 6 ülkeden 8 trompet virtüözü olarak basılmıştı ve katedral, konser anında tıklım tıklım doluydu. Almanya Büyük Locası ileri gelenleri, iş adamları ve medyanın konsere ilgisi büyüktü. Her yönüyle bu çalışma Masonluğun topluma kazandırdığı değerlere çok güzel bir örnek teşkil etti. Konser'in canlı müzik kaydı Almanya

Büyük Locasının müzisyenler ile gerçekleştirdiği üçüncü CD kaydı olarak basıldı.

Trompetçi Kardeşlerimiz, Lars Ranch, Peter Madsen, Per Falk, Andras Verpeleti, Sebastian Scherr ile Berlin Operası ve Senfoni Orkestrası trompetçileri Sayın Matthias Kamps ve Jörg Nimand birlikte 8 trompet ve org için yazılmış son derece görkemli Barok eserleri çaldılar.

Konser öncesi trompetçiler ile Berlin'de buluştuk. Provalarımızı yaptık. Konserden bir

gün önce, Büyük Üstat solistlerle özel bir Loca çalışması yaparak bizlere teşekkür etti. Aynı akşam da hemşirelerle birlikte bizlere çok güzel bir yemek daveti sundu.

Tesviye- Anlaşılan, organizasyon başından sonuna kadar kusursuz işledi. Peki, Sanatçılara destek anlamında başarıya ulaşabildi mi?

Bilgen- Evet. Konser, Maya isimli çok yetenekli bir trompetçiye bir yıl Karajan Müzik Akademisi'nde okuyabilecek maddi desteği sağlamak için organize edilmişti. Bu destek ona sağlandı.

Tesviye- Geçen yıl da bazı etkinliklere katıldınız diye hatırlıyoruz. Ve orada sizi etkileyen bir şey oldu...

Bilgen- Evet, geçen yıl, Grace Kelly'in ölüm yıldönümü (sanıyorum 20. idi) dolayısıyla Monaco ve Berlin'de Monte Carlo Filarmoni ve Berlin Radyo Senfoni Orkestraları, Leipzig Korosu toplam 350 müzisyen ile birlikte Berlioz'un Requemi'ni birlikte seslendirmek için davet aldım. Yüzlerce müzisyenin içerisinde "acaba hiç Kardeşim var mı?" diye merak ederken, ilk provada, biraz evvel sözünü ettiğim Maya ile yan yana oturduk. Kendisi bir yıl içinde sanatında olağan üstü ilerlemiş ve sınavla Frankfurt Radyo Senfoni Orkestrası birinci trompetçi koltuğuna oturmuş. Onu da bu özel konser için benim gibi davet etmişlerdi. Bir hafta kadar birlikte müzik yapmanın keyfini yaşadık. Bu beni çok etkiledi.

Tesviye- Ve, sizi Türkiye'de de sanatçılara destek olmak üzere "bir şeyler yapmak" konusunda motive etti...

Bilgen- Evet. Biraz destek aradım. Başlangıçta aradığım destek gelmedi. Sonra "kendi başıma böyle bir projeye adım atsam acaba ne kadar gerçekleşir?" diye düşündüm. Son zamanlarda, duyarlı Kardeşlerden "toplum içinde daha fazla çalışmalıyız" türünde aldığım mesajların sayısı artmaya başladı. Bu arada, "topraklarımızda yüzlerce yıl önce toplumsal değerlere gösterilen duyarlılığı" konu alan bir Kardeş Sofrası'nda bulundum. Ardından da 1. Uluslararası Trompet Festivali adı altında bir çalışmayı gerçekleştirmek üzere hazırlıklara başladım.

Tesviye- Yalnız kalmaktan korkmadınız mı?

Bilgen- Önce 25 yıldır enstrüman üzerine araştırmalarım bana yardımcı olan dostlarım Yamaha Avrupa yetkililerine böyle bir projede bana verebilecekleri desteği sordum. Ödül olarak 12.000 Euro değerinde trompetleri bize hediye edebileceklerini söylediler. Tamamen sanatsever ve önlüksüz Mason olan dostlarıma

böyle bir konuda bana verebilecekleri desteği sordum. Hemen hepsi olumlu yanıt verdiler. Amerika dahil, yurt dışından çok değerli birçok yabancı solist arkadaşımı davet ettim. Bir kısmı hiçbir ücret talep etmeden geliyorlar.

Tesviye- Nasıl bir konsepti olacak bu festivalin?

Bilgen- Konserler, konferanslar, work shoplar, yarışmalar, business... Harici alemdeki mesleğim ile ilgili aklınıza gelebilecek her şey.

Tesviye- 1/8 Temmuz arasında olacağını biliyoruz. Peki mekân olarak nereyi seçtiniz?

Bilgen- Projeyi iki hafta önce Başkent Üniversitesi Rektörlüğü (en büyük desteği verdi) kabul etti. 1. Uluslararası Trompet Festivali'mizi hiç kimseden para yardımı talep etmeden gerçekleştireceğiz. Tüm sanatçıları ilgili kültür dernekleri, birkaç sanatçının uçak biletini de Kültür Bakanlığı karşılayacak. Dediğim gibi, festival, Başkent Üniversitesi'nin salonlarında gerçekleşecek.

Tesviye- Bu etkinlik gerçekleşecek ve Türkiye bir uluslararası festival kazanmış olacak. Ancak bunun da ötesinde bir mesajınız olduğunu düşünüyoruz...

Bilgen- Evet. Bu tip çalışmalar, boş zamanlarında insanların isterlerse kolaylıkla gerçekleştirebilecekleri tipte çalışmalar. Düşünüyorum ki, bu örnekten sonra, buna benzer çalışmalar artık daha kolay yapılabilir. Bu çalışma ayrıca senfoni orkestralarımızın trompetçi yüzünden program değiştirme problemini de çözmüş olacak. Bir de, 1960'lı yıllarda, Ankara'da parklarda veya gece klüplerinde insanlara trompetin coşkulu sesi ile mutluluk dağıtan sanatçıları kazanmamızda vesile olacak.

Ben halen, iyi müziğin - bunu bilimsel olarak artık kanıtlandığı için rahatlıkla söyleyebiliyorum - insanların birbirlerine karşı daha hoşgörülü, gerçek sevgiden nasibini fazlası ile almış bireyler yetiştireceğine kalben inanıyorum.

Kardeşimiz Hoca Ali Rıza

Mason olmasaydı, Tefekkür Hücresini çizebilir miydi?

29 Kasım 2004 tarihine kadar da "Hoca Ali Rıza Kardeşimizdir" diyorduk ama, bu önemli tarihten sonra, bu gurur verici cümleyi daha da rahat kurabileceğiz! Öyle bir belgeye ulaştık ki...

● Osman Balcıgil

1858 yılında İstanbul'da doğan Hoca Ali Rıza, öğrencilik yıllarında, Rüştîye'de, resim derslerindeki yeteneğiyle dikkat çekti. Harbiye'ye geldiğinde bu dalda bir uzman kabul ediliyordu. Okulda bir "atölye" açmak için, zamanın Genelkurmay Başkanı Edhem Paşa'ya başvurdu. Başvurusu kabul edildi. Bu atelyede sergilediği tabloları göz doldurdu. 1884'te, mezun olduğu Harbiye'ye öğretmen olarak atandı. Yaptığı resimlerde Uskûdar ve Karacaah-

met'in sessiz köşelerini, kıyı kahvelelerini, sahillerini konu edindi. İkinci Meşrutîyet'ten sonra kurulan Osmanlı Ressamlar Cemiyeti'nde başkanlık yaptı. Hoca Ali Rıza, yağlıboya da çalışmış olmakla beraber, daha çok bir karakalem ve desen ustası olarak bilinir. Yaşadığı yıllarda bir tek resmini bile satmayan, 1930 yılında kaybettiğimiz Hoca Ali Rıza'nın tabloları bu gün, yüksek fiyatlarına karşın resim koleksiyoncuları tarafından kapışılıyor.

Geçen yıl 29 Kasım günü Büyük Locamız'a ulaşan bir mektupla birlikte, arşivlerimizi yeniden taradım. Ne matrikül kayıtlarımızda ve ne de kütüphanemizde, eski kitaplarda yer alan bir kaç cümlemin dışında, Hoca Ali Rıza Üstad'ın Kardeşimiz olduğunu gösterir somut bir veriye ulaşabildim.

Konuyla ilgili olarak arşivimizde bulunan kayıtlardan biri, 1958 yılında, Türkiye Mason Derneği tarafından, "Dernek üyelerine mahsus olarak basılmıştır" kaydıyla yayınlanan, Kemalettin Apak Üstadımız tarafından kaleme alınmış "Ana Çizgileri İle Türkiye'de Masonluk Tarihi" adlı kitap. Bu kitapta Apak Üstat, 9 numaralı (Ziyayı Şark) Mahfili anlatırken şunları söylüyor:

"Bu mahfil 18 Ocak 1910 tarihinde İstanbul'da Kadıköyünde kurulmuştur. İlk Üstadı Mirliva Faik Paşa İdi"

Apak Üstat kitabında, Ziyayı Şark Mahfili'nin 1910 yılında kimler tarafından kurulduğunu, nerelerde çalıştığını, 1910'dan 1935'e kadar Büyük Üstatları'nın kimler olduğunu; Harbiye Nazırı Enver Paşa tarafından nasıl izlendiklerini, isimlerinin nasıl listelendiğini ve daha sonra bu listenin Dahiliye Nazırı Talat ve Polis Müdürü Bedri Biraderler'ce nasıl ele geçirildiğini anlatıyor ve sözlerini şöyle sürdürüyor:

"Meşrutîyetin ilanına takaaddüm eden günlerde hürriyetperverleri yakalayıp yok etmek için Sultan İkinci Abdülhamid tarafından Manastır'a gönderilen fırka kumandanı Şemsi Paşayı saraya telgraf çektikten son-

ra postahaneden çıkıp arabasına binerken fedakarca bir cesaretle vurup öldüren ve Meşrutîyetten sonra Çanakkale Meb'usu olan Bigalı Atıf Bey ile meşhur Ressam Ali Rıza Bey de bu mahfilde aza idiler."

Arşivimizdeki kayıtlardan biri de, önceki yıllarda açtığımız Mason Sanatçılar Sergisi için hazırlanmış bir katalog. Bu katalogda da, Hoca Ali Rıza tanıtıldıktan sonra bir cümleyle şöyle deniliyor:

"Hoca Ali Rıza'nın Mason olduğu kayıtlarda yer almakla birlikte, ayrıntılı bilgilere ulaşılamadı."

"Acaba nedir bu kayıtlar?" diye düşünerek, söz konusu katalogu hazırlayan Önceki Büyük Sekreter ve Büyük Kutsal Kitap Emimi Ahmet Örs'ü aradım. Örs Üstat, sorumu şöyle yanıtladı:

"Mason Sanatçılar'la ilgili çalışmalarını yaparken, ben de bir bel-

ge bulabilir miyim diye çok aradım. Ama maalesef Hayrullah Örs ve Ziya Umur Üstatların yazdıkları Ünlü Masonlar isimli kitapta bulabildiğim birkaç satırdan başka hiçbir belgeye ulaşamadım.”

Örs Üstat, “Uyanış’tan sonra arşivlerimizin bir gaflet eseri olarak büyük ölçüde yok edildiğine, bu nedenle de pek çok kıymetli bilgiye ulaşamadığımız’a dikkat çekti ve ekledi: “Ancak, Hayrullah Örs ve Ziya Umur’un verdikleri bilgiler, matrikül kayıtları tarzında bir belgeye dayanmasa da, biz Masonlar için yeterince güvenilir bilgiler. Çünkü biliyoruz ki bu bilgileri birinci elden edindiler. Ya kendi tanıklıkları ya da tanıklığına güvenilir kaynaklardan edindikleri bilgiler söz konusu olan.”

Gazetecilik yıllarımdan, “belgeye dayalı gazeteciliğe verdiği önem”i yakından bildiğim Örs Üstad’a, elimize geçen “son belge”yi işaret ederek “Peki bu sizce kesin bir kanıt sayılır mı?” dediğimde aldığım cevap “Kuşku götürmeyecek bir biçimde” oldu.

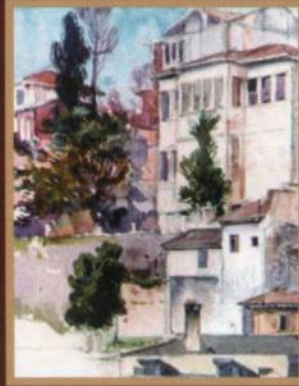
Hoca Ali Rıza’nın önemi

Hoca Ali Rıza üzerine çok yazıldı, çok konuşuldu. Yine de hazır sözü edilirken bu değerli Üstadı biraz hatırlamakta yarar var:

Hoca Ali Rıza Üsküdar’da doğdu, yetişti ve ebediyete göçtü. Hayatını resme adadı. Üstadın bilinen 200 civarında resmi var. Ve bu resimler bugün 200,000 Yeni Türk Lirası civarında alıcı buluyor.

Resimlerinde Üsküdar’ı ve İstanbul’un öteki semtlerini konu alan Hoca Ali Rıza’nın suluboyaları ve guaşları, yüz yıl öncesinin İstanbul’unu, insanlarını, mimarisini günümüze ulaştırıyor olması nedeniyle büyük bir önem taşıyor.

Aynı dönemde eğitimlerini yurt dışında alan pek çok meslektaşının tersine, bir kez bile ülkesinin sınırlarının dışına çıkma fırsatı bulamayan Hoca Ali Rıza’nın, tümüyle kendine özgü bir üslubu olduğu, kendisiyle ilgili eser veren tüm önemli yazarlar tarafından teslim ediliyor. Ayrıca hep tekrarlanan, Hoca Ali Rıza’nın kendisinden sonraki kuşaklar için önemli bir esin kaynağı olduğu.

Hoca Ali Rıza’nın tablolarından bir kaç...

Prof. Süheyl Ünver de bu konuya dikkat çekiyor ve diyor ki, “Üstadın suluboyalarında diğer bir üstadın tesirine tâbi olmuş denecek bir iz aramak kıymeti malum bir elmasta küçük bir leke aramak gibi beyhude bir yorgunluktur.”

Prof. Ünver ekliyor: “Peyzajcılarımızda milli bir şive, tabii bir şive arasak bir Türk ressamı olarak Ali Rıza fırçasının teferrüt ettiğini derhal görebiliriz.”

Hoca Ali Rıza’nın Türk resim tarihindeki yerine kısaca işaret ettikten sonra, yine Prof. Süheyl Ünver’in 1949’ da yazdığı “Ressam Ali Rıza-

Hayatı ve Eserleri” kitabından, bu kez Üstadın “dünyaya bakışı”yla ilgili birkaç satır aktaralım:

“Gençlerle görüşürken çok ateşlidir. Onlara her vesile ile vatan muhabbetini telkin eder. Ahlaklı olmanın faziletlerini sayar. İyi bir vatanperverin iyi ahlaklı insanlardan yetişeceğini, ancak vazifesine gayret gösterenlerin mesut olabileceğini, insanların birbirlerini sevmeleri ve herkesin elinden tutmayı bilmesini, saadetin insanlar arasında müşterek olduğunu anlamasını, dün-

yanın ihtiraslar peşinde koşmaya değ-
mediğini, ihtirasın refah ve saadet te-
min edemeyeceğini anlatır."

Masonların, Mason olduklarını eş-
lerinden ve çocuklarından bile sakla-
dıkları yıllarda, Hoca Ali Rıza Mason-
luğun felsefesini etrafındakilere acaba
daha açık nasıl anlatabilirdi?

Kardeşimiz Hoca Ali Rıza

Şimdi, gelelim, Kardeşi olmakla bü-
yük gurur duyduğumuz, en başta sö-
zünü ettiğimiz Hoca Ali Rıza'nın Ma-
son olduğunu kanıtlayan "belge"ye.

Kuşkusuz Hoca Ali Rıza söz ko-
nusu olduğunda, kendisinden geriye
kalacak olan bir resim olmalıydı. Ve
öyle de oldu!

Büyük Locamız'a 29 Kasım 2004
tarihinde bir hariciden mektup geldi,
79 yaşında olduğunu vurgulayan
Sayın Selman Pınar (*) mektubunda
özetle şunları söylüyordu:

" (...) Hoca Ali Rıza, dedem İs-
mail Hakkı'nın yakın dostu, kızları-
nın resim hocası idi, evimizde pek
çok kara kalem resimleri, tablosu,
imzalı fotoğrafları bulunur.

Bu resimler arasında fotokopisi ili-
şik tablo daima dikkatimi çekmiş an-
cak manasını çıkaramamıştım. Göz-
tepe'deki eski evimizin salonunda ka-
ranlık bir köşede duran bu tablonun
(önceki sayfada yayınladığımız "Te-
fekür Hücresi" tablosu. -O.B.) ne an-
lama geldiğini çocukken büyüklerime
sorduğumda, daima ketum davranıl-
mış, sadece anlamının çok büyük ve
önemli olduğu söylemişti (...) Dedem
ben dünyaya gelmeden evvel vefat et-
mişti. Ailemizde pek çok mason var-
dır ve birçoğu kimliklerini benden
gizlemişlerdi. Bu bakımdan, dedemin
de mason olması muhtemel olup bu
tablonun mevcudiyeti de bunun kanı-
tı sayılabilir(...)"

Selman Pınar imzalı mektupta sözü
edilen tabloda resmedilen, Tesviye say-
falarında büyük bir ıftiharla yayınladı-
ğımız "Tefekkür Hücresi" tablosudur.

Acaba Mason olmasaydı, Hoca Ali
Rıza bu resmi çizebilir miydi?

Tarihlerle Hoca Ali Rıza

- 1858**-Üsküdar'ın Ahmediye Mahallesi'nde Süvari Binbaşı
Mehmet Rüştü Efendi'nin oğlu olarak doğdu.
- 1880**-Kuleli Askeri İdadisi'ne başladı.
- 1881**-Harbiye' resim sınıfındaki başarılı çalışmalarından dolayı
Sultan 2. Abdülhamid tarafından ödüllendirildi.
- 1884**-Harbiye'den Teğmen rütbesiyle mezun oldu ve
Osman Nuri Paşa'nın yardımcılığına atandı.
- 1891**-Osmanlı Devleti'nin ilk başkentlerinde inceleme
çalışmaları yapan bir heyete katılarak Türk-İslam
eserlerine ait görünüşleri defterlerine aktardı.
- 1895**-Kolağası rütbesindeyken Yıldız Porselen Fabrikası'nda
porselen tasarımları hazırladı.
- 1896**-Fausto Zonaro'yla tanıştı.
- 1897**-Değirmendere'de resim çalışmaları yaptı.
- 1897**-Türk-Yunan savaşını anlatan resimler çalıştı.
- 1903**-Mahmut Şevket Paşa'nın isteğiyle Eski Osmanlı
kıyafetlerini kapsayan bir albüm çalışmasına katıldı.
- 1903**-Türk Esliha-i Atika Müzesi'nin kuruluşu için oluşturulan
komisyonda görevlendirildi.
- 1909/ 1911**-Harbiye Matbaası'nda Baş Ressam olarak çalıştı.
- 1909/1912**-Osmanlı Ressamlar Cemiyeti Başkanlığı
görevini sürdürdü.
- 1909**-Üsküdar İskele Gazinosu'nda resim sergisi açtı
- 1910**-Şehzadegan sınıflarında öğretmenlik yaptı.
- 1911**-Yarbay rütbesindeyken emekliye ayrıldı.
- 1914**-İnas Sanayi-i Nefise Mektebi'nde Peyzaj Öğretmeni olarak
görev yaptı.
- 1917**-Maarif Nezareti'ne bağlı olan Sanayi-i Nefise Encümeni
Azalığına seçildi.
- 1918/1921**-Çamlıca İnas Sultanisi'nde Resim Öğretmenliği yaptı.
- 1919**-Dördüncü Galatasaray Sergisi'ne katıldı.
- 1921**-Üsküdar Kız Sanayi-i Mektebi'nde Resim Öğretmenliğine
başladı.
- 1926**-Çamlıca'dan Marmara'ya bir nazar ve Çamlıca'da
Namazgah adlı tablolarıyla sekizinci Galatasaray
Sergisi'ne katıldı.
- 1927**-Beykoz'da İshakağa Çeşmesi, Odam, Ayazma Sokağı,
Doğancılar'da Mektep, Şeftaliler, Deniz adlı tablolarıyla
onbirinci Galatasaray Sergisi'ne katıldı.
- 1928**-Celal Esad Arseven tarafından düzenlenen
Paris Sergisi'ne katıldı.
- 1929**-Sultan Ahmet Erkek Ameli Hayat Okulu'nda
öğretmenlik yaptı.
- 1930-30 Mart 1930**'da Üsküdar'da ebediyete intikal etti.

(*) Selman Pınar Tel: (90-212) 230 04 02
Adres: Saroğlu Apt. Daire: 1 Nişantaşı-Ist.

Cem Mahruki'nin Masonik Koleksiyonu Tarihimiz o'nda saklı

Etrafındaki masonik objeler, fotoğraflar, ritüel broşürleri, masonlukla ilgili kitaplar Cem Mahruki için Mason olduktan sonra başka bir anlam ifade etmeye başladı. Kardeşimizin bütün bu nesnelere yüklediği yeni anlam, onun koleksiyonculuk tutkusuyla birleşince, ortaya cidden büyük bir masonik koleksiyon çıktı.

● Yazı: Osman Balcıgil ● Fotoğraflar: Ahmet Hikmet Turan

Konak yavrusu, üç katlı müstakil bir ev... Evin her yanına sinmiş tarih...

Ve, tarihin derinliklerinden süzülüp geldiği her halinden, her tavrından belli Cem Mahruki Kardeş.

Kardeşimizin üç katlı konağının duvarlarında bir santimetre karelik boş yer yok. Büyük babasının babası ve annesinden bu yana tüm aile fertlerinin kimi kara kalemle, kimi yağlıboyayla yapılmış tabloları ve onlarla ilintili Saray Erkânı'ndan önemli şahsiyetlerin portreleri; 50 - 60 bin civarında kitap...

Cem Mahruki Cumhuriyet'in kağıt paralarını serile-riyle birlikte 25 sene evvel toplamış. Koleksiyonu tamam. Oysa Merkez Bankası'nın bile bu alanda koleksiyonu tamam değil. Üstelik de bu iş Merkez Bankası'na sıfır liraya mal olacakken. Mahruki Kardeş Cumhuriyet dönemine ilişkin olarak alabildiğine hassas. Bu konuda hem emeğini, hem de parasını esirgemiyor.

Mahruki'nin hem Osmanlı döneminde, hem de Cumhuriyet sonrasında verilen madalya ve nişanlarla ilgili de benzersiz koleksiyonu var. Cumhuriyet dönemin-

*Robert Kolej'i bitiren
Cem Mahruki Ülkü Locası'nda
1981 yılında tekeris edildi.
Mahruki 1992-94 yılları arasında
Locanın Üstad-ı Muhteremlik
görevinde bulundu. Ailesinde pek çok
Mason olan Mahruki'nin,
masonlukla ilgili koleksiyonculuk
merakı böylece başlamış oldu.*

de 800-900 arasında hatıra madalyası verilmiş. Bu madalyaların yüzde 90'ı koleksiyonunda mevcut.

Mahruki soyadı nereden geliyor?

1822 yılında, Sakız Adası'nda patlayan Yunan İsyanı'nı bastırmak üzere Padişah tarafından görevlendirilen Cezayir Beylerbeyi Kaptan-ı Derya Nasuh Ali Paşa, Ada'ya vardığında, henüz sadece bu isimle anılmaktadır...

Paşa isyanı bastırır bastırmasına ama, bu arada yakılan gemisinde şehit olur. Paşa'nın ahvadı bu tarihten itibaren Mahruki olarak anılmaya başlar.

"Yanmış", "Kavrulmuş" anlamına gelen Mahruki soyadı, Ali Paşa'nın 5'inci kuşak torunu Cem Mahruki'ye ve ondan da 6'ıncı kuşak torunu Nasuh Mahruki'ye böyle intikal eder.

Kaptan-ı Derya Nasuh Ali Paşa'dan, Cem Kardeş intikal eden sadece soyadı değil kuşkusuz. O biriktirmeye, bir başka deyişle koleksiyonculuğa dönük merakını da kromozomlarında taşıdığı kanaatinde.

Cem Mahruki'nin babası pek meraklı olmasa da, büyük babası iyi bir koleksiyoncudur. 1922 yılında vefat eden büyük babası Cafer Bey'in koleksiyonunu, babası Et-nografya Müzesi'ne hediye eder.

Cem Mahruki biraz da üzülerek "Eğer" diyor, "bu koleksiyon şimdi ki adıyla Arkeoloji Müzesi'ne bağışlanmış olmasaydı, koleksiyonum çok daha zengin olurdu."

Bu arada, Cafer Bey'in eşsiz halı koleksiyonu da, Yunanlılar tarafından Bursa'daki çiftlik evinde yakılarak yok olur.

1943 doğumlu Cem Mahruki, Laleli'deki Mevhibe (İnönü) Hanım'ın evinin yanındaki konakta doğar. Sonra, Süleymaniye'ye taşınırlar.

Aile bir süre sonra, 45 yıl önce yapılan ve şu anda içinden birkaç müze çıkartabilecek Cem Mahruki'nin eşi Melike Hanım ve oğlu Nasuh Mahruki ile birlikte oturmakta olduğu eve taşınır.

Cem Mahruki biriktirmeye aile yadigarlarıyla başlar. Bu arada, bir Mason olan büyük babası Cafer Bey'den kalan 10 bin adet evrakı yeni Türkçe'ye çevirir ve tasnif eder. Neler yoktur ki bu evraklar arasında?! Sözelimi, 1909'da Hareket Ordusu'nun İstanbul'a girişi, uzunca bir süre İstanbul 6. Daire'nin Başkanlığını yapan Cafer Bey tarafından, bu evraklara kayıt edilmiştir.

Masonik koleksiyon

Robert Kolej'i bitiren Cem Mahruki Ülkü Locası'nda 1981 yılında tek-

Cezayir Beylerbeyi Kaptan-ı Derya Nasuh Ali Paşa: 1822 yılında Sakız Adası'nda çıkan Yunan İsyanı'nı bastırır.

ris olur. Mahruki 1992-94 yılları arasında Locanın Üstad-ı Muhteremlik görevinde bulunur.

Ailesinde pek çok Mason olan Mahruki'nin, masonlukla ilgili koleksiyonculuk merakı böylece başlamış olur.

Etrafındaki masonik objeler, fotoğraflar, ritüel broşürleri, masonlukla ilgili kitaplar Cem Mahruki için artık başka bir anlam ifade etmektedir. Bütün bu nesnelere yük-

lediği yeni anlam, onun koleksiyonculuk tutkusuyla birleşince, ortaya cidden büyük bir koleksiyon çıkar.

1909'da Kahire'de basılandan bu yana Büyük Locamız tarafından değişik tarihlerde basılmış olan tüm ritüeller, çok az eksikle, bugün sadece Cem Mahruki'nin koleksiyonunda bulunmaktadır. Eğer bir gün bir Kardeşimiz örneğin "başlangıçtan bu yana ritüellerde yapılan değişiklikler"le ilgili bir çalışmada bulunmak isteyecek olursa, kapısını çalacağı tek yer, Cem Mahruki'nin "müze evi" olacaktır. Pek çok başka konuda olacağı gibi...

Cem Mahruki'nin evinde bulunan ve Türk Masonluğu ile ilgili olan en eski kitap 1866 tarihini taşıyor: Kitabın kapağında yazanlar şöyle:

ANNUAIRE
R. L. L'UNION D'ORIENT
O. DE CONSTANTINOPLE

Osmanlı İmparatorluğu'nda ilk matbaanın 1720 yılında kurulduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu eserin bir hayli eski olduğu teslim edilecektir.

Daha önce de sözünü ettiğimiz gibi, Mahruki Kardeşin büyük babası Cafer Bey Masondu. Mahruki-kizade Cafer Bey'in halasının damadı Nail Reşit de öyle. Kardeşimize intikal eden iki resim var ki, Türk Masonlarının tarihine ışık tutacak türden. Bu iki resmin arkasına not olarak Kuloğlu Sokak yazılmış. Anlaşılan, bu resimler daha önce Büyük Loca'nın olduğu sokaktaki binada çekilmiş. Resimlerden birinde, başında sarığıyla Şeyhülislam oturuyor. Bu arada, resmin arkasında isim olmadığını belirtelim. Bunun nedenini anlamak zor değil. Bu resimde yer alanların, o dönemde bir mason mahfilinde resim çektirmiş olmalarını bile büyük bir cesaret olarak değerlendirmek gerekiyor. Mahruki Kardeşi bu iki fotoğrafa ilişkin üzen, resimde hangi aile birey ya da bireylerinin bulunduğunu tesbit edememesi.

Cem Mahruki'nin koleksiyonunda bulunan ve tarihimize ışık tutacak fotoğraflardan biri. Fotoğrafta, başında sarığıyla Şeyhülislam görüldüyor.

Bijular, önlükler

Artık sizin de tahmin ediyor olacağınız gibi, Mahruki Kardeşin masonik koleksiyonu kitaplar ve fotoğraflardan ibaret değil. Üstat, masonlukla ilgili ne bulursa biriktirmeye başlar. Giderek sıra, aralardaki küçük boşlukların doldurulmasına gelecektir.

Sözgelimi, Cumhuriyet döneminde kurulmuş olan Localara ait bijuların çok az eksik kalmıştır Cem Mahruki'nin masonik koleksiyonunda.

Osmanlı dönemine ait bijulardan bulabildikleri, Üstad'ın koleksiyonunda özel bir yere sahiptir. Hangi Locaların bijuları yoktur ki bu nadide koleksiyonun içinde: Sebat, Ziyayı Şark, Resne...

1982 yılında, sahibi olduğu ve 150 personelin görev yaptığı otomotiv yan sanayi atölyesini Düzce Endüstri Meslek Lisesi'ne bağışladıktan sonra, kendini tümüyle koleksiyonculuğa adan Cem Mahruki Kardeşe, bu uğraşında en büyük destek eşi Melike Hanım'dan gelir.

Melike Hemşiremiz, masonluğa duyduğu gönül bağı nedeniyle Kardeşimizi özellikle masonik objelere ilişkin çalışmalarında alabildiğine desteklemektedir.

Mahruki Kardeş sahip olduğu benzersiz masonik koleksiyonla ilgili olarak Tesviye Editörü Celil Layiktez'e bilgi verirken (altta).

Bu arada, Cem Mahruki'nin başından ilginç olaylar da geçer. Bu olaylardan birini kendisinden dinleyelim:

"Bir antikacı aradı. Elinde 150 civarında mason önlüğü olduğundan söz etti. Ciddi bir koleksiyonla karşı karşıya olduğumu düşündüm. Telefonda, görmeden 7 bin dolara anlaştım antikacıyla. Önlükler geldi. Bir de ne göreyim, bizim daha önce Nuru Ziya'da kullandığımız önlükler. Bu önlüklerden kullanılamayacak durumda olanlarının kolilere doldurup eski otel binasına konulduğunu biliyordum. Sonra, demek ki birileri bir işgüzarlık yapıp bu kolileri sokağa attırmış. Anlaşılan, oradan geçen bir eskici de bunları götürüp bir antikacıya, o da başka bir antikacıya satmış. Benim bu konulardaki merakımı bilen antikacı da arayıp beni bulmuş. Şimdi bu önlükler bende."

Alacağım tepkiyi merak ederek "Peki saklanmalı mıydı bu önlükler?" diye sorduğumda, beklediğim tepki geliyor: Üstat yüzünü buruşturuyor ve "Tabii ki saklanmalıydı" diyor.

İlkokuldaki defter ve kitaplarını bile atmaya kıyamayan koleksiyoner, belli ki çok içeriyor bu soruya.

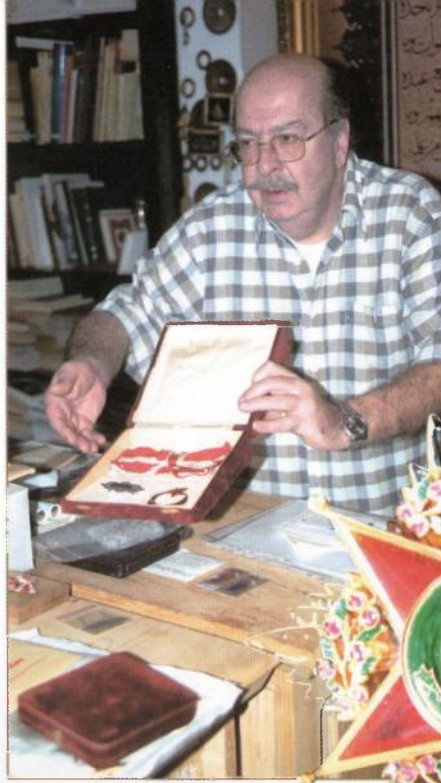
Koleksiyoncu olmak

Kırk yıllık Cumhuriyet, Tercüman, Resmi Gazete koleksiyonları; Çarşaf, Fırt ve Gır Gır gibi dergilerin tam takımı; şu anda borsada işlem gören tüm hisse senetlerinden birer örnek...

Ve daha neler neler...

1998 yılında Darphane Müzesi'ne danışmanlık yapan ve "Türkiye Cumhuriyeti Hatıra Paraları" adlı bir de kitabı bulunan Cem Mahruki, koleksiyonculuk konusunda hayli dertli. Bu konuda çeşitli çalışmaları bulunan Mahruki, özellikle yasalardan yakınıyor. İnsanların koleksiyonculuktan kaçınmalarını büyük ölçüde yürürlükte bulunan yasalara bağlıyor.

"Oysa" diyor Üstat, "koleksiyonculuk bir kültürü gerektiriyor ve

kültürün gelişmesine katkıda bulunuyor. Para biriktiriyorsanız sözelimi, sizin pa-

rasını biriktirdiğiniz dönemde 'kral ya da imparator kim, sosyal durum nasıl, hangi tarihlerde neler olmuş?', para biriktirirken bunları da öğrenirsiniz. Ayrıca koleksiyoncu ekonomistlere, tarihçilere, hatta sosyal bilimcilere ışık tutan materyalleri ortaya çıkartırlar."

Cem Mahruki, hazırladığı koleksiyonları kitaplar ve sergiler aracılığıyla toplumla paylaşıyor. Bu güne kadar Galatasaray Yapı Kredi, Sadberk Hanım Müzesi ve Taksim'deki Opera Binası'nda koleksiyonları sergilenen Mahruki Kardeşin en büyük arzusu, eğer becerebilirse bir vakıf kurmak.

Cem Mahruki Kardeşimiz'in oğlu Nasuh Mahruki gerçekleştirdiği toplumsal hizmetlerle pek çok genç insan için örnek teşkil etti. Nasuh ve Cem Mahruki.

Cem Mahruki'nin masonik koleksiyonundan bazı sertifikalar.

ROSE - CROIX

Gül ve Haç Kardeşliği

17. yy.ın başlarında Almanya'da *Fama Fraternitatis* (1614) ve *Confessio* (1625) adındaki kitaplar yayınlandı. Bu yayınlarda Christian Rosenkreuz adında gizemli bir kişiden bahsediliyordu. Peşinden "Christian Rosenkreuz'un Kimyasal Düğünü" adındaki kitap Jean-Valentin Andreae tarafından yayınlandı. İlk iki kitabın da müellifinin aynı kişi olduğu sanılır. Bu yayınlar kısa zamanda tüm Avrupa'ya yayıldı.

Kilise'nin, Engizisyon'un yasaklarından korunmak isteyen bilim adamları, özellikle ilmi-simya ve ezoterizmle ilgili gizli Rose-Croix cemiyetine sığındılar.

Kimdi efsanevi Christian Rosenkreuz?

*Christian Rosenkreuz,
yazdığı kitapta "dünyada
insanın arzu edebileceği,
isteyebileceği, ümit
edebileceği her şey"e
cevap aradı.*

Alman asilzade çocuğu olan yetim Rosenkreuz bir manastırda yetiştirilir. 16 yaşında bir manastır kardeşiyle birlikte manastırı terk eder ve Şam, Kudüs, Arabistan'da Damkar, Fas'ta Fes kentlerini gezdikten sonra İspanya'ya geçer. Anadolu'dan geçerken Hz. Adem, Musa, Süleyman ve TH:B. adındaki bir kişinin tüm ilimlerini içeren "Dünya Kitabı"nın okült bilimlerine inişiye edilir.

Rose-Croix tarikatı

Almanya'ya dönünce, bir kaç yıl münzevi bir hayat yaşar, sonra da üç manastır kardeşi GV, IA ve IO ile Sanctus Spiritus (Kutsal Ruh) adını verdiği bir mekânda müritlerini yetiştirmeye başlar. Bu Rose-Croix tarikatının başlangıcı olmuştur. Müritleri en sıkı saflık, temizlik şartlarına riayet ederlerdi. Birlikte, Rosenkreuz'un yönetiminde bir kitap yazarlar. Bu kitapta "dünyada insanın arzu edebileceği, isteyebileceği, ümit edebileceği her şey" yazılıdır. Sonra, müritleri dünyaya dağıldılar ve gittikleri yerlerde hastaları iyileştirdiler.

1484'te Rosenkreuz kendi mezarını hazırlar. Ölümünden 120 yıl sonra mezarın açılması gerekiyordu. "Fama"da 1604'te mezarın açılmasıyla görülenler anlatılır: Kapının üstündeki Latince yazı: "120 yıl sonra açılacağım" idi. Giriş holü Sanctus Spiritus'un kendisiydi, yapay bir güneş etrafı ay-

dınlattıyor, ancak ışığın kaynağına yaklaşıncı, ışık sönüyordu. Mezar taşı yedi kenarlıydı, bu kenarların her biri on parçaya bölünmüştü. Her kenar yedi ayak uzunluğunda ve sekiz ayak yüksekliğindeydi. Üst kısım üçgenlere bölünmüştü. Hepsinin üzerinde bir takım işaretler vardı. Ortadaki sunağın üzerinde Latince "A.C.R.C. Yaşarken tüm dünyayı özetleyen bu mezarı yaptırırım" yazısı gözükmüyordu. Sunağın altında Rosenkreuz'un mumyalanmış vücudu, elinde T. kitabı, yanında İncili, sözlüğü, yaşamında sürdüğü yolun haritası ve yaşam hikâyesi vardı.

Kardeşler kitapların bazılarını dünyaya yaymak üzere almışlar, sonra da mezarı mühürlemişler. Bu mühür ileride ancak ermiş kişilere açılacaktı.

Kimyasal Düğün ve Altın Post

Kimyasal Düğün ve Altın Post ilm-i simya ders kitapları gibidir. İnsanlar beşerin mutluluğu ve

Tanrı'nın şanı için çalışmalıdır. Altın Post'un sonunda Rosenkreuz "En büyük ilim hiç bir şey bilmemektir" diye yazarak "Altın Taş Şövalyesi" unvanı ile imzasını atmıştı.

Bu efsanevi Rose-Croix hikâyesi, 17. yy. İngiltere'sinde, Cumhuriyetçilerin Kralcılara karşı, Protestanların da Katoliklere karşı savaştığı, Kilisenin onaylamadığı mekanik bilimlerin tartışılmasının yasak olduğu bir ortamda, Newton, Boyle gibi bilim adamlarının önderliğinde her dinsel ve politik görüşteki bilim adamları tarafından rahatça tartışılabilmesi için, Rose-Croix örneğinde "Invisible College" kurulmuş, bir kaç yıl sonra da bu Invisible College "Royal Academy"ye dönüşmüştür. Royal Academy günümüzde, İngiltere Krali Bilimler Akademisi'dir.

Operatif'ten, Spekülatif'e

Rose-Croix'nın Operatif Masonları Spekülatif Masonluğa dönüşürken etkilediği tezi bir ara moda olmuş, sonra da terk edilmiştir. Günümüzde, Christian Rosenkreuz'den kaynaklandıklarını iddia eden bir çok Rose-Croix cemiyeti vardır, bir de Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Ritinin 18. derecesi Rose Croix adını taşır. Bu derecede Gül'ün ve Hac'ın sembolizmaları önem kazanır.

İlluminati Tarikatı

İlluminati Tarikatı 1776 yılında Almanya'da kuruldu. Latince "İlluminati" "Aydınlanmış olanlar" demektir. Cemiyetin hedefi cehaletle, batıl itikatlarla, dinsel baskıyla ve her çeşit tiranlıkla savaşmaktır. Her ne kadar amaç kilisenin bağınazlığı ile savaşarak Newton'cu pozitif bilimin önünü açmak idiyse de, cemiyet gizli emeller beslemek, Fransız İhtilâlini yönlendirmek, Avrupa'nın politik egemenliğini elde etmeye çalışmak gibi konularla suçlanmıştır.

Başlangıçta Bavyera'da gelişti ve üyeleri hep Alman ya da Avusturyalı olan İlluminati Tarikatı'nın şeflerinin kimlikleri gizliydi.

Cemiyetin kurucusu Adam Weishaupt (1748 – 1830) Cizvit eğitimi almıştı ve daha genç yaşında Ingolstadt Üniversitesi'nde Hukuk Profesörü oldu. Bilimin yayılması için, Adam Weishaupt Cizvit modelinde gizli bir cemiyet kurmak istiyordu.

Amacı, Fransız Ansiklopedistlerinin, Voltaire'in öğretilerinin kilise tarafından yasaklandığı bir ortamda, gizli cemiyet yoluyla, parlak gençlere eğitim vermektir. Cizvit rahiplerinden korunmak için de gizlilik şarttı.

Masonlar uzak durdu

Adam Weishaupt 1774'te Hannover'li bir Protestan Mason'la tanıştı. Önce, kurmuş olduğu cemiyeti Masonlukla birleştirmeyi düşünmüşse de, Masonluk bir "tarikat" (order – nizam) olmadığından ve Cizvitlerle kendi yöntemleriyle mücadele etmek istediğinden bu projeden vazgeçti. 1 Mayıs 1778'da şaşaalı takma adlı beş kişi İlluminati Tarikatını kurdu. Adam Weishaupt'un kod adı Spartacus idi. Beklentinin dışında, Alman Masonlar İlluminati tarikatına akın etmediler, tersine, birçok İlluminati Masonluğu seçti. Yalnızca Münih'te başarılı bir faaliyet gelişti, bu nedenle

Adam Weishaupt'un kurduğu İlluminati Tarikatı, beklenenin tersine Masonlar'ın pek ilgisini çekmedi. Buna karşılık birçok İlluminati Masonluğu seçti.

Masonları aralarına çekememişlerdi, o zaman Masonluğa sızıp Masonluğu kullanmak gerekiyordu. Münih'te hiç bir Büyük Loca'ya bağlı olmayan bir Mason Locası kuruldu, Locanın üyeleri İlluminati idi. Mason İlluminati'lerden Baron Adolph Knigge (1752 – 96), "Philo" kod adıyla İlluminati'lerin başına geçti, tarikatı Hürmasonluk modelinde yapılaştırdı ve bir çok yeni üye kaydetti. Üyeler arasında Brunswick Dükü Ferdinand, Dük Ernest von Gotha, ünlü şair Goethe de vardı.

Hegel'in etkisi

Tarikatın amaçları hakkında dolaşan iktidar söylentileri nedeniyle, 22 Haziran 1774'te, Bavyera'da cemiyet ve Hürmasonluk birlikte yasaklandı. İlluminati tarikatı böylece gücünü kaybetti, 19. yüzyılın başında Hegel'in katılmasıyla biraz canlandı, sonra da eridi, bitti. Hegel milli ve küresel olayları etkileyerek, tez ve anti-tezi çarpıştırarak yeni dünya düzenini oluşturacak senteze varmak istiyordu. Amerika'da, Yale Üniversitesi'nde odaklanan "Kuru Kafa ve Kemikler" (Skulls and Bones) cemiyeti bu düşüncenin mirasçısı olmuştur.

1906 yılında Leopold Engel İlluminati Cemiyeti'ni Berlin'de yeniden kurdu. Savaş sonrası, Frankfurt'ta da benzer bir gelişme oldu.

● Cumhuriyet Bayramında Anıt Kabir'de boy göstermekten başka ne yapıyorsunuz? ● Öğrencilere verdiğiniz bursların karşılığında onlardan ne bekliyorsunuz? Bu bir nevi misyonerlik midir?

● Loca ve üye sayınız nedir? ● Türkiye'de hangi illerde Mason Locaları var? ● Neden dışı açılma ihtiyacını duyduunuz? ● Diğer sivil toplum örgütleri ile ilişkileriniz nedir? ● Ak Partili Beyoğlu Belediye yönetimi ile ilişkileriniz nasıldır?

sorular yanıtlar

● Celil Layikteş

Atatürkçü olduğunuzu, laiklik ve demokrasiye inandığınızı iddia ediyorsunuz. Cumhuriyet Bayramında Anıt Kabir'de boy göstermekten başka ne yapıyorsunuz?

İstanbul, Ankara ve İzmir'de Atatürk, İnkılaplar, demokrasi, laiklik, insan hakları gibi konularda paneller organize ediyor, yaklaşık 1000 üniversite öğrencisine karşılıksız burs veriyoruz. Hemşirelerimizin kurduğu Beyaz Eldiven Derneği bursiyerlerimizle ayda bir çaylı toplantılar düzenliyor. Bu toplantılarda genel kültür ve Cumhuriyet ilkelere konularında karşılıklı sohbetler yapılıyor, konserler, müze gezileri tertip ediliyor, öğrencilerin becerileri sergileniyor, ayrıca öğrencilerin sağlık, ders gibi özel ihtiyaçları karşılanıyor.

Politikacı kardeşlerimiz, Masonluğun öğretileri yönünde muhtelif partilerde politika yapıyorlar, gazeteci kar-

deşlerimiz kamuoyu oluşturuyorlar, profesör kardeşlerimiz öğrencilerine doğru yolu gösteriyorlar, fakat Masonluk müessese olarak politika yapmıyor, politikaya doğrudan müdahil olmuyor.

Öğrencilere verdiğiniz bursların karşılığında onlardan ne bekliyorsunuz? Bu bir nevi misyonerlik midir? Onları ilerde Mason yapmayı mı düşünüyorsunuz?

Bazı öğrenciler kendilerine neden yardım ettiğimizi, karşılığında ne beklediğimizi sordular, bu arada bazı vakıflardan burs aldıklarında, mutlaka belirli bir yönde kendilerinden tavizler istendiğini söylediler.

Verdiğimiz tek bir cevap var: İlerici, demokrat, laik, çalışkan, kültürlü, düşünen, sorgulayan, yani Atatürkçü bir gençliğin yetişmesi için elimizden gelen katkıyı yapmaya çalışıyoruz. Gerçekten başka bir arzumuz yok. Bu gençlerin arasında kızlar da var. Kızlar zaten mason olamazlar. Erkeklerle gelince, ileride, kendi hayatlarını kazanır duruma gelince, eğer müracaat ederlerse ve

haklarında yapılacak tahkikat olumlu çıkarsa, her hangi iyi niyetli bir vatandaş gibi Mason olabileceklerdir. Bir ayrıcalıkları olamaz. Misyonerlik yapmıyoruz.

Loca ve üye sayınız nedir?

Federatif bir yapıda yaklaşık 200 loca ve 14000 üye.

Türkiye'de hangi illerde Mason Locaları var?

İstanbul (Beyoğlu, Yakacık, Koşuyolu, Bursa); İzmir (Alsancak, Bodrum, Fethiye, Karşıyaka, Kuşadası, Marmaris); Ankara (Adana, Antalya, Eskişehir).

Neden dışa açılma ihtiyacını duydunuz?

Anglo – Sakson ülkelerinde Masonluk hiç bir zaman gizlenmemiştir, Katolik Kilisesi'nin Masonluk üzerindeki aforozu kalktıktan sonra, Latin Avrupa ülkelerinde de Masonlar saklanma ihtiyacını artık duymaz oldular. Türkiye'de demokrasiye karşı olan çeşitli grupların Masonluk aleyhindeki söylemleri ise sürüyordu.

24 Aralık 1995 seçimleri öncesi, Sabah, Takvim, Ateş ve Milli Gazete'de Sn. Mesut Yılmaz'ın Mason olduğu yönünde haber ve resimler yayınlandı. Maksat Yılmaz'ı yıpratmak, partisinin oy potansiyelini düşürmektir. Resmin fotomontaj olduğu mahkemede kanıtlandı ve Yılmaz tazminat davasını kazandı. Dolaylı olarak, mahkemede Mason sözcüğünün hakaret anlamında kullanıldığı tescil edilmişti. Kamuoyunu aydınlatmak, Masonluğun gerçek yüzünü açıklamanın zamanı gelmişti. Kaldı ki Batı Avrupa ve Anglo – Sakson ülkeleri televizyon programlarında Masonluk konusu sıklıkla işleniyordu. İlk önce bir paralı ilânla Türk kamuoyuna Masonluk anlatıldı, sonraları da Türkiye Büyük Locası'nın 90. yıldönümü vesile edilerek sergiler ve basın toplantıları tertip edildi.

AK Partili Beyoğlu Belediye yönetimi ile ilişkileriniz nasıldır?

İstanbul'da hem bağlı olduğumuz Beyoğlu Belediye Başkanlığı ile hem de Büyükşehir Belediye Başkanı ile karşılıklı anlayış içinde, saygılı bir münasebetimiz var. Kendilerine nezaket ve protokol ziyareti yaptığımızda diyalogumuz mükemmel bir şekilde gelişti, balo davetlerimize ve resepsiyonlarımıza katıldılar.

Diğer sivil toplum örgütleri ile ilişkileriniz nedir?

Hürmasonluk aktif bir sivil toplum örgütü değildir. Her hangi bir dava için pankartlar taşıyarak yollara dökülmez, eylem yapmaz. Ancak, Masonlar sivil toplum örgütlerinin üyesi olabilirler ve o sıfatlarıyla, Masonlu-

ğun dışında bu eylemleri organize edebilirler veya katılabilirler.

Yayınlarınız neden dışarda satılmıyor?

Kardeşlerimizin Masonluk hakkında yazdıkları kitaplar dışarda satılabiliyor. Dergilerimiz ise abone olanlara verilmekte. Dergi içeriği masonik ve felsefi konular Mason olmayı fazla

Derince'de okul yaptırdınız. Finans kaynağınız nedir?

Üye aidatları ve kardeşlerimizin bu konuda açılmış hesaplara yaptıkları ve yapacakları bağışlardan başka bir gelirimiz yoktur.

ilgilendirmez. Matbaaların yasal mec-
buriyeti olarak, dergilerimiz gerekli
resmî kütüphane v.s. kuruluşlara ve-
rilmekte, sahaflar çarşılarında da eski
sayılar bulunabilmektedir. Mimar Si-
nan adında mason tarihi ve felsefi
araştırma dergimiz 1967'den beri yıl-
da 4 sayı olarak yayınlanmakta, Tes-
viye adındaki masonik magazin, Bü-
yük Locamızın güncel icraatı hakkın-
da, Dünya Masonluğundan, Kardeş-
lerden, Localardan resimli haberleri,
kısık arşiv çalışmalarını, eğlendirici
masonik mizah ve karikatür sayfala-
rını içermekte, finansmanı için de rek-
lam kabul etmektedir. Dağıtımları
ekonomik olmayacağı için bu dergi-
ler dışarıda satılmamakla birlikte,
konmuş herhangi bir tahdit de yok-
tur, müracaat edene verilebilirler.

 **Birleşmiş Milletler,
UNESCO, NATO, IMF,
Uluslararası Adalet
Divanı gibi
organizasyonlara
Masonların katılımı ve
etkisi nedir?**

NATO ile IMF askerî ve iktisadî te-
şekküllerdir. Kuruluşlarında Masonlar
da bulunmuş olabilir. Ama, İlk İnsan
Hakları Beyannamesi ile Amerika Bir-
leşik Devletleri Anayasası doğrudan
masonik manifestolardır. Localarda
tartışılan bu konuları Mason devlet

**Mason olan din adamları
ve bilginleri var mıydı?**

Mahmud Esad Efendi (Müder-
ris), Şeyhülislâm Musa Kâzım
Efendi, Şeyhülislâm Hayri
Efendi, Mustafa Hâfız Şükrü
(Berlin Sefareti Baş İmamı),
Haşim Veli (Sefaret imamı).

**Türk Ordusu'nda
yüksek rütbeli
Masonlar kimlerdi?**

Gazi Osman Paşa

Faik Süleyman Paşa

İbrahim Ethem Paşa

Kazım Özalp Paşa

Cavit Yenicioğlu Paşa

Humbaracı Ahmet Paşa, Hobart Paşa,
Namık Paşazade Hüseyin Cemil Paşa,
Mehmet Rauf Paşa, Gazi Osman Paşa,
Prens Mustafa Fâzıl Paşa, Fuat Paşa
(Deli), Kudüs Valisi İzzet Paşa, Ahmet
Aziz Paşa, İbrahim Ethem Paşa, Prens
Aziz Hasan Paşa, Faik Süleyman Paşa
(Büyük Üstat), Hüseyin Hüsnü Paşa,
Ali İhsan Sâbis Paşa, Kâzım Özalp Pa-
şa, (Meclis Başkanı) Ali Kemal Sanay
Paşa, Ali Remzi Yiğitgüder Paşa, Zeki
Doğan Paşa, Yümnü Üresin Paşa, Eşref
Manas Paşa, Cavit Yenicioğlu Paşa
(Büyük Üstat).

adamları resmileştirmişlerdir. Birleşmiş
Milletler, UNESCO doğrudan ilhamları-
nı Masonluktan almış müesseselerdir.

Büyük Mason, ABD başkanı
Franklin D. Roosevelt, ölümünden az
önce, 1943 yılında "Yeni Dünya Dü-
zeninin İnsanlık Mâbedi Birleşmiş
Milletler Teşkilâtı olacaktır" demiştir.
Bu söylemi, Roosevelt'in anı parkın-
da granit taşlar üzerine yazılmıştır.

 **1948'de Masonluğun
uyanmasında, Türki-
ye'nin demokrasiye geçiş
ve hür dünyaya kabulü
şartı olarak dış dünyanın
baskısı oldu mu?**

Türkiye Birleşmiş Milletler'e ka-
bulünü istiyordu. B.M. kulislerinde
ise, Türkiye'nin tek parti ile yöne-

tildiği, baskı rejiminin sürdüğü,
hattâ, tüm demokratik ülkelerde
faal olan Hürmasonluğun kapalı
olmasının bir baskı rejimi ürünü
olduğu söyleniyordu.

İnönü'nün doktoru, daha önce
Atatürk'ün doktoru, Büyük Üstatlık
yapmış Mim Kemal Öke idi. Kapanış
yıllarında İnönü Masonları kollamış,
küçük para yardımlarında dahi bu-
lunmuştu. İnönü, kendi Mason ol-
madan, Masonluğun ne olduğunu,
kimlerin Mason olduğunu gayet iyi
biliyordu ve 1948 yılında, Mim Ke-
mal Öke'ye, Türk Masonluğunun ar-
tık uyanması gerektiğine dair mesa-
jını verdi. Aynı yıl Türkiye Büyük
Locası, 13 yıl süren bir uykudan
sonra, teşkilâtlanarak, Ankara, İs-
tanbul ve İzmir'de yeniden faaliyet
göstermeye başladı.

Alev Saçan Yıldız sembolü Hutchinson'a göre muhtelif masonik rit ve derecelerde, hem değişik şekillerde tekrarlanan kullanımı ve hem de diğer ve eski antik sistemlerden alınmış olması nedenleriyle bir Locada dikkati çekmesi gereken ilk ve en üst düzeydeki nesnedir. Prichard da, eskiden Loca zeminin ortasına çizilen ve "ortadaki ihtişam" olarak anılan Alev Saçan Yıldız'ın Locanın "Merkezi" olduğunu söyler.

1744'te Fransa'da Locanın bir süsü iken, sonraları mobilyası olmuştur. Günümüzde ise yeri, Locanın Doğu'sunda Üstad-ı Muhteremin sol üst tarafındadır.

Alev Saçan Yıldız

“Her Masonun kalbinde yatan ilâhi prensip”

● Turhan Şenocak

Masonik literatürde Alev Saçan Yıldız, “G” harfinin bulunduğu, ortasından çevresine halogram şeklinde ışınlar ile sivri uçlarından alevler saçarak parlaklık, ihtişam ve dinamizm ifade eden, 5 uçlu bir yıldız (yani Pentagram veya Pentalfa) şeklindedir. Mackey ve Guillim, Alev Saçan Yıldız’ın uçlarının dalgali olması gerektiğini vurgulamışlardır.

Alev Saçan Yıldız’a Ortaçağ Masonlarının ritüellerinde rastlanmaz. Spekülatif Masonlukta ilk defa 1700’lerde Sloan el yazmasında, ortasındaki “G” harfine de ilk defa 1727 tarihli Wilkinson el yazmasında ve Samuel Prichard’ın 1730 tarihli Masonry Dissected kitabında rastlanır. 1800’lerin başında, Fransa’da Gönye ve Pergel’in orta kısmında “ortasında G harfi bulunan Alev Saçan Yıldız” kullanılmıştır.

Alev Saçan Yıldız, Anglo Sakson masonluğunun 1. Derece, Kıta Avrupasında da 2. Derece çalışma sembollerindendir.

Alev Saçan Yıldız’ın içindeki 5 Uçlu Yıldız’ın kökleri sabaizm olarak da bilinen yıldızlara tapınmaya kadar iner. Bu eski Yunan ve Mısır medeniyetlerinde de görülmektedir.

Sayıların mistik özelliklerine ilgi duyan Pisagoristlere göre, 5 sayısının (ve aynı şekilde 5 Uçlu Yıldız’ın özellikle eski Alman ve İskoç kültüründe) kötü ruhları, kötülükleri, hastalıkları, vs. kontrol etme gibi sihirli gücü vardır. 5 uçlu yıldız, kolları ve bacakları açık insan bedenini ve eski Yunan mitolojisinde ruh ile beden uyumunu sembolize eder. 5 uçlu yıldız eski Mısır’da mevsimlerin nedeni, çalışmanın imajı, Güneş’in, İris’in oğlu’nun ve tanrılardan biri olan Köpek Yıldızı (Sirius)’un sembolü olup, helezonik şekilde Nil’in taşkın zamanını haber ver-

diği için aynı zamanda tedbir almayı sağlayan basiret sembolüydü.

5 uçlu yıldızın uçlarını birleştirerek oluşturulan pentagonun kenarlarından biri ile ardışık olmayan iki ucunu birleştiren kenarın orantısı matematikte altın oran’ olarak bilenen ve $\frac{1}{2}(1+\sqrt{5})$ ile ifade edilen 1.618 (1+ $\sqrt{5}$ /2), tersi ise 0.618’dir. Altın oran, bir çizginin “daha küçüğün daha büyüğe oranının daha büyüğün bütüne oranı” şeklinde bölünmesi olarak ifade edilir ve sembolik anlamı 3 şeyin 2 şeyle çalışıp, 1 şey oluşturmalarıdır; metafizik olarak matematik mükemmeliyetin vücut bulmasıdır; evrenin ve doğanın temel yapısının oranı olup resim, heykel ve mimaride de kullanılmaktadır.

Masonik olarak Alev Saçan Yıldız’ın içindeki 5 uçlu yıldızın çizimi evreni temsil eden bir dairenin gönye ve pergel kullanılarak altın oran ile 5 noktaya, pergelin ayaklarının açıklığı olan 72 şer dereceye bölünüp, bu noktalarının birleştirilmesi ile mümkündür. 5 uçlu yıldızın iç köşelerini birleştiren pentagonlar içinde sonsuz sayıda yeni bir 5 uçlu yıldız oluşturulabilir ki bu da evrenin sonsuzluğunu anlatır. Alev Saçan Yıldızın 5 ucu kalfalıkta 5 ile ifade edilen 5 duyu, Locanın 5 göreviyle tam olması, mimarinin 5 kuralı, Geometrinin 5. bilim dalı olması ve 3. derecede dostluğun 5 kuralı gibi 5 ile ifade edilen konular yönünden de dikkat çekicidir.

Alev Saçan Yıldız Dr. Samuel Hemming’e göre Güneşin ve Evrenin (ki bu açıklama Akhnaton’un öğretti-

ği Disk veya Güneş monoteist dinine uyar), Dunckerley’e göre Akil Adamlara Hazreti İsa’nın doğumunu/gelişimini işaret eden Beyt-ül-Lahim Yıldızı’nın, William Preston’a göre Musa Peygamberin 10 Emri alırken gördüğü kuvvetli parlak ilahi ışığın, İskoç Ritüeline göre gerçek Mason’un ve gerçeği arayan Masonların rehberinin, genelde Loca’nın kendisinin, Dr. Oliver’e göre Evren’in Ulu Mimar’ının, Mackey’e göre ışığın ve gerçeğin kaynağı Tanrı’nın varlığının sembolüdür.

Sonuç olarak, Alev Saçan Yıldız’da karşılaşılan engin felsefe ve çeşitlilik tek bir anlam ifade edecek senteze varılmasını güçleştirmekle beraber Geometri ile ilişkisinden dolayı bir Mason’un yaptığı tarih, matematik, astronomi, astroloji, mistik ve inanç konularındaki spekülatif çalışmalarda zengin bir fikir kaynağıdır. Alev Saçan Yıldız ilim, bilgi, akıl, zekâ, denge, doğruluk, güzellik, iyilik, gerçeklik, erdemlilik, sonsuzluk, rehber, ışık, evren, düzen gibi pek çok kavramı da içinde bulundurmaktadır. Bu kavramların hepsi de bir Mason’un her anlamda kendisini geliştirip mükemmelleştirmesini öngörmektedir. Üstad-ı Muhteremin geçiş töreni sırasında belirttiği gibi “Bu yıldız dış alemin karanlıkları ortasında yeniden doğup çevresine ışık saçan ‘insan’ı simgeler.”

Ana tema olarak öne çıkan anlamlarının “G” harfinde Tanrı ve Geometri, Alev Saçan Yıldız’da da Tanrı, Nur ve Işık, İhtişam ve Geometri olması nedeniyle Alev Saçan Yıldız’ın geniş şekilde kabul görebilecek anlamı, bilim yolu ile ilâhi ihtişamı, gücü ve varlığı keşfetme, kavrama ve anlama olarak yorumlanabilir. Bu da Üstad-ı Muhteremin geçiş töreni sırasında belirttiği “her Masonun kalbinde yatan ilâhi prensip” sözlerinde en öz şekilde ifadesini bulur.

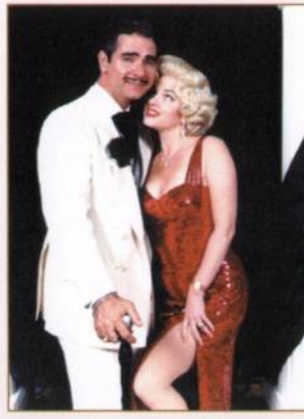

● Kızılderili Mohawk kabilesi başkanı Joseph Brant (Thayendanege) 26 Nisan 1776'da Londra'da tekeris edildi.

● Singapur'un kurucusu Sir Thomas Stamford Raffles, Java adasında bir kahve yetiştirme çiftliğinde locada tekeris edilmişti. Raffles K. seyir halindeki bir gemide doğmuş ve doğum yıldönümü olan, 5 Temmuz 1826'da ölmüştü.

● 25 Ekim 1854 tarihinde Teğmen Alexandre Dumas Kardeş, ünlü hafif süvari hücumunda iki askeri ölümden kurtardığı için Victoria Cross nişanıyla ödüllendirilmişti.

● "Rüzgâr Gibi Geçti" filminin ünlü aktörü Clark Gable 528 numaralı Beverly Hills Locası üyesiydi ve İskoç Ritinde 33 dereceye ulaşmıştı.

● Büyük Fransız Devrimi arifesinde Fransa'daki Mason sayısı yaklaşık 100.000 idi.

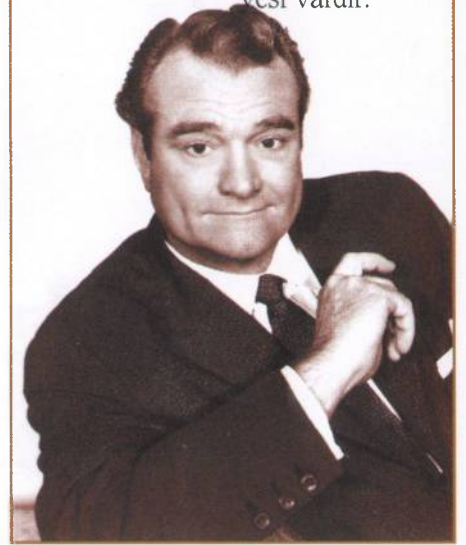
● Tampliye Şövalyeleri'nin spekülatif masonluğun öncüleri olduklarına dair bir çok senaryo yazılmıştır. Bunlardan biri, Agap'ın sonunda "dünyanın her bir yanına dağılmış" Kardeşlerimizin anılması ile ilgilidir. Zira zulme uğrayan Tampliye Şövalyeleri, gerçekten dünyanın dört bir yanına dağılmışlardı.

● 1717 yılında ilk Büyük Loca kurulduğunda, İngiliz Kraliyet Bilimler Akademisi Büyük Loca'nın bir şubesi görünümündeydi: üyelerinin tümü Mason'du.

● Amerika'da, çocuk ve yarı hastanelerini işleten Shriner'lar 32 dereceli İskoç Riti Masonudurlar. Shrine derecesinin tam adı: "Ancient Order of the Nobles of the Mystic Shrine"dir. Görüldüğü gibi, kalın yazı ile tab edilmiş baş harfler "Mason" kelimesinin bir anagramıdır.

● Ünlü komedyen Red Skelton Kardeş'in, aralarında 64 senfoninin bulunduğu bir çok bestesi ile yayınladığı yüzlerce kısa hikâyesi vardır.

● Amerikan İç Savaşı esnasında görev yapan SS Baron de Kalb savaş gemisinin iki bacası arasında gönye - pergel vardı.

● Büyük Alman şair, yazar ve filozof J. W. Goethe'nin son nefesini vermeden söyledikleri: "mehr licht" (daha çok ışık).

● İngiltere Kralı VI. George fiilen merasim yöneterek üç ayrı büyük üstadın is'adını yapan ilk hükümdar olmuştur.

● ABD Başkanı Lyndon Baines Johnson tekris olduğu Locada çıkarak kaldı.

● Büyük Rus yazar ve şairi Alexander Pushkin, 10 Şubat 1837'de düelloda öldürüldü.

● 8 Haziran 1915'de, Armagh'da Royal Ulster Rifles'in 16. bölümünde 420 numaralı "Pioneers" Locası kuruldu. Ulster tümeni Eylül ayında Fransa'ya hareket etti. Durum müsait olduğunda Loca toplanıyordu. Uzun süren Somme savaşı sonunda, tümen Belçika'da Ploegstert'te konuşlandı. Tersimatlara göre, burada tertip edilen iki Loca toplantısında bir erle bir çavuş tekris edildi, bir yarbayla bir teğmenin Kalfalığa geçişleri yapıldı, üç teğmen Üstatlığa yükseltildi. Kardeşler bu toplantılara tam teçhizatlı ve gaz maskeleri yanlarında olarak katılıyorlardı. Zaman zaman top seslerinden ritüelin sözleri anlaşılamıyordu.

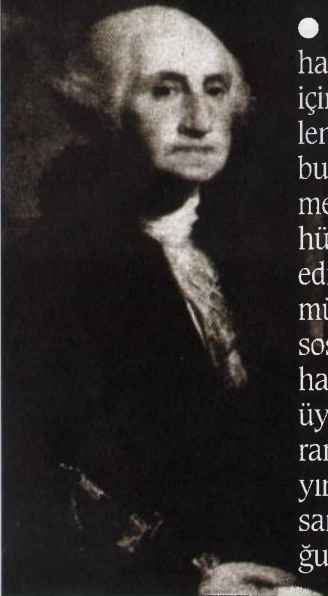

● Paris'i ziyaret eden bir Mason, mutlaka "Le Procope" 'da yemek yemelidir. 1686'da açılan bu restoran Ansiklopedistler'in toplu olarak üye oldukları "Les Neuf Soeurs" Locası üyelerinin Kardeş Sofraları için kullandıkları mekândı. Burada yemek yiyen ünlüler arasında Voltaire, Dr. Guillotin, Marat, Danton, Benjamin Franklin, Robespierre, Napoleon Bonaparte, La Fontaine, Balzac, Victor Hugo, Gambetta ve Verlaine'i sayabiliriz..

George Washington Kardeş

● 4 Ağustos 1763 tarihinde, 21 yaşında Virginia'lı genç çiftçi George Washington Üstatlığa yükseltildi.

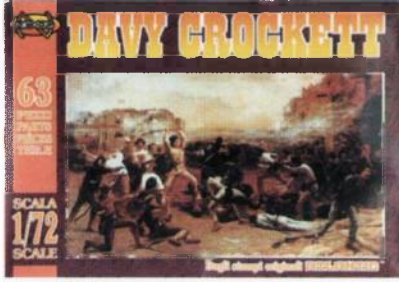

● Başkan George Washington'un Masonluk hakkında söyledikleri: "Halkın iyiliği ve refahı için yapmış olduğu çalışmaları nedeniyle verilen şeref ödülleri ruhu okşuyorsa da, mensubu bulunduğumuz, gerçek ve adalete dayalı değişmez liberal ilkeleri ile, Cemiyetimizin, toplumun hürmet ettiği kalpten gelen erdemlerinin takdir edilmesi daha da mutluluk vericidir. Masonik müessesenin ödül beklentisi olmadan halkın sosyal mutluluk dairesini genişletmeye çaba harcaması takdire şayandır. Kardeşliğin her bir üyesinin toplum içindeki davranışı ve bu davranışları tetikleyen ilkelerin keşfine yönelik yayınlar, Masonluğun büyük amacının tüm insanlığın mutluluğuna çalışan bir müessese olduğuna dair herkesi ikna edebilmelidir."

BİRKAÇ SÖYLEM

Louis "Satchmo" Armstrong Kardeş: "Caz nedir?" sorusuna cevaben: *"Soracaksan hiç bir zaman öğrenemezsin, onu yaşamak lâzım"* dedi.

Davy Crockett Kardeş: (Meksika sınırında savaşan Amerikan efsanevi halk kahramanı): *"Benden sonra geleceklere mirasım şu kaidedir: Haklı olduğunuza kanaat getirdikten sonra, teredütsüz ilerleyin"*.

Winston Churchill Kardeş: (Alman bombardıman filolarını canları pahasına durduran İngiliz pilotlarına hitaben): *"Hiç bir savaşta kalabalık insan toplulukları bu denli az kişiye borçlu olmamıştır"*.

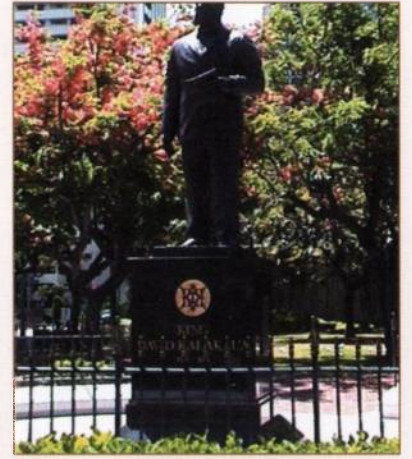
Kardeşlik Sevgi Kupası

● 19 Kasım 1929'da Evanston, Illinois'de, 24 numaralı Evans Locası'na takdim edilen "Kardeş Sevgi Kupası" Locadan Locaya, daima Doğu yönünde ilerleyerek dünya turuna çıkarılmıştır. Kupa, 24 Mayıs 1958'de, 29 yıl sonra merasimle Locasına dönmüştür.

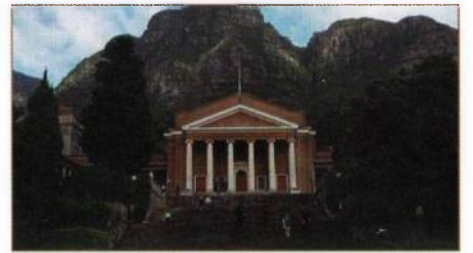

Önceki Büyük Üstat
Tunç Timurkan

Not: Sevgi kupası, içinde bir parça ekmekle şarap bulunan ve elden ele dolaştırılarak herkesin içinden bir yudum içtiği kupadır. Kardeşlik sevgisini remz eder. 1965 yılında İzmir'de görevliken, Türkiye Büyük Locası'nın İskoçya Büyük Locası tarafından tekrar tahsis edilmesinde büyük emeği geçen ve sonradan İskoçya Büyük Locası'nda Bölge Büyük Üstadı olan Roy Sime Kardeş, 1996 yılında Türkiye Büyük Locası'nı ziyaret ettiğinde, Konvan balosunda Büyük Üstat Tunç Timurkan'a İskoçya'dan getirdiği sevgi kupasını takdim etti. Kardeşler'le Hemşireler'in alkışları arasında, Büyük Üstat Tunç Timurkan'la Roy Sime Kardeş karşılıklı kupadan şarap içtiler. Kupa müzemizde saklıdır.

● 20 Aralık 1874 tarihinde 330 numaralı New York Locası'nda yapılan özel merasimle, Hawaii Adaları Kralı David Kalakaua'nın Yükseliş töreni (3. derece) icra edildi.

● Goede Hoop Temple Locası'nın mâbedi, Güney Afrika'da Cape Town Parlamento binasının arazisi üzerinde inşa edilmiştir. Parlamento, üzerinde mabet bulunan araziye Locadan 1 £ fiyatına satın almıştı. Anlaşmaya göre, şayet Parlamento bir gün Cape Town'dan başka bir yere nakledilecekse, hükümet araziye aynı fiyata Masonlara geri satmalıdır.

CL NO.: 1

Dağıtan: Güney,
iki taraf da zonda

♠ 10 9 7 6 5

♥ -

♦ V 10 9 7 6 5 4 3

♣ -

♠ 4

♠ R 2

♥ A R V 10 4 2 ♥ D 8 7 5

♦ R

♦ A 2

♣ A D J 7 4 ♣ R 10 9 6 2

♠ A D V 8 3

♥ 9 6 3

♦ D 8

♣ 8 5 3

Batı	Kuzey	Doğu	Güney
			Pas
2♣	Pas	2♦(1)	2♠
3♥	Pas	4SA (2)	Pas
5♦(3)	Pas	6♥	Pas
Pas	6♠	X	Her. Pas

(1) Rôle

(2) Roman Key Card Blackwood 1-4 / 3-0

(3) 0 veya 3

Çıkış Kâğıdı: ♥ R

Kozcu yerden çıktı ve ♠ 10'lu geçirdi. Peşinden ♦ 3'ü oynadı. Doğu uzun bir tereddütten sonra As'ını koyunca, Batı'nın Rua'sı düştü. ♥ dönüşü yerden çakıldı. Son koz çekildi, yerdeki Karolar sağlandı. Oysa, rakiplerde 6 Pik'in, hatta Doğu tarafından oynanacak 6 SA'nun batırı yoktu.

CL NO.: 2

Dağıtan Güney her iki majörü içeren
6-10 puanlık bir eli ifade eden 2 Kör açtı
(Ekrens konvansiyonu),
Kuzey de 6 Kör diyerek kontratı bağladı.

♠ 8 6

♥ A R D 10 5

♦ - -

♣ A R 8 7 4 3

♠ D 10 2

♠ A V 7 3

♥ 8 6 2

♥ - -

♦ R D 9 7 4 3

♦ V 8 5 2

♣ V

♣ D 10 9 6 2

♠ R 9 5 4

♥ V 9 7 4 3

♦ A 10 6

♣ 5

Çıkış Kâğıdı: ♦ D

Trefl'leri sağlamamak için Güney'in 2 Trefl'e çakması gerekiyor, oysa, Batı'nın 8'li Kör'ü buna izin vermiyor. 5 ci elde, Güney yerden Pik oynadı, As'ın Doğu'da çıkması ile de rahatladı. Pik dönüşünü Rua ile alarak yerden bir Trefl attıktan sonra, bir Karo'ya çıktı ve Kör 10'lu-sunu oynadı. Son durum:

♠ - - - -

♥ D 10

♦ - -

♣ R 8 7

♠ D

♠ V 7

♥ 8

♥ - -

♦ D 9 7

♦ - -

♣ - -

♣ D 10 9

♠ 9 5

♥ V 7

♦ 10

♣ - -

♠ 8

♥ R D 10 5

♦ - -

♣ R 8 7 4

♠ Q 10 2

♠ A V 7 3

♥ 8 6

♥ - -

♦ D 9 7 4

♦ V 8

♣ - -

♣ D 10 9

♠ R 9 5 4

♥ V 7 4

♦ 10 6

♣ - -

Doğu sıkışmıştı. Trefl atarsa, yerden Trefl Rua ve Trefl çakadan sonra 3. Trefl sağlanıyor, Pik atarsa, 10'lu Vale ile alarak, Pik'e çakıyor ve böylece Pik 9'lusunu sağlıyor.

Yaşam da briç gibidir. İşler yolunda gitmeyince, kaderine küsmeyerek alternatif aramak gerekiyor.

TESVİYE

BRIC

Sinemaya emek veren kardeşler

Yazıya bu başlığı koyunca, hemen yanına da Ayhan Işık kardeşimin bir pulunu koymayı isterdim. Ne yazık ki Posta idaresi Türk Meşhurları pul serilerinde 1940'lardan öteye geçmiyor. Türk sineması aktörleri içinde ilk üç isimden biri olan Kardeşimizi pullarda bu güne kadar göremedik. Hoş görülü, cömert, yakışıklı Kardeşimizi sevgi, saygı ve rahmetle yad ediyoruz.

● Sedat Uygur

Clark Gable, muhakkak ki Amerikan sinemasının çok önemli aktörleri arasında. Özellikle Rüzgar Gibi Geçti ve Uygunsuzlar isimli filmlerinin gösterildiği yıllarda Clark Gable bıyığı bırakmak moda olmuştu. Bugünkü tabiriyle cool bakışların adı o zaman Clark çekmekti.

Clark Gable (1901-1961) California 528 numaralı Beverly Hills Locasında 31 Ekim 1933 yılında üstatlığa yükseldi. Gone With The Wind (Rüzgar Gibi Geçti) sinema klasiklerinin ilk 10'u içinde yer alır.

Amerikan Posta İdaresi Clark Gable ve yine kardeşimiz olan John Wayne'ı bir blokta yan yana buluşturdu.

CAZ'IN UNUTULMAZ USTALARI

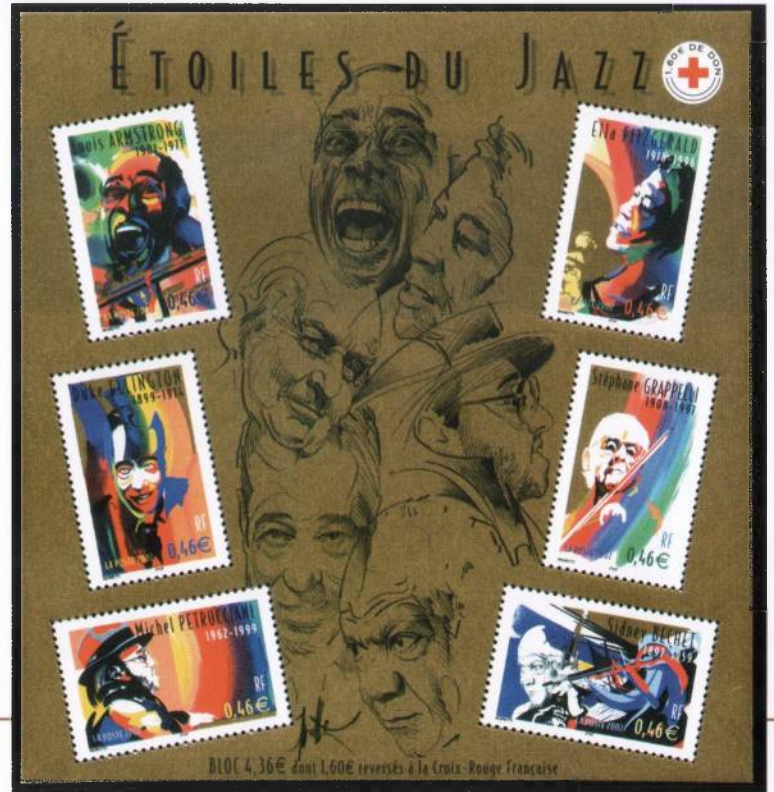
Satchmo lakaplı Amerikalı trompetçi, şarkıcı, orkestra yönetmeni, film artisti ve tek kelime ile Caz ustası, Louis Armstrong (1900-1971).

Trompetinin tınısının insan sesine yakınlığı ile dinleyicilerini büyüleyen, Scat tarzını yaratan, Jazz at Newport, Paris Blues, A Man Called Adam filmleriyle ünlenen ve Saint Louis Blues, West End Blues, Trigger Rag, Nobody Knows, C'est Si Bon, Hello Dolly par-

çalarıyla bütün dünyaya şarkı söyleyen, trompet ve jazz dinleten kardeşimiz.

Cazın bir başka ustası, caz piyanisti orkestra yönetmeni, Jungle uslubunun yaratıcısı hayatı filme alınan Duke Ellington (1889-1974) Kardeşimiz.

Fransa Posta İdaresi iki büyük caz ustasını, Ella Fitzgerald, Stephan Grapelli, Sidney Bechet, Michael Petruccianni ile birlikte Cazın Yıldızları isimli Blokta bir araya getirdi.

John Wayne (1907-1979) Arizona eyaleti Tuscon vadisindeki 56 numaralı Marion Mc. Daniel locasında 1970 yılında tekris oldu. 1931 yılında henüz 24 yaşında

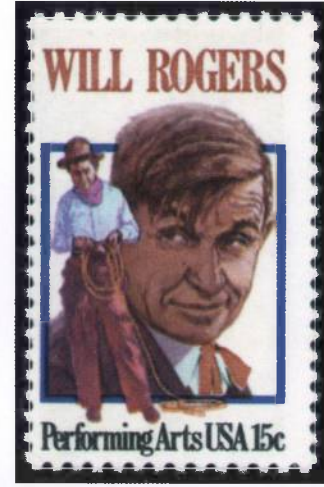

çevirdiği Stagecoach (Posta arabası) filmiyle büyük ün kazandı ve daha sonra Amerikan Western filmlerinin vazgeçilmez aktörü oldu. E.Presley, M.Monroe ve John

Wayne'nin Amerikayı simgelediği varsayımı ile, Macar Posta İdaresi'nin Dünya Futbol Şampiyonası nedeniyle çıkardığı pullarda John Wayne'de yer aldı.

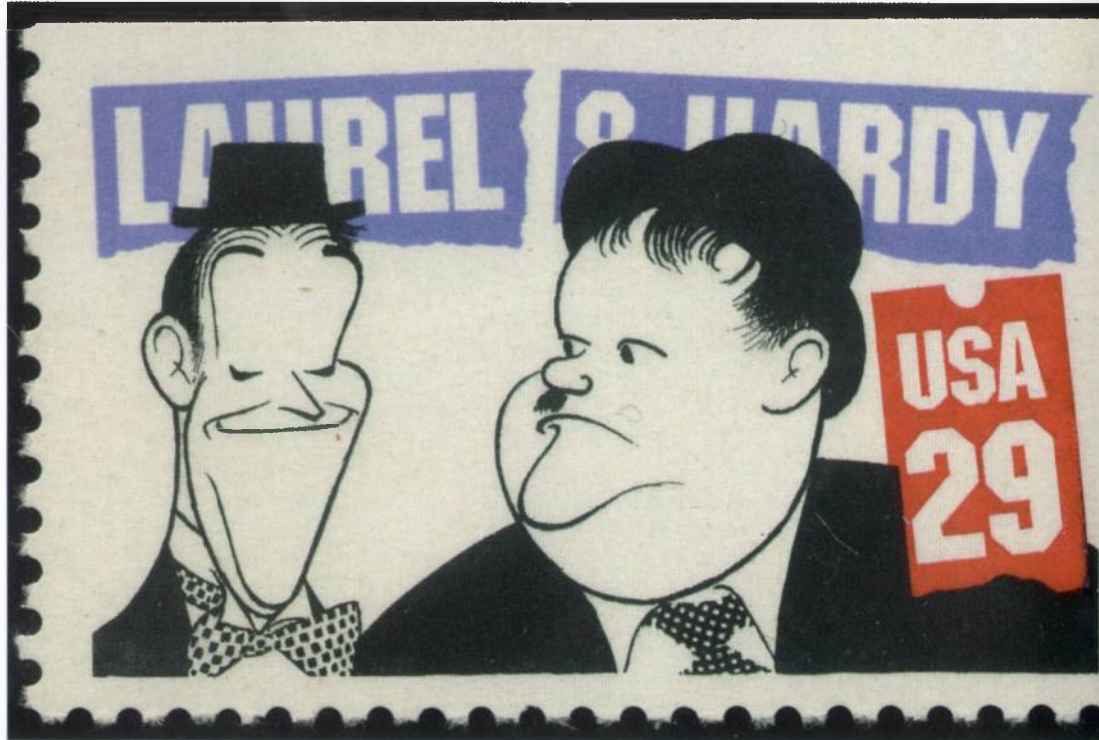
Will Rogers (1879-1935) 71 kovboy filminde rol almış, radyoda yorumculuk, gazetelerde yazarlık yapan bir kardeşimizdi.

DOUGLAS FAIRBANKS

Çocukluk yıllarımda seyrettiğim Zoro, Don Juan, Demir Maske, Robin Hood filmleri muhakkak ki benim yaşında olanların da içini titretmiştir. 1883 Yılında doğan ve 1939 yılında çok genç yaşta vefat eden Douglas Fairbanks bu sinema klasiklerinin vazgeçilmez aktörü idi.

Amerikalı'lar O'nu 1984 yılında çıkardıkları bir pulla andılar.

ÇOCUKLARIN SEVGİLİSİ LAUREL-HARDY

Çocukluk yıllarımda bir başka anısı da Laurel-Hardy filmleriydi. Belki biz Amerikalı'lardan daha şanslıydık. Zira Laurel-Hardy filmlerinin dublajını yapan Ferdi Tayfur o kadar özgün ve mükemmel bir dublaj gerçekleştirmişti ki yıllar sonra dahi Laurel-Hardy bu konuşma aksanı ile anılıyor.

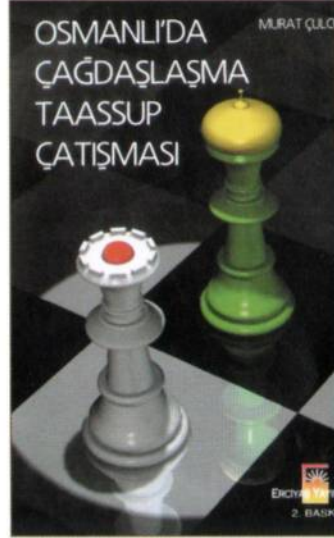
Laurel-Hardy çiftinin şişmanı, Oliver Hardy (1892-1957) Jacksonvil'e'de 20 numaralı Salomon Locası üyesiydi. Devamlı bir kardeş olan Hardy, Locasında sekreterlik görevi de yapıyordu. 1927'de ilk filmlerini çeken ikilinin filmleri Amerika'dan çok Avrupada seyirci buldu.

Yazar Osmanlı tarihini kuruluştan Tanzimat'a, Tanzimat'tan II. Meşrutiyete, seçimlere, oradan 31 Mart olayına kadar Osmanlı'nın çağdaşlaşma çabası ile bu çabanın sürekli taassupla olan çatışmasını sergiliyor.

Murat Çulcu önsözünde şöyle diyor: "...Kuruluş evresinde padişahlar kendileri ile banşık, bağınazlıktan uzak, birlik anlayışıyla tüm unsurları kucaklayan, çağdaş, atılgan ve dünyevi hırs taşıyan devlet adamlarıydı..." Bu hava hilafetin İstanbul'a gelmesiyle değişiyor ve tavanla tabanda oluşan ikilem devlet yönetimini etkiliyor. Tanzimat'a kadar genelde padişahlar çağdaşlaşmadan yana tavır koyuyor ve ulema ile tutucu din adamları bundan duydukları rahatsızlığı açıktan açığa gösteremiyorlarsa da, cahil kitleleri etkiliyorlar, "şeriat isteriz" diyerek sokağa dökülen baldın çıplaklar, şeriat adına halife katlediyorlar, icazeti de ulema veriyordu. Tanzimat'la birlikte bu kez padişahlar tutucu davranırken, bürokrasi ve aydınlar Meşrutiyet istiyorlardı; aydınlarla karşı dinsel tutucu kesimle muhafazakâr padişah ittifak oluşturmuyordu.

Bir tarafta şeriat, saltanat, hilafet, ulûl-emr, ulema, uhrevi tercihler, islâmi özgürlükler, lanetlenen pozitivizm, tebliğ ve cihad... Diğer

Dünden alınacak dersler

Yazan: Murat Çulcu

Erciyaş Yayınları, 11 Baskı.
ISBN: 979-975-802-904-3

tarafıta şüphelik, felsefe, pozitif akıl, dünyevi özgürlükler, çağdaş hukuk, liberalizm, laiklik, anayasa... Ve hep aynı soru; "İslami toplum zemininde anayasal hukuk düzeni tesis edilebilir mi?"

Konulardan bazıları: Sofularla Cinciler, Yedikule zindanları, Lâle Devri, Damat İbrahim Paşa, matbaa, Patrona Halil, III. Selim, Kabakçı Mustafa, Vaka-i Hayriye, Yeni Osmanlılar, V. Murat, Meşrutiyet denemeleri, II. Meşrutiyet'ten sonra

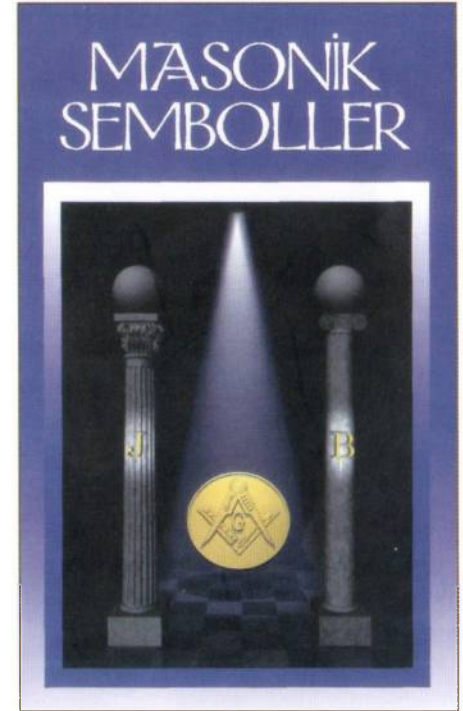
partileşme çabaları, Meşrutiyet ortamında kadın, Ferrah Tiyatrosu, Harp Okulu olayları, Patrikhane ve Hüseyin Cahit (Yalçın), Prens Sabahattin, Meclis-i Mebusan, Volkan, Yeşil Bayrak, 31 Mart Vak'ası, Mahmut Şevket Paşa, Kemalist çözüm.

Kitabın arka kapağındaki tanım yazısında şöyle bir sonuca varılıyor: Yukarıdaki soru bugün daha bir önem kazandı: Türkiye hem Avrupa Birliği kapısında "çağdaş-liberal dünyaya kabul edilmeyi" bekliyor, hem de "İslam ortak paydası" zemininde kurulmak istenen Büyük Ortadoğu'ya dahil edilmeye uğraşılıyor...

Murat Çulcu bu 668 sayfalı kitapta Osmanlı İmparatorluğu'nun son 300 yılını akıcı bir üslupla bizlere aktarıyor.

Çıracak Kalfa Üstat

Yazan: Allen E Roberts
Çeviren: Aycan Ferik
Redaksiyon: Atakan Ural
Erciyaş Yayınları,
ISBN: 975-8029-06-1

California Büyük Locası'nın 1970'li yıllarda yayınladığı bu kitabın özelliği sembolleri Tekris, Geçiş ve Yükseliş merasimlerinde kullanılan sembolizmanın kronolojik sıraya göre ayrı ayrı işlenmesidir. Rit farklılıklarından doğan değişik uygulamalar, tercüme olması nedeniyle aynen muhafaza edilmiştir. Böylece, bu kitap kültür ile birikimi olan araştırmacı masonlara, yer yer kıyaslama imkânı da sağlayan bir yardımcı doküman hüviyetindedir.

Değerli Kardeşlerimiz...

"Haberleşme" bölümünün amacı, Kardeşlerimiz'in "ihtiyaç duydukları her konuda, Kardeşlerine seslenebilmelerini" sağlamaktır.

Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın aktüel yayın organı Tesviye'de, Dünya'da ve Türkiye'de Masonluk ve Masonlar'la ilgili meydana gelen gelişmelerden söz ediyor, yeri geldikçe geleneklerimize göz atıyor, çeşitli başarılarla imza atmış yaşayan ve Ebedi Maşık'a uğurladığımız Kardeşlerimizden konu açıyoruz. Pul, briç, bulmaca, karikatür meraklısı Kardeşlerimiz'in, bir nebze de olsa Tesviye'de soluklanmasını sağlamaya çalışıyoruz.

Bizi birbirimize bağlayan en önemli unsur, kuşkusuz Kardeşlik bağımız.

Birbirimize olan bağlılığımızı biraz daha güçlendirme yolunda, Tesviye'de bir de "haberleşme" bölümü oluşturmayı düşündük.

Evini, otomobilini, sahip olduğu değerli bir eşyayı satmak isteyen bir Kardeşimiz'in, bu satışı, kendi dilinden anlayan bir Kardeşi'yle gerçekleştirmesi düşünün ne kadar kolay olurdu!

Ya da, çocuğuna ders aldirmek isteyen bir Kardeşimiz, acaba "ders vermek üzere kendisine öğrenci arayan" bir Kardeşimiz'den daha iyi bir öğretmen bulabilir mi?

Veya kendisine "güvenilir bir eleman" arayan Kardeşimiz, "güvendiği bir eleman"ı öncelikle Kardeşleri'nin arasından araması en doğrusu olmaz mı?

Aynı şekilde, "kendisine iş arayan" bir Kardeşimiz, bunu acaba önce kendi Kardeşleri'ne sorması gerekmez mi?

"Haberleşme" bölümümüz, dileyen Kardeşlerimizin kendilerini "rumuz"la ifade etmelerine de imkan verecek şekilde tasarlandı. Bu bölümde yayınlanmasını istediğiniz ilanlarınızı, eğer isterseniz bize sadece rumuz koyarak da gönderebilirsiniz. Bu durumda, sizin verdiğiniz ilanla ilgilenen Kardeşimiz size dönük yazacağı "ilgileniyorum" notuna kendi haberleşme adresini ya da telefonunu ekleyerek cevap verebilecek.

Mesajlarınızı bekliyoruz!

TESVİYE

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar
Büyük Locası Derneği adına
İmtiyaz Sahibi:

Kaya PAŞAKAY

Sorumlu Yazışleri Müdürü ve Editör:

Celil LAYİKTEZ

celil.layiktez@superonline.com

Yayın Koordinatörü:

Koray DARGA

Yrd. Editör

Osman BALCIĞİL

Görsel Yönetmen

Tümer ARGİN

Yayın Kurulu:

Ahmet ÖRS

Suat UNGAN

Ertan KARASU

Arif AKGÜN

Cevad GÜRER

Yavuz AKSEL

Nezih ONAT

Sedat UYGUR

Sinan GÜRMEN

Bülent ŞENOCAK

Sinopsis : Milko ÖZBAHAR

Karikatür : İrvın MANDEL

Fotoğraf Danışmanı:

Ahmet Hikmet TURAN

ISSN Numarası:1301-2754

Adres: Nuru Ziya Sokağı No:19

Beyoğlu İstanbul

Tel: 0212 251 26 50

Tasarım: **bimus** Tanıtım Ajansı
www.bimus.com

Renk Ayrımı: Eksen Grafik

Baskı: Yenilik Basımevi

Firuzğa, Kasatura Sk. No: 1 Cihangir-İst.

Yayın Türü: Yayın süreli

Para ile satılmaz, Hür ve Kabul Edilmiş
Masonlar Büyük Locası üyelerinin
haberleşmesi için 3 ayda bir yayınlanır.

TESVİYE

HABERLEŞME

TESVİYE

63

2005-HAZİRAN

SYNOPSIS SYNOPSIS

Cover

Corner Stone laying ceremony for new annex to the Istanbul Masonic Hall.

P.6

In memoriam: Past Grand Master Enver Necdet Egeran

P.8

Turkish Freemasons in the EU. The Grand Lodge of Turkey has celebrated its 95th anniversary together with the 85th anniversary of the National General Assembly, in Brussels, with the participation of the Grand Lodge of Belgium. A concert and gala dinner followed.

P.12

The master of Turkay Lodge in Frankfurt, Bro. Hakan Uysal has been appointed Deputy Grand Master of the American/ Canadian Regional Grand Lodge in Germany.

P.13

The General Assembly of the United Bulgarian Grand Lodge. – A twinning ceremony has been performed between the

P.20

The Cornerstone laying ceremony of the annex to the Masonic Hall in Istanbul. The annex will have a policlinic for the usage of brothers as well as the local folk, two temples and three restaurants.

Antalya and Tupan Lodges (Grand Orient of Brasil) on the 21st April 2005.

P.15

The 15th anniversary of the Grand Lodge of Hungary. Grand Master Kaya Paşakay has delivered a speech in Hungarian.

P.16

The SPIC seminar in the Rosenau Castle in Austria. Participant Grand Lodges: Poland, Tscheck Republic, Hungary, Slovenia, Slovakia, Lithuania, Turkey.

P.18

General Assembly of the Grand Lodge of Belgium.

P.19

General Assembly of the Grand Lodge of Estonia.

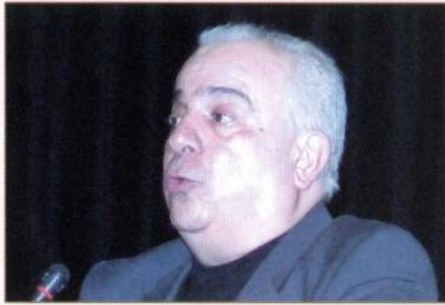
P.24

Speech delivered by Professor Andrew Prescott during the General Assembly of UGLE on the 8th

September 2004. Prof. Prescott summarised the accomplishments of The Sheffield University's programme for masonic studies and commented on their future plans.

P.27

The Grand Lodge of Turkey hosts its bursaries on the first Sunday of each month, in the auditorium of the Istanbul Chamber of Commerce University. On the 3rd April the speaker was Bro. Zeki Alasya, well known performer. His subject was the story of the city. On the 1st of May, a sea tour of Istanbul has been organized, accompanied by the commentaries of Bro. Serdar Oğuzoğlu, who is a professional guide and tour organizer.

P.32

Bro. Aydın Üçok's hobby is copper work.

P.34

The story of Bro. Simon Bolivar.

P.37

Comments of the Grand Master of the GLNF on the Royal Arch.

P.38

Bro. Erden Bilgen is a well known trumpet virtuoso, performing in Germany. He has organized, within the United Grand Lodges of Germany, a masonic group of trumpet players, performing with the Berlin Symphony Orchestra.

P.40

Famous painter, Hoca Ali Rıza

(1858 – 1930)

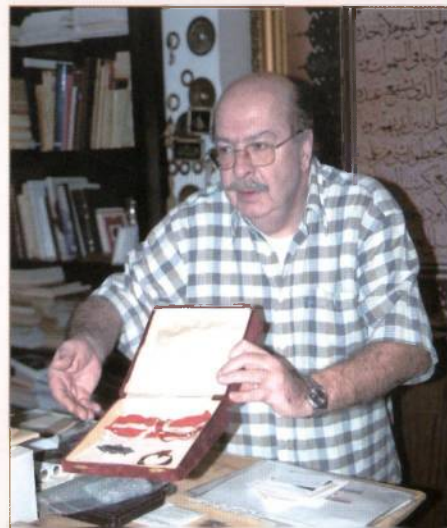
was a member of the

Lodge Ziya-ı Şark. On p. 40 is exhibited his painting of the "Cabinet of Reflection" for the candidates.

P.44

A conversation with Bro. Cem Mahruki, collectionner. The picture on page 46 depicts festive board towards 1918, with the Şeyhülislam (Highest religious authority in the Ottoman Turkey) sitting with his special head dress on the bottom of the table.

P.48

The Rose-Croix and Christian Rosencreuz.

P.50

The Illuminati.

P.51

Questions and answers: What is freemasonry doing for the society - what do you expect from your bursaries - why are you opening your gates - what are your relations to the NGO's - what has been the function of Freemasonry in the organisations of international societies (UNESCO, NATO, IMF, International Court of Justice, etc.) - who were the Turkish religious cleric freemasons - who were the freemason soldiers of the Ottoman Empire - the role of Freemasonry in the rode to democracy in Turkey.

P.55

Symbolism. The pentalpha and the letter "G".

P.56

Famous freemasons.

P.58

The Brotherly Love Coupe.

P.60

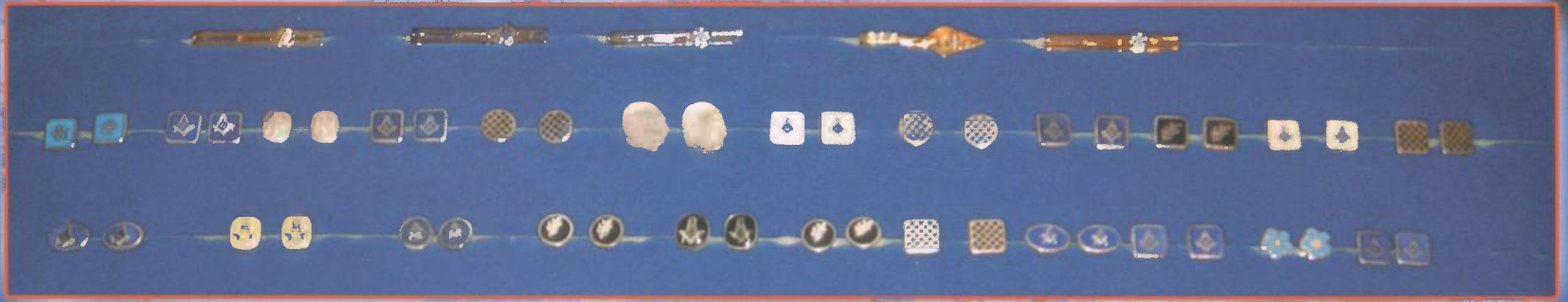
Philately: Stamps of freemason performers.

P.62

Book review:

Size özgü, sizin için...

Size özel
Ürünler...
Size özel
Kaliteyle...
Size özel
Fiyatlarla...

Hür ve Kabul Edilmiş
Masonlar Büyük Locası Derneği
İKTİSADİ İŞLETMESİ

Nur-u Ziya Sk. No: 19 Beyoğlu 34430 İstanbul
Tel: 0212 251 26 50 Web: www.iktisadiisletme.com
e-mail: shop@mason.org.tr

“Doğruluğun
temeli tutarlılıktır.”

Francis Bacon

